

REPUBLIKA HRVATSKA
VARAŽDINSKA ŽUPANIJA
GRAD VARAŽDINSKE TOPLICE
GRADSKO VIJEĆE

KLASA: 302-01/17-01/7

URBROJ: 2186/026-01-20-63

Varaždinske Toplice, 9. studenoga 2020.

Na temelju odredaba članka 12. Zakona o sustavu strateškog planiranja i upravljanja razvojem Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj: 123/2017.) članka 35. Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi (Narodne novine, broj: 33/2001., 60/2001., 129/2005., 109/2007., 125/2008., 36/2009., 36/2009., 150/2011., 144/2012., 19/2013., 137/2015., 123/2017. i 98/2019.), članka 31. Statuta Grada Varaždinske Toplice („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj: 7/2013., 26/2013., 38/2013., 4/2018., 42/2018., 46/2019. i 12/2020.), članka 26. Poslovnika Gradskog vijeća Grada Varaždinske Toplice („Službeni vjesnik Varaždinske županije“ broj: 7/2013., 26/2013., 4/2018. i 83/2019.), na sjednici održanoj dana 9. studenoga 2020. godine, Gradsko vijeće donosi

ODLUKU

o donošenju Izmjena i dopuna Strategije razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2014.-2020.

Članak 1.

Ovom se Odlukom donose Izmjene i dopune Strategije razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2014.-2020. („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 12/2015.).

Članak 2.

Izmjene i dopune Strategije razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2014.-2020. zajedno s izvornom Strategijom razvoja Grada Varaždinskih Toplica („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, broj: 12/2015.) obuhvaćene su u pročišćenom dokumentu naslovljenom Strategija razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2014.-2020. koji je prilog ove Odluke i čini njen sastavni dio.

Članak 3.

Ova Odluka objavljuje se u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, a na snagu stupa osmi dan od dana objave.

Predsjednik Gradskog vijeća

Franjo Prstec

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj: Europa ulaže u ruralna područja

STRATEGIJA RAZVOJA GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA 2014.-2020.

Strategiju izradili 2014.:

Agencija za razvoj Varaždinske županije - AZRA d.o.o.

Adresa: Kratka 1, 42200 Varaždin

Telefon: +385 42 422 200

Fax: +385 42 422 208

Web: www.azra.hr

E-mail: info@azra.hr

Strategiju izmijenili i dopunili 2019.:

Međunarodna agencija za razvoj d.o.o. /MARA d.o.o.

info@mara.hr; www.mara.hr

t: +385 42 204 226, m:+385 98 555 600

Sjedište: I. Meštrovića 4, Varaždin

Ured: Trg bana Jelačića 4, Varaždin

Izmijene i dopune ove Strategije financirale su se iz Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj, u okviru Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020. Sadržaj strateškog dokumenta isključiva je odgovornost Grada Varaždinske Toplice.

SADRŽAJ

UVOD U STRATEGIJU RAZVOJA VARAŽDINSKIH TOPLICA	1
TERITORIJALNA POKRIVENOST	2
Teritorijalni obuhvat	2
Teritorijalni kontekst	5
2. POSTOJEĆE STANJE	7
2.1. Društvo	7
2.1.1. Socijalno uključivanje i usluge socijalne skrbi	12
2.1.2. Obrazovanje	15
2.1.3. Zdravstvene usluge i infrastruktura	20
2.1.4. Društvena infrastruktura	23
2.2. Gospodarstvo	26
2.2.1. Opća gospodarska kretanja	26
2.2.2. Poduzetništvo na području grada Varaždinskih Toplica	27
2.2.3. Obrtništvo na području grada Varaždinskih Toplica	29
2.2.4. Zapošljavanje	31
2.2.5. Poljoprivreda	34
2.2.6. Kultura i turizam	40
2.3. Prirodni resursi, okoliš i infrastruktura	58
2.3.1. Geomorfološke značajke područja	58
2.3.2. Klimatska obilježja	61
2.3.3. Prirodna baština	62
2.3.4. Primarna infrastruktura	64
2.4. Upravljanje razvojem	73
3. SWOT ANALIZA GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA	75
4. VIZIJA RAZVOJA GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA	81
5. STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA	82
5.1. STRATEŠKI CILJ 1: UNAPREĐIVANJE GOSPODARSKOG RAZVOJA I KONKURENTNOSTI GRADA KROZ SNAŽNIJE ULAGANJE U RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA, INTENZIVNIJI RAZVOJ ODREĐENIH OBLIKA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE I JAČANJE PODUZETNIČKE DJELATNOSTI	82
5.2. STRATEŠKI CILJ 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA KROZ RAZVOJ INFRASTRUKTURE, KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE TE OČUVANJE OKOLIŠA	90
5.3. STRATEŠKI CILJ 3: STVARANJE PREDUVJETA ZA DRUŠTVENI RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE KROZ UNAPREĐENJE DRUŠTVENIH AKTIVNOSTI TE ULAGANJE U OBRAZOVANJE, KULTURU I ZDRAVSTVO	94
6. PROVEDBA I EVALUACIJA STRATEGIJE	100
7. FINACIJSKI OKVIR	102

Popis tablica

Tablica 1 Osnovni statistički podaci o Gradu Varaždinskim Toplicama	4
Tablica 2 Približne udaljenosti od odabranih gradova do Varaždinskih Toplica	5
Tablica 3: Razvojni problemi i potrebe u vezi s osnovnim prostotnim karakteristikama, prepoznatljivosti i identitetom.....	6
Tablica 4: Broj stanovnika Varaždinskih Toplica, Varaždinske županije i Republike Hrvatske u 2001. i 2011. godini	7
Tablica 5: Stanovništvo prema starosti i spolu	8
Tablica 6: Prirodno kretanje stanovništva 2017. godine u Varaždinskim Toplicama i ostalim gradovima Varaždinske županije	9
Tablica 7: Stanovništvo staro 15 i više godina prema spolu i završenoj školi	11
Tablica 8: Kućanstva prema veličini i broju članova	12
Tablica 9: Razvojni problemi i potrebe stanovništva	12
Tablica 10: Usluge socijalne skrbi Centra za socijalnu skrb 2013. i 2019. godine	13
Tablica 11: Razvojni problemi i razvojne potrebe – socijalno uključivanje	14
Tablica 12: Odgojno obrazovna infrastruktura Grada Varaždinskih Toplica 2019.	15
Tablica 13: Razvojni problemi i potrebe u području obrazovanja.....	19
Tablica 14: Razvojni problemi i potrebe u području zdravstva.....	21
Tablica 15: Aktivne udruge na području Grada varaždinskih Toplica	24
Tablica 16: Razvojni problemi i potrebe u području društvene infrastrukture i civilnog društva.....	25
Tablica 17: Vrijednosti osnovnih pokazatelja za gradove Varaždinske županije 2014. – 2016	26
Tablica 18: Osnovni financijski rezultati poduzetnika Grada Varaždinskih Toplica (iznosi u tisućama kn) u 2011., 2012., 2016. i 2017. godini	27
Tablica 19: Struktura gospodarstva u 2017. godini po djelatnostima	28
Tablica 20: Izvoz 2016. i 2017. u tisućama kuna	28
Tablica 21: Razvojni problemi i potrebe u području poduzetništva i obrta	30
Tablica 22: Nezaposlene osobe prema kvalifikaciji i spolu 2019. godine	31
Tablica 23. Nezaposlene osobe prema kvalifikaciji i spolu 2013. godine	32
Tablica 24: Razvojni problemi i potrebe u području zapošljavanja.....	33
Tablica 25: Usporedni prikaz načina korištenja parcela (ha) prijavljenih u ARKOD-u	34

Tablica 26: Struktura stočarske proizvodnje	35
Tablica 27: Broj stočarskih farmi na području Grada Varaždinskih Toplica	36
Tablica 28: Broj polj. proizvođača prema vrsti poljoprivrednog gospodarstva upisanih u Upisnik.....	37
Tablica 29: Razvojni problemi i potrebe u području poljoprivrede.....	38
Tablica 30: Turistički promet prema emitivnim tržištima	42
Tablica 31: Smještajni kapaciteti Varaždinskih Toplica	44
Tablica 32: Usporedba broja stalnih kreveta i noćenja koja su ostvarena izvan sustava HZZO-a u obližnjim destinacijama 2017.godine.....	45
Tablica 33: Turistička atrakcijska osnova	47
Tablica 34: Sanirana klizišta	60
Tablica 35: Usporedba količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog opada iz 2016. i 2017. godine	70
Tablica 36: Procjena godišnjih količina komunalnog otpada	71
Tablica 37: Razvojni problemi i potrebe u području prirodnih resursa, okoliša i infrastrukture.....	72
Tablica 38: Razvojni problemi i potrebe u području upravljanja razvojem	74
Tablica 39: SWOT – društvo i društvene djelatnosti	75
Tablica 40: SWOT - Gospodarstvo, turizam i kulturna baština	76
Tablica 41: SWOT - prirodni resursi, okoliš i osnovna infrastruktura	78
Tablica 42: SWOT - Upravljanje razvojem	80
Tablica 43: Prioriteti, mjere, aktivnosti i projekti strateškog cilja 1.....	84
Tablica 44: Projekti SC1 za provedbu u srednjeročnom razdoblju	87
Tablica 45: Projekti SC1 za provedbu u dugoročnom razdoblju.....	87
Tablica 46: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 1.	89
Tablica 47: Provedba cilja 2	91
Tablica 48: Projekti SC2 za provedbu u kratkoročnom razdoblju	92
Tablica 49: projekti SC2 za provedbu u dugoročnom razdoblju	93
Tablica 50: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 2.	93
Tablica 51: Prioriteti, mjere i aktivnosti strateškog cilja 3.....	96
Tablica 52: Projekti visoke razine spremnosti	98
Tablica 53: Projekti SC1 srednje razine spremnosti	98
Tablica 54: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 3.	99

Tablica 55. Tablica odgovornosti u procesu provedbe strategije	100
Tablica 56. Izvješavanje o napretku provedbe strategije.....	101
Tablica 56: Financijski izvori provedbe strategije – ukupni trošak provedbe Strategije 2014.-2020.	103

Popis slika

Slika 1 Smještaj Grada Varaždinskih toplica u Varaždinskoj županiji.....	2
Slika 2 Administrativna podjela Grada Varaždinskih toplica	3
Slika 3: Skupina od 10 zaštićenih starih lipa	62
Slika 4: NATURA 2000 područja Grada Varaždinskih toplica	63
Slika 5: Cestovna mreža na području Grada Varaždinskih Toplica.....	64
Slika 6: Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa za područje Varaždinskih Toplica.....	67
Slika 7: Plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture	68

Popis grafikona

Grafikon 1: Dinamika kretanja broja stanovnika od 1991. do 2011. godine	8
Grafikon 2: Prekršaji protiv javnog reda i mira na području Varaždinskih Toplica u 2017. i 2018. godini	10
Grafikon 3: Struktura organizacija civilnog društva prema djelatnostima	24
Grafikon 4: Broj obrtnika u Gradu Varaždinskim Toplicama u 2019. godini.....	29
Grafikon 5: Kretanje registrirane nezaposlenosti u gradu Varaždinskim Toplicama od 2004. do 2019. godine (u mjesecu ožujku 2004.-2019.).....	32
Grafikon 6: Brojno stanje domaćih životinja	35
Grafikon 7: Broj dolazaka gostiju po godinama	41
Grafikon 8: Broj noćenja gostiju po godinama.....	41

UVOD U STRATEGIJU RAZVOJA VARAŽDINSKIH TOPLICA

Strategija razvoja grada Varaždinske Toplice je sveobuhvatan programski dokument izrađen s ciljem postizanja željenog budućeg stanja (poglavlje 4. Vizija (...)); „*Grad Varaždinske Toplice Grad je bogate i očuvane prirodne, kulturno-povijesne i spomeničke baštine na čijim temeljima razvija svoju prepoznatljivost i konkurentnost kao turističke destinacije. Pruža poticajno poduzetničko te kreativno društveno okruženje za ugodan, kvalitetan i zdrav život lokalnog stanovništva u skladu s očuvanom prirodom i zdravom lokalnom zajednicom*“.

Analiza postojećeg stanja (poglavlje 2. Postojeće stanje) izrađena je u skladu s metodološkim smjernicama s ciljem utvrđivanja snaga, slabosti, mogućnosti i prijetnji Grada, kako bi se odredila strateško usmjerenje uklanjanje razvojnih prepreka i korištenja iznimnih potencijala koje ovaj grad ima (poglavlje 3. SWOT analiza). U procesu izrade Strategije razvoja korišten je složeni višedimenzionalni pristup koji pojedinačno analizira i povezuje sektorske izazove i potencijale kako bi se utvrdile kombinacije učinaka koji sinergijski mogu djelovati kao pokretači razvoja grada Varaždinske Toplice.

Analiza stanja se radila u dva navrata; u procesu izrade Strategije 2014. godine, i u procesu izmjena i dopuna 2019. godine, stoga su podaci obje analize prikazani i iskorišteni za utvrđivanje razmjera promjena te procjene budućih trendova. Sukladno novo otkrivenim izazovima lokalne zajednice i novim prioritetima Republike Hrvatske te Europske unije za razdoblje do 2027. godine, nova verzija Strategije (2019. – izmjene i dopune) posebno ističe razvojni put k iskorištenju turističkih potencijala, lokalnu suradnju, inovacije, digitalizaciju, proizvodnju hrane i zaštitu okoliša kao temeljne razvojne prioritete na kojima možemo i moramo dati pozitivne rezultate u narednom razdoblju (poglavlje 5. Strateški ciljevi razvoja). Pozitivnim razvojnim rezultatima uvelike doprinosi provedba strateških projekata koji su u ovoj Strategiji opisani kao dio svakog provedbenog cilja, ali i u dodatku strateškog koncepta u vidu Kataloga projekta (Dodatak 2.). Strateške projekte i mjere moguće je provesti korištenjem dostupnih financijskih instrumenata, a realizacijom istih doprinosi se krajnjem cilju strategije; postizanju najviše kvalitete života i zadovoljstva svih građana te vjetar u leđa za siguran put u još bolju budućnost ovog Grada i njegovog stanovništva.

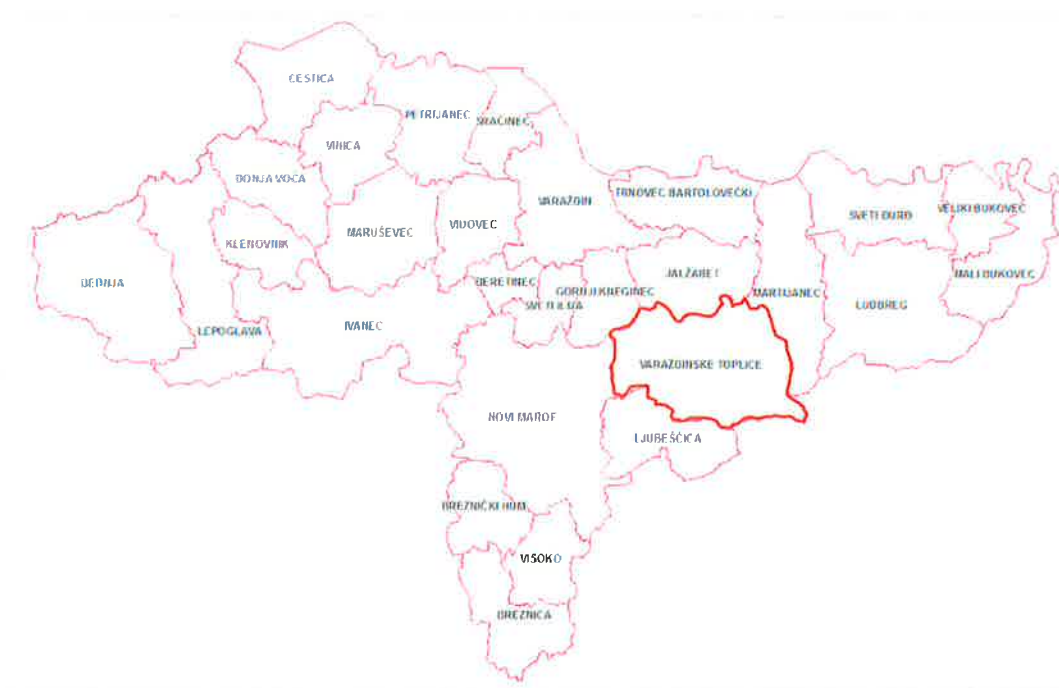
1. TERITORIJALNA POKRIVENOST

TERITORIJALNI OBUHVAT

Grad Varaždinske Toplice smješten je u jugoistočnom, rubnom dijelu Varaždinske županije. Gradom prolazi važan prometni pravac autocesta Budimpešta-Varaždin-Zagreb-Rijeka, koja je međunarodno značajna. Priključak na autocestu ostvaren je preko čvorišta u Varaždinskim Toplicama. Strateški značaj Gradu daje i položaj na području izvorišta termalne vode što je ujedno glavna sastavnica identiteta ovog područja, kako u prošlosti, tako i u sadašnjosti i budućnosti.

U Varaždinskim Toplicama kontinuitet naseljavanja postoji već više od dvije tisuće godina. U 3. i 2. stoljeću p.n.e. na ovom području je živjelo ilirsko pleme Jasa, koje je na prostoru današnjih Varaždinskih Toplica (zbog postojećeg izvora termalne vode) osnovalo kupalište. Kasnije, za vrijeme cara Augusta, Toplice potpadaju pod Rimsko carstvo i dobivaju ime Aquae Jasae, te svoj najveći razvoj imaju u 4. stoljeću, za vrijeme cara Konstantina. Termalno lječilište kakvo poznajemo danas počinje raditi od 1820. godine.

Kao što je vidljivo iz Slike 1, Grad Varaždinske Toplice graniči sa sjeverne strane s Općinom Jalžabet, sa zapadne strane s Gradom Novim Marofom i Općinom Gornji Knežinec, s istočne strane s Općinom Donji Martijanec i Koprivničko-križevačkom županijom te s južne strane s Općinom Ljubešćica.

Slika 1. Smještaj Grada Varaždinskih Toplica u Varaždinskoj županiji

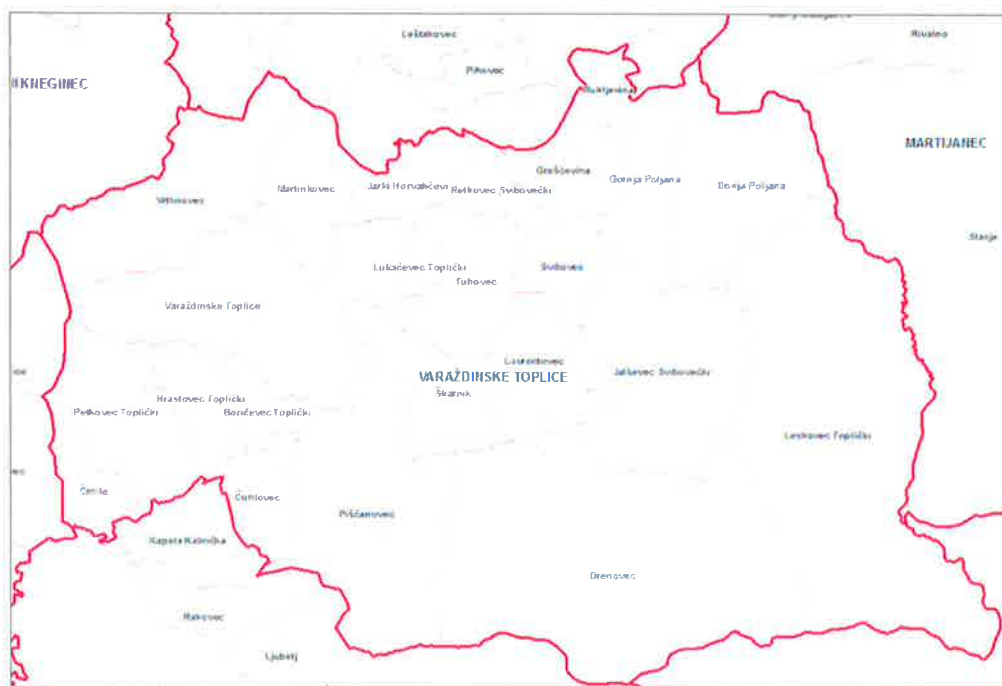
Izvor: GIS Varaždinske županije, 2019.

Status, površina naselja i naseljenost

Varaždinske Toplice su u samostalnoj Republici Hrvatskoj dobile status grada 1997. godine, a do tada su imale status općine. Grad ima status jedinice lokalne samouprave u kojoj građani preko predstavničkog tijela odnosno Gradskog vijeća odlučuju o potrebama i interesima od lokalnog značaja. Gradsko vijeće kao predstavničko tijelo lokalne samouprave ima 15 članova izabranih na lokalnim izborima.

Područje grada prostire se na 79,75 km², što čini 6,32% ukupne površine Županije. Prema popisu iz 2011. godine, Grad Varaždinske Toplice ima 6.364 stanovnika, što čini 3,61% ukupnog stanovništva Varaždinske županije (175.951).

Prema broju stanovnika najveće je naselje Varaždinske Toplice s 1.765 stanovnika, a najmanje Rukljevina sa 17 stanovnika. Gustoća naseljenosti na području grada iznosi 79,80 st/km², što je manje od gustoće stanovništva na razini Županije koja iznosi 139,50 st/km² stoga se naseljenost Varaždinskih Toplica u okviru Županije smatra ispodprosječnom.

Slika 2 Administrativna podjela grada Varaždinskih Toplica

Izvor: GIS Varaždinske županije 2019.

Grad Varaždinske Toplice administrativno se dijeli na 23 naselja (Slika 2.): Boričevac Toplički, Črnile, Čurilovec, Donja Poljana, Drenovec, Gornja Poljana, Grešćevina, Hrastovec Toplički, Jalševac Svibovečki, Jarki Horvatićevi, Leskovec Toplički, Lovrentovec, Lukačevac Toplički, Martinkovec, Petkovec Toplički, Piščanovec, Retkovec Svibovečki, Rukljevina, Svibovec, Škarnik, Tuhovec, Varaždinske Toplice i Vrtlinovec. Prema površini najveće naselje je Drenovec s 13,10 km², odnosno

16,43 % od ukupne površine Grada. Najmanje po veličini je naselje Lukačevac Toplički površine 0,43 km².

Sjedište Grada je naselje Varaždinske Toplice. Prevladavaju naselja do 500 stanovnika (izuzetak su naselja Tuhovec s brojem do 1000 stanovnika i Varaždinske Toplice do 2000 stanovnika). Prosječna veličina naselja prema broju stanovnika iznosi 277 stanovnika/naselju. (Tablica 1).

Tablica 1 Osnovni statistički podaci o gradu Varaždinskim Toplicama

Naselje		Površina km ²	Stanovništvo 2011.	Gustoća naseljenosti 2011.
			broj	broj st/km ²
1	Boričevac Toplički	3,12	40	12,82
2	Črnile	1,07	162	151,4
3	Čurilovec	1,35	131	97,04
4	Donja Poljana	4,1	426	103,9
5	Drenovec	13,1	361	27,56
6	Gornja Poljana	2,36	269	113,98
7	Grešćevina	1,64	140	85,37
8	Hrastovec Toplički	0,84	176	209,52
9	Jalševac Svibovečki	5,5	302	54,91
10	Jarki Horvatićevi	1,42	47	33,1
11	Leskovec Toplički	13,07	487	37,26
12	Lovrentovec	2,36	118	50
13	Lukačevac Toplički	0,43	55	127,91
14	Martinkovec	2,22	66	29,73
15	Petkovec Toplički	1,45	265	182,76
16	Pišćanovec	6,5	73	11,23
17	Retkovec Svibovečki	0,89	23	25,84
18	Rukljevina	0,82	17	20,73
19	Svibovec	1,32	302	228,79
20	Škarnik	2,27	84	37
21	Tuhovec	2,48	706	284,68
22	Varaždinske Toplice	6,72	1.765	262,65
23	Vrtlinovec	4,72	349	73,94
UKUPNO		79,75	6.364	79,8

Izvor: DZS, popis stanovništva 2011., interno JLS

TERITORIJALNI KONTEKST

Prepoznatljivost grada Varaždinskih Toplica karakterizira bogato kulturno-povijesno nasljeđe, zaštićeni dijelovi prirode, kompleksi šuma te blaža klima nego u ostalom dijelovima županije. Osobito vrijedan predio prirodnog krajobraza je šumsko područje Varaždinsko-topličkog gorja i dio toka rijeke Bednje. Uz iznimnu prirodnu i kulturno-povijesnu baštinu kojoj je pečat dala ponajviše prisutnost starih Rimljana na ovom području, sa svojih približno 28 termalnih izvora i dugom tradicijom liječenja i rehabilitacije, Varaždinske Toplice se ipak najčešće spominju u kontekstu atraktivnog mjesta za liječenje i odmor. Termalna sumporna voda koja izvire na prostoru današnjeg parka koristila se više od 2000 godina te Varaždinske Toplice učinila mjestom specifičnog lokaliteta, uz kompleks rimske javne arhitekture smješten oko glavnog termalnog izvora. Osim toga, važno je naglasiti da je poznato lječilište u Varaždinskim Toplicama danas sinonim za mjesto izuzetne medicinske osposobljenosti i stručnosti. Također, sve više u teritorijalnom kontekstu jača prepoznatljivost Varaždinskih Toplica zahvaljujući atraktivnom Festivalu Aquafest koji se održava svake godine i privlači posjetitelji jedinstvenim oživljavanjem rimske povijesti ovog grada i mnoštvom edukativnih, zabavnih i gastronomskih sadržaja.

Tablica 2 Približne udaljenosti od odabranih gradova do Varaždinskih Toplica¹

EUROPSKI GRADOVI	CESTOVNA UDALJENOST	ZRAČNA UDALJENOST
Zagreb	73.9 km	-
Graz	159 km	-
Beč	288 km	50 min
Budimpešta	275	2h 50 min
Sarajevo	450 km	50 min
Ljubljana	213 km	-
Frankfurt	868 km	1h 30 min
München	621 km	1h 5 min
Bruxelles	1.258 km	1h 5 min

Prema prikazanim približnim udaljenostima od pojedinih europskih gradova uočavamo da su Zagreb, Ljubljana i Graz na najmanjoj cestovnoj udaljenosti od Varaždinskih Toplica. Glavni grad Mađarske udaljen je 275 km, dok do same mađarske granice i mjesta Nagykanizsa ima tek 77 km. Prometna povezanost uključuje izlaz na autocestu Zagreb-Goričan 1 km od središta naselja, autobusnu postaju

¹ Za prikaz cestovne udaljenosti uzeti su pravci najmanje udaljenosti između Varaždinskih Toplica i odabranih gradova, a zračna udaljenost odnosi se na zrakoplovne linije koje povezuju zračnu luku Franjo Tuđman u Zagrebu sa zračnim lukama ostalih gradova

u središtu naselja, željeznički kolodvor u Varaždinu, zračno uzletilište u Varaždinu i međunarodnu zračnu luku u Zagrebu.

Tablica 3: Razvojni problemi i potrebe u vezi s osnovnim prostornim karakteristikama, prepoznatljivosti i identitetom

Razvojni problemi:
• nedovoljna svijest lokalnog stanovništva o iznimnim prirodnim, kulturnim i ostalim resursima područja Grada Varaždinskih Toplica • necjelovito naglašen identitet Varaždinskih Toplica i okolice kao područja izuzetno snažnog potencijala za sadašnje i buduće naraštaje
Razvojne potrebe:
• često i aktivno provoditi informiranje lokalnog stanovništva o iznimnim resursima ovog područja koje nudi preduvjete za brz i snažan razvoj • osmisliti te kontinuirano i sustavno provoditi niz aktivnosti za jačanje identiteta grada Varaždinskih Toplica

2. POSTOJEĆE STANJE

2.1. DRUŠTVO

Demografski pokazatelji

Demografsku sliku Grada Varaždinskih Toplica, u proteklih dvadeset godina, karakterizira pad broja stanovnika. U razdoblju od 1991. do 2011. godine ukupni se broj stanovnika smanjio za 872 osobe, odnosno 12,05%. U odnosu na 2001. godinu, broj stanovnika se smanjio za 609 stanovnika, odnosno 8,73%. U razdoblju od jednog do drugog popisa stanovništva, odnosno između 2001. i 2011. godine, broj stanovnika također je pao i na županijskoj i na državnoj razini.

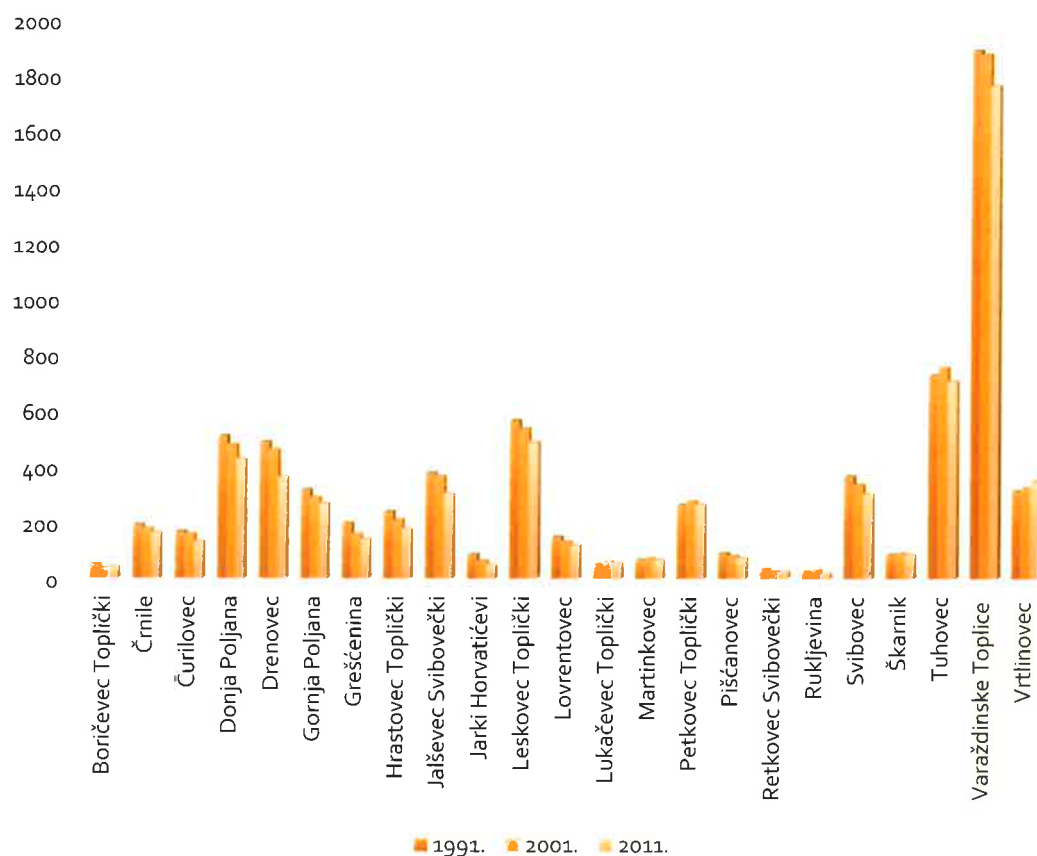
Tablica 4: Broj stanovnika Varaždinskih Toplica, Varaždinske županije i Republike Hrvatske u 2001. i 2011. godini

Prostorna jedinica	2001.	2011.
Grad Varaždinske Toplice	6.973	6.364
Varaždinska županija	184.769	175.951
Republika Hrvatska	4.437.526	4.284.889

Izvor: DZS, popis stanovništva 2011.

U posljednjih deset godina, zabilježen je rast broja stanovnika u naseljima Boričevac Toplički i Vrtlinovec. Konstantan pad broja stanovnika u posljednjih 20 godina bilježi većina naselja, dok konstantan porast bilježi samo naselje Vrtlinovec. Dinamika kretanja broja stanovnika u razdoblju od 1991.-2011. godine vidljiva je iz Grafikona 1.

Grafikon 1: Dinamika kretanja broja stanovnika od 1991. do 2011. godine

Izvor: DZS, popis stanovništva 1991., 2001. i 2011.

Prema zadnjem popisu stanovništva iz 2011. godine, udio stanovnika mlađih od 20 godina (1303 stanovnika) iznosi 20,47%, udio stanovnika starosti između 20 i 60 godina (3671) iznosi 57,68%, dok udio stanovnika od 60 i više godina (1390) iznosi 21,84 %. U strukturi stanovništva po spolu, žene (51,13%) su nešto zastupljenije od muškaraca (48,87%) u ukupnom broju stanovnika (Tablica 5).

Tablica 5: Stanovništvo prema starosti i spolu

Naselje	Spol	Ukupno	Starost		
			0-19	20-59	60 i više
Grad Varaždinske Toplice	sv.	6.364	1303	3671	1390
	m	3.110	636	1915	559
	ž	3.254	667	1756	831

Izvor: DZS, popis stanovništva 2011.

U odnosu na 2001. godinu, broj stanovnika mlađih od 20 godina (1.735) smanjio se za 432 stanovnika, broj stanovnika između 20 i 59 godina (3.763) smanjio se za 92, dok se broj stanovnika od 60 i više godina (1.434) smanjio za 44 stanovnika. Indeks starenja² iznosi 106,68%, dok je prema podacima iz 2001. godine iznosio 82,71%, što ukazuje na **starenje populacije**. Ovakav trend starenja ukoliko se nastavi, može imati nepovoljne učinke na produktivnost, potrošnju i niži ekonomski rast nego ranije.

Tablica 6: Prirodno kretanje stanovništva 2017. godine u Varaždinskim Toplicama i ostalim gradovima Varaždinske županije

GRADOVI	ŽIVOROĐENI	MRTVOROĐENI	UMRLI	PRIRODNI PRIRAST	VITALNI INDEKS
Ivanec	106	-	164	-58	64,6
Lepoglava	51	-	94	-43	54,3
Novi Marof	102	-	-	-39	72,3
Ludbreg	75	-	117	-42	64,1
Varaždinske Toplice	38	-	74	-36	51,4
Varaždin	339	3	-	-285	54,3
Varaždinska županija	1400	8	2254	-854	62,1

Vitalni indeks, odnosno broj živorođenih na 100 umrlih, za Grad Varaždinske Toplice u 2012. godini iznosio je 98,8., **a prema zadnjim prikupljenim podacima u 2017. godini iznosio je 54,3 što ukazuje na njegovo znatno smanjenje** (Tablica 6). Vitalni indeks jedan je od pokazatelja negativnih demografskih trendova, odnosno smanjenja broja stanovnika i ruralne depopulacije područja te posljedica negativnog prirodnog prirasta (-36) koji karakterizira i cijelu Varaždinsku županiju³.

Grad Varaždinske Toplice svjestan je niskog nataliteta pa svojim mjerama natalitet stavlja visoko na listu prioriteta. Proračunom Grada za 2019. predviđena su brojna izdvajanja za najmlađe sugrađane i njihove roditelje. Povećan je iznos za novorođenu djecu koji je proteklih godina iznosio maksimalnih 2000 kuna. Roditelji za prvo dijete u obitelji jednokratno dobivaju 2000 kuna, za drugo 3000, za treće 5000, a za četvrto i svako sljedeće 7500 kuna. Grad i nadalje sufinancira troškove smještaja djece koja pohađaju vrtiće u Gradu i izvan područja Grada Varaždinskih Toplica (što nije uobičajeno za druge jedinice lokalne samouprave) s iznosom od 600,00 kuna za jedno dijete u redovitom programu te 700,00 kuna mjesečno za dijete s teškoćama, dijete čiji roditelj ima status invalida, dijete samohranog roditelja, drugo i svako daljnje dijete upisano u redoviti program predškolske ustanove.

² Omjer između broja stanovnika starosti između 19 i 60 godina

³ Državni zavod za statistiku RH, https://www.dzs.hr/Hrv_Eng/publication/2018/07-01-01_01_2018.htm

Stanje opće sigurnosti građana i imovine

Na području grada Varaždinskih Toplica u 2018. godini evidentirana su 32 kaznena djela, odnosno 27% manje u odnosu na prethodnu godinu. Stopa razriješenosti kaznenih djela iznosila je 78%, odnosno postotak razriješenosti je povećan u odnosu na 2017. godinu za 14%.

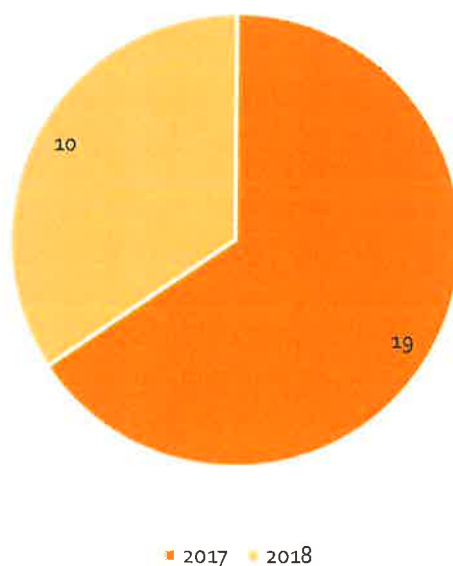
U strukturi kaznenih djela prevladavaju djela općeg kriminaliteta, a ostala se odnose na organizirani kriminalitet i kaznena djela u prometu. U 2018. godini nije zabilježeno niti jedno kazneno djelo vezano uz gospodarski kriminalitet, a isto tako u posljednje dvije godine na području Grada Varaždinske Toplice nema evidentiranih slučajeva neovlaštenog posjedovanja droga. U prometu je u 2018. godini ukupno evidentirano 25 prometnih nesreća, jedna s poginulom osobom, 5 s ozlijeđenim osobama i 19 uz materijalnu štetu.

U području javnog reda i mira zabilježeno je 10 prekršaja, što je 9 prekršaja manje u odnosu na 2017. godinu. Broj slučajeva obiteljskog nasilja bilježi pad u 2018. godini s ukupno 5 takvih evidentiranih slučajeva, u odnosu na 2017. godinu kada je evidentirano 15 takvih slučajeva.

Stanje sigurnosti na području Varaždinskih Toplica ocjenjuje se zadovoljavajućim.

Grafikon 2: Prekršaji protiv javnog reda i mira na području Varaždinskih Toplica u 2017. i 2018. godini

Prekršaji 2017. i 2018.

Izvor: MUP

Obrazovna struktura stanovništva i ostale demografske značajke

Podaci iz popisa 2011. godine prema školskoj spremi stanovništva starijeg od 15 godina ukazuju da je:

- bez školske spreme bilo 0,96% osoba,
- nepotpuno osnovno obrazovanje imalo 7,25% osoba,
- neki stupanj obrazovanja (osnovno, srednje, više i visoko) imalo 91,61% osoba (najbrojniji su oni sa srednjoškolskim obrazovanjem),
- doktorat znanosti imalo 4 osoba.

Podaci su prikazani u Tablici 7.

Tablica 7: Stanovništvo staro 15 i više godina prema spolu i završenoj školi

Spol	Ukupno	Bez škole	Nezavršena osnovna škola	Osnovna škola	Srednja škola	Visoko obrazovanje	Doktorat znanosti	Nepoznato
sv.	5.422	52	393	1.737	2.094	536	4	10
m	2.639	22	126	683	1.556	248	4	4
ž	2.783	30	267	1.054	1.138	288	-	6

Izvor: DZS, popis stanovništva 2011.

Postotak stanovništva bez školske spreme se povećao u odnosu na 2001. godinu kada je iznosio 0,90% te povećao postotak stanovništva s nekim stupnjem obrazovanja kada je iznosio 72,50%.

Prema nacionalnosti, 99,01% stanovnika su Hrvati (6.301), 0,68% stanovnika su pripadnici nacionalnih manjina (43), dok se ostali nisu izjasnili. U odnosu na 2001. godinu povećao se broj pripadnika nacionalnih manjina za 2 stanovnika, kada ih je bilo 41 i činilo 0,59% u ukupnom stanovništvu.

Prema popisu stanovništva iz 2011. godine, Grad Varaždinske Toplice broji 2.054 kućanstva, što je u odnosu na Popis stanovništva iz 2001.g. smanjenje za 111 kućanstava, kada je bilo ukupno 2.165 kućanstava. Pretežno su to kućanstva s 2 člana (23,37%), samačka kućanstva (21,18%) i 4 člana (18,50%). Broj samačkih kućanstava se povećao u odnosu na 2001. godinu, kada su činila 19,82%. Prosječna veličina kućanstva iznosi 3,09 člana.

Tablica 8: Kućanstva prema veličini i broju članova

	Ukupno	Broj članova kućanstava										
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 i više
Broj kućanstava	2.054	435	480	327	380	234	126	50	13	9	-	-
Broj osoba	6.357	435	960	981	1.520	1.170	756	350	104	81	-	-

Izvor: DZS, Popis stanovništva 2011.

Udio broja kućanstava u Gradu Varaždinskim Toplicama u ukupnom broju kućanstava u Varaždinskoj županiji iznosi 3,70%.

Tablica 9: Razvojni problemi i potrebe stanovništva

Razvojni problemi: • smanjenje broja kućanstava i pad udjela mladog stanovništva • značajan udio osoba bez obrazovanja i nižim stupnjem obrazovanja • najniži vitalni indeks među gradovima Varaždinske županije
Razvojne potrebe: • zadržati mlade osobe na području grada Varaždinskih Toplica, razraditi i primjenjivati nove mjera koje bi prvenstveno omogućile zapošljavanje, stanovanje i osnivanje obitelji te zadržati sve postojeće pozitivne mjere u cilju rasta stope nataliteta • kontinuirano i planski poticati obrazovanje i cjeloživotno učenje, osobito onih građana s nižim kvalifikacijama ili bez njih

2.1.1. SOCIJALNO UKLJUČIVANJE I USLUGE SOCIJALNE SKRBI

Grad Varaždinske Toplice redovito godišnje izdvaja sredstva za socijalna davanja, a raspoređuje ih prema pristiglim zahtjevima građana o kojima odlučuje socijalno vijeće. Od strane Grada mjesečno se podmiruje dio socijalnih troškova za potrebite korisnike. Budući da se svake godine povećava potreba za primanjem socijalne pomoći, neki od zahtjeva ostaju bez konačnih rješenja zbog nedostatka sredstava. Stoga se sve više osoba obraća u Centar za socijalni rad u Novom Marofu za razne vidove pomoći (Tablica 10).

Tablica 10: Usluge socijalne skrbi Centra za socijalnu skrb 2013. i 2019. godine

Oblici socijalne skrbi		Broj korisnika 2013.	Broj korisnika 2019.
1.	Doplatak za pomoć i njegu puni opseg	113	154
2.	Doplatak za pomoć i njegu – smanjeni opseg	57	32
3.	Pomoć za uzdržavanje	61	44
4.	Novčana naknada do zaposlenja	5	3
5.	Osobna invalidnina – puni opseg	56	61
6.	Osobna invalidnina – smanjeni opseg	1	0
7.	Pomoć za uzdržavanje djeteta	5	0
8.	Smještaj djece u udomiteljsku obitelj	9	6
9.	Smještaj djece u dom	1	0
10.	Smještaj odraslih u udomiteljsku obitelj	8	5
11.	Osobne potrebe (za smještaj osobe)	16	11

Izvor: Centar za socijalnu skrb Novi Marof, 2013. i 2019.

Grad Varaždinske Toplice „Programom socijalne skrbi“ za svaku proračunsku godinu izdvaja sredstva jednokratne novčane pomoći, koju dodjeljuje za novorođenu djecu, kao i osobama kojima je potreba socijalna pomoć. Značajnu pomoć Grad daje i za potrebe učenika slabijeg imovinskog stanja kroz financiranje školskih izleta i/ili plaćanje školske kuhinje, maturalna putovanja, školu u prirodi, a po zahtjevu roditelja (vidi u poglavljima Demografija i Obrazovanje).

Podaci o zahtjevima za korištenje socijalnih usluga ukazuju na to da su u odnosu na 2014. godinu kada je rađena prva verzija Strategija razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2014.-2020., neki oblici socijalne skrbi povećali broj korisnika, a neki smanjili (Tablica 9). Najveći rast bilježi doplatak za pomoć i njegu u punom opsegu, a djelomično je povećan i broj korisnika osobne invalidnine u punom opsegu. Ukupan broj korisnika socijalnih usluga je smanjen s 332 u 2013. na 316 u 2019.

Na području Grada nema ustanove za smještaj starijih i nemoćnih osoba, no dijelu nemoćne populacije pruža se podrška izvan institucijskih oblika skrbi kao što je pomoć u kući. Od srpnja 2018. godine na snazi je projekt „Zaposli-Educiraj-Pomozi“, kojeg provodi Hrvatski Crveni križ - Zajednica udruga Društvo Crvenog križa Varaždinske županije, a u kojemu kao partner sudjeluje i Grad Varaždinske Toplice. Projektom je zamišljeno unaprijediti radni potencijal teže zapošljivih žena i žena s nižom razinom obrazovanja, zapošljavanjem u lokalnoj zajednici koje će ublažiti posljedice njihove nezaposlenosti i rizika od siromaštva te ujedno potaknuti socijalnu uključenost i povećati razinu kvalitete života krajnjih korisnika.

Iako su na području grada Varaždinske Toplice prisutne organizacije civilnog društva, mali broj njih je razvio kapacitete za pružanje socijalnih usluga. Nedostaje bolja povezanost organizacija civilnog

društva koje bi mogle istaknuti važnost volontiranja i socijalnog uključivanja mladih u pružanje pomoći socijalno ugroženim skupinama.

Na području Grada prisutne su i dvije udomiteljske obitelji za djecu i odrasle, u kojoj su smještene 5 odraslih osoba i 6 djece, no ne postoji Savjetovalište za obitelj čija bi organizacija doprinijela unapređenju obiteljskog života.

Uz potporu Grada i Zavoda za zapošljavanje prema potrebi se provodi i aktivna mjera „Program javnih radova“ kojoj je cilj povećati zaposlenost dugotrajno nezaposlenih osoba s područja Grada Varaždinskih Toplica. Osim toga, Grad Varaždinske Toplice omogućava mladim osobama stjecanje radnog iskustva putem stručnog osposobljavanja.

Tablica 11: Razvojni problemi i razvojne potrebe – socijalno uključivanje

Razvojni problemi
• nedostatak sredstava za podmirivanje socijalne pomoći svih stanovnika kojima je pomoć potrebna • nedostatni kapaciteti civilnog društva za pružanje izvaninstitucionalnih socijalnih usluga; pomoć starijim i nemoćnim u njihovim domovima, obiteljsko savjetovanje, aktivnosti za starije osobe, osobna asistencija za osobe s invaliditetom i sl. • nedostatak ustanove za pomoć starijim i nemoćnim osobama
Razvojne potrebe
• povećati proračun za socijalnu pomoć • potaknuti razvoj izvan-institucionalnih socijalnih usluga za rizične ciljne skupine • potaknuti uspostavu ustanove za pomoć starijim i nemoćnim osobama • potaknuti volonterizam u području socijalne pomoći i socijalnog uključivanja

2.1.2. OBRAZOVANJE

Grad Varaždinske Toplice ima razvijen sustav ustanova za predškolski odgoj i osnovno obrazovanje koje održavaju potrebe lokalnog stanovništva: gradski vrtić „Tratinčica“ i privatni vrtić „Čarobno Ogledalce“ u Varaždinskim Toplicama te dvije osnovne škole – OŠ „Antuna i Ivana Kukuljevića“ Varaždinske Toplice s područnom školom u Petkovcu Topličkom i OŠ Svibovec s područnim školama u Drenovcu i Gornjoj Poljani.

Tablica 12: Odgojno obrazovna infrastruktura grada Varaždinskih Toplica 2019.

PREDŠKOLSKI ODGOJ	
Broj vrtića:	2
Broj djece:	191
Broj djece s teškoćama u razvoju:	4
Broj zaposlenih:	25
Broj odgajatelja:	17
Broj stručnih suradnika:	2 logopeda (vanjski stručni suradnik) i 2 psihologa
Broj opremljenih prostorija:	14 soba, 3 ureda
Vrtićka kuhinja:	2
Multifunkcionalna dvorana:	2
OSNOVNA ŠKOLA	
Broj matičnih škola:	2
Broj područnih škola:	3
Broj učenika:	418
Broj učenika s teškoćama u razvoju:	25
Broj učenika putnika:	217
Ukupan broj razrednih odjela:	33
Broj smjena:	1
Broj djelatnika:	86
Broj učitelja:	55
Broj stručnih suradnika:	7
Broj pomoćnika u nastavi:	0
Broj mentora i savjetnika:	6 mentora i 2 savjetnika
Broj računala u školi:	113
Broj učionica:	36
Broj školskih sportskih dvorana:	2
Broj školskih sportskih igrališta:	5
Školska knjižnica:	2
Školska kuhinja:	4

Izvor: Grad Varaždinske Toplice/Jedinstveni Upravni odjel 2019.

Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje se ne provodi na području grada Varaždinskih Toplica tako da su učenici i studenti putnici u veća gradska središta gdje se školuju i usavršavaju.

Predškolski odgoj

Organizacija i provođenje predškolskog programa godinama se provodilo u gradskom vrtiću „Tratinčica“ Varaždinske Toplice koji je bio jedina ustanova za provođenje predškolskog odgoja, a od 2014. godine taj program provodi se i u privatnom dječjem vrtiću „Čarobno Ogledalce“.

U redovni odgojni-obrazovni program dječjeg vrtića „Tratinčica“ u pedagoškoj godini 2018./2019. upisano je 121 dijete, što je 17 djece više u odnosu na 2014. godinu kada su se za potrebe izrade Strategije također prikupljali ovi podaci. U dobi od 2-3 godine vrtić polazi 23 djece, a u dobi od 4-6 godina 98 djece. Polaznici vrtića raspoređeni su u 5 odgojnih skupina te za njih skrbi 10 odgajatelja i 5 osoba u tehničkoj službi. Također, u vrtiću je putem gradske udruge prisutan 1 osobni asistent za dijete s razvojnim teškoćama. U vrtiću je i kao vanjski stručni suradnik prisutan i logoped, čiju djelatnost u cijelosti financira Osnivač, Grad Varaždinske Toplice te su logopedski tretmani za roditelje djece besplatni.

Najveći problem vrtića se očituje u nedostatku jasličke skupine, zbog čega djeca pohađaju druge vrtiće ili roditelji koriste usluge dadilje. Zbog velike potražnje i kao odgovor na realne potrebe zaposlenih roditelja, u procesu je otvaranja mješovite jasličke skupine u suradnji s Ministarstvom znanosti i obrazovanja te bi ona mogla biti otvorena početkom pedagoške godine 2019./2020., odmah po dobivanju verifikacije za poslani program rada. Na verifikaciju prema Ministarstvu, također je upućen i Kraći program folklorne igraonice, a u tijeku je pisanje Programa opće igraonice, za djecu koja nisu polaznici vrtića. Osim redovnog 10-satnog programa djeci se u vrtiću nudi i Program ranog učenja engleskog jezika i Kraći program glazbene igraonice.

Ekonomska cijena redovnog desetsatnog programa je 1.400,00 kuna. Cijena koju plaćaju roditelji je 500,00 kuna po djetetu, dok ostatak troškova pokriva Grad Varaždinske Toplice. Za 2. dijete iz obitelji koje boravi u vrtiću roditelji plaćaju 400,00 kuna, dok je za 3. dijete iz obitelji osiguran besplatan boravak u vrtiću.

Vrtić „Tratinčica“ ima ustrojen Program predškole, za djecu s područja Grada, koja nisu polaznici redovitog programa. Program započinje 1. listopada i traje do 31. svibnja u svakoj pedagoškoj godini, u trajanju od 250 sati te je za roditelje u potpunosti besplatan.

U odnosu na listu čekanja djece za upis, vrtić u ovome trenutku **nema dovoljno kapaciteta** te je potrebno što prije pronaći način da se sva djeca s liste čekanja upišu u redovni program. Također je potrebno pristupiti stvaranju uvjeta za izgradnju dodatnih vrtićkih i jasličkih jedinica, u sklopu postojećeg kompleksa vrtića, najmanje dvije sobe dnevnog boravka za djecu.

Otvaranjem multifunkcionalne, kineziološke dvorane koja je nedostajala, opremljene najsuvremenijim elementima za poticaj razvoja područja senzorne integracije, dječji vrtić „Tratinčica“ dobio je dodatnu vrijednost u svojoj redovitoj djelatnosti, budući da su svi odgojitelji prolazili proces edukacije o senzornoj integraciji. Posebnost ove edukacije je u tome što je ona bazirana na radu s djecom redovne krivulje razvoja te se uvođenje senzorne integracije uvodi samo kao pojačanje redovnog programa i jačanja kompetencija djece na tome području. Znanje odgojitelja biti će implementirano u svakodnevni, redoviti odgojno-obrazovni rad u odgojnim skupinama, a eventualna odstupanja odgojitelji će lakše detektirati i roditelje uputiti na stručnjake i primjerenu ranu intervenciju. U sklopu nove dvorane, nalazi se i prostor koji je potrebno opremiti logopedskom

opremom te zaposliti na pola radnog vremena 1 stručnog suradnika logopeda, prema odredbama Državnog pedagoškog standarda. Nastavno na otvaranje multifunkcionalne dvorane u planu je unapređenje rane intervencije uređenjem senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama (**projekt 3.1.1.1.. Uređenje senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama**).

Građevinsko stanje vrtića ne zadovoljava potrebe vrtića s obzirom na starost zgrade i njeno održavanje. Prema pedagoškom standardu prostori nisu adekvatne veličine i nemaju natkrivene terase za dječje aktivnosti. Također, manjak je sanitarnih prostorija za djecu, zaposlenike i roditelje posjetitelje, te nedostatak prostora u kojem bi odgajatelji mogli skladištiti didaktičke materijale koje sami izrađuju. Lokalna samouprava problemu pristupa provedbom projekta 3.1.1.2. Obnova i rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama.

U Varaždinskim Toplicama djeluje i privatni dječji vrtić „Čarobno Ogledalce“, koji provodi cjelodnevni program. Djeca su smještena u 3 vrtićke skupine i o njima brine 6 odgajatelja. Trenutno vrtić polazi 42 djece, ne postoji lista čekanja i postojeći kapacitet vrtića je dovoljan.

U vrtiću postoji jaslčka skupina u kojoj je sedmero djece te vrtić ima certifikat za provođenje Baby signs programa. Ekonomska cijena vrtića iznosi 1.200,00 kn, a Grad sufinancira roditelje s 600,00 kn za prvo dijete, a 700,00 kn za drugo dijete.

Osnovnoškolsko obrazovanje

S obzirom na raštrkanost i veliki broj naselja na području Grada Varaždinskih Toplica, veliki broj (45%) učenika putuje u škole javnim ili privatnim prijevozom.

Tako Osnovnu školu „Antuna i Ivana Kukuljevića“ u Varaždinskim Toplicama polaze djeca iz naselja: Boričevac Toplički, Hrastovec Toplički, Jarki Horvatićevi, Lukačevac Toplički, Marinkovec, Pišćanovec, Škarnik, Tuhovec, Varaždinske Toplice i Vrtlinovec dok Područnu školu u Petkovcu Topličkom polaze djeca iz naselja: Petkovec Toplički, Črnile i Hrastovec. Osnovnu školu u Svibovcu polaze djeca naselja: Jalševac Svibovečki, Lovrentovec, Leskovec Toplički i Retkovec Svibovečki. Područnu školu u Drenovcu polaze djeca iz naselja Drenovec, a Područnu školu u Gornjoj Poljani polaze djeca iz naselja: Gornja Poljana, Donja Poljana, Grešćevina, Rukljevina i Retkovec. Djeca iz naselja Čurilovec polaze osnovu školu u susjednoj Općini Ljubešćici. Za učenike putnike osnovnih škola koji su udaljeni 3 i više kilometara od škole, u školu putuju organiziranim prijevozom čije troškove snosi Županija iz proračunskih sredstva, a država i Županija sufinanciraju troškove prijevoza učenika srednjih škola. Većina učenika koristi autobus kao prijevozno sredstvo.

Škole zadovoljavaju kapacitetom, ali ne i svojom opremljenošću pa su potrebna razna pomagala, računala, LCD projektori te unutarnja uređenja školskih prostora i izgradnja novih sportskih igrališta. Osnovne škole na području grada bilježe blagi pad ukupnog broja učenika. Uzrok tome je dugogodišnji negativni demografski trend, odnosno negativni prirodni prirast.

Osnovna škola Antuna i Ivana Kukuljevića Varaždinske Toplice 2008. godine otvorila je svoj područni odjel u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice. Tako djeca iz svih krajeva Hrvatske koja se zbog različitih razloga nalaze na rehabilitaciji u Specijalnoj bolnici za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice i nisu u mogućnosti pohađati nastavu u svojim matičnim školama imaju organiziranu nastavu u Bolnici. Nastava se održava unutar same Bolnice na dječjem odjelu, a broj učenika varira. Nastava se odvija u tri kombinirana odjela – od 1. do 4. razreda, od 5. do 8. razreda

te odjela koji pohađaju učenici s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama. Važno je napomenuti da je rad individualiziran i da je nastava prilagođena trenutnim mogućnostima svakog učenika.

U 2019. godini Grad nastavlja s financiranjem produženog boravka za djecu u osnovnim školama, a učitelji i mentori koji prate učenike na natjecanjima dobivaju pune iznose dnevnica i ostale troškove. Trenutno u školskoj godini 2018./2019. nema zaposlenih pomoćnika u nastavi u osnovnim školama, iako je u svim osnovnim školama na području Grada Varaždinskih Toplica čak 25 učenika s teškoćama u razvoju. Grad Varaždinske Toplice sufinancira rad dvoje pomoćnika djeci s posebnim potrebama u dječjim vrtićima s područja Grada Varaždinskih Toplica te pomoćnika djetetu s posebnim potrebama koje pohađa Centar za odgoj i obrazovanje „Tomislav Špoljar“ u Varaždinu.

Srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje

Grad Varaždinske Toplice nema razvijen sustav ustanova za srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje. Žitelji Varaždinskih Toplica nemaju mogućnost na području grada polaziti programe za obrazovanje, usavršavanje i prekvalifikaciju odraslih. S obzirom da na području grada nema srednjih škola niti pučkih učilišta na kojima bi mogli biti provedeni neki od programa osposobljavanja, edukacije, ili tečajevi, u budućnosti je poželjno ispitati mogućnost suradnje s nekom obrazovnom ustanovom (npr. Pučko otvoreno učilište) koja bi provodila razne edukacije na području Grada Varaždinskih Toplica isključivo za zainteresirane žitelje s tog područja. Učilište bi tako moglo provoditi jezične, informatičke, glazbene i ostale druge tečajeve, kao i edukacije za gljivare, proizvođače i prerađivače ljekovitog bilja, proizvođače rakije i sl., ovisno o interesima i potrebama, a u cilju cjeloživotnog učenja.

Od akademske godine 2017./2018. Grad stipendira sve studente putem jednokratne pomoći. U proračunu Grada za 2019. godinu osigurano je i oko 400.000 kuna za stipendije u iznosu od 500 kuna mjesečno za sve redovne studente s područja Grada. Trenutno 67 redovitih studenata dobiva stipendije, 10 mjeseci u godini. Cilj lokalne samouprave je da takvom mjerom potakne mlade na upisivanje studijskih programa, sa željom da po završetku studija ostanu živjeti u Varaždinskim Toplicama i svojim stečenim znanjem doprinose razvoju grada.

Tablica 13: Razvojni problemi i potrebe u području obrazovanja

Razvojni problemi • nedostatni kapaciteti ustanove za predškolski odgoj dječjeg vrtića „Tratinčica“ i nedostatak jasličke skupine • zastarjela oprema u osnovnim školama • nedostatak pomoćnika u nastavi u osnovnim školama • nemogućnost sudjelovanja žitelja u raznim obrazovnim i edukativnim programima na području grada
Razvojne potrebe • povećati kapacitete dječjeg vrtića „Tratinčica“, obnova i rekonstrukcija vrtića • modernizirati opremu u osnovnim školama te ulagati u bolju kvalitetu školskih sportskih igrališta • na područje Grada uvesti programe za obrazovanje odraslih koji uključuju programe za prekvalifikaciju i stručna usavršavanja

2.1.3. ZDRAVSTVENE USLUGE I INFRASTRUKTURA

Zdravstvenom zaštitom obuhvaćene su sve kategorije stanovništva (djeca, mladi, žene, radnici i umirovljenici) na području grada te je registrirano ukupno 5919⁴ zdravstveno osiguranih osoba. Zdravstvena djelatnost na području grada obavlja se u sljedećim zdravstvenim ustanovama:

- Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice,
- Dom zdravlja Varaždinske županije – ambulanta opće obiteljske medicine, djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece, patronažna služba
- privatna ljekarna u zakupu.

Prema potrebama utvrđenim Mrežom javne zdravstvene službe na području Grada Varaždinskih Toplica **nedostaju 3 tima opće medicine i 1 tim dentalne medicine.**

Usluge Zavoda za javno zdravstvo, usluge za zdravstvenu zaštitu žena, hitne medicinske pomoći organizirane su na nivou županije s punktom u Novom Marofu, a specijalističke usluge stanovnicima Grada pružaju se u Varaždinu.

Na području Grada Varaždinske Toplice **ne provodi se dovoljno preventivnih aktivnosti** i aktivnosti vezanih uz promicanje zdravlja. Uspješnost provedenih preventivnih mjera očuvala bi kvalitetu duhovnog i životnog zdravlja, godine života i i radnu sposobnost pojedinca, što bi u konačnici utjecalo i na smanjivanjem ukupnih troškova zdravstvene zaštite. U Varaždinskim Toplicama djeluje teretana u okviru Specijalne bolnice, koja je dostupna svim građanima na korištenje no ona sama je nedostatna, kao i stručni kapaciteti koji joj pripadaju. Predlaže se ulaganje u izgradnju, opremanje i jačanje kapaciteta ustanova i organizacija koje provode aktivnosti rekreativnog bavljenja sportom, što bi doprinijelo zdravijem životu žitelja.

Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice

Osnivač Bolnice je Varaždinska županija. Moderno kupališno lječilište u Varaždinskim Toplicama utemeljeno je 1. svibnja 1820. godine, a već od 1838. godine ovdje djeluju stalni kupališni liječnici. Rehabilitacijski centar se sastoji od pet međusobno povezanih objekata – Stari grad, Konstantinov dom, Lovrina kupelj, Terme i Minerva. Bolnica raspolaže s 923 ležaja, od toga 431 u Minervi, 214 u objektu Terme, 161 u Konstantinovom domu i 117 u Lovrinoj kupelji. O bolesnicima se brine ukupno 705 zaposlenika, od toga 344 medicinska djelatnika. Potvrdu struke i kvalitetu usluga svjedoči Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske koju je ovu ustanovu uvrstilo u program specijalizacije iz fizikalne medicine što se odvija na odjelima Bolnice.

Bolnica osigurava sljedeće zdravstvene usluge:

- liječenje i medicinsku rehabilitaciju,
- smještaj i prehranu oboljelih od bolesti i stanja koja utječu na lokomotorni sustav,

https://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2019/03/web_osig_1902.pdfhttps://www.hzzo.hr/wp-content/uploads/2019/03/web_osig_1902.pdf, 28.02.2019.

- zdravstveno-preventivna zaštita korisnika usluga medicinski programiranog aktivnog odmora uz smještaj i prehranu te ambulantni tretman,
- logopedski, defektološki i poslovi psihologa,
- profesionalna orijentacija i rehabilitacija,
- djelatnost medicinske prakse,
- specijalističko-konzilijarno liječenje ambulantnih bolesnika i
- ambulanto dijagnostičke usluge.

Stručni tim čine liječnici specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije, neurolog, specijalist medicine rada, medicinske sestre, fizioterapeuti i radni terapeuti, psiholozi, logopedi, defektolog i nemedicinsko osoblje raznih struka.

Uz zdravstvene usluge bolnica pruža usluge i na području ugostiteljstva i turizma. U sklopu Bolnice nalaze se termalni bazeni u sklopu hotelskog kompleksa Minerva te u bolničkom dijelu. U termalnim bazenima koristi se isključivo termalna voda i koristi se samo u medicinske svrhe (hidroterapija), dok se u rekreacijskim bazenima termalna voda miješa (rashlađuje) s vodovodnom vodom.

Unatoč nepobitnoj kvaliteti zdravstvene usluge koju pruža, Bolnici se teže natjecati u tržišnoj utakmici s privatnim zdravstvenim ustanovama, koje su se posljednjih godina, prateći potrebe tržišta, profilirale i ulagale u svoju konkurentnost. Također, postoji potreba za ulaganjima u razvojne projekte te u jačanje ljudskih kapaciteta prilagođavanjem modernim tržišnim potrebama. Stoga su pokrenuti različiti projekti uz potporu Varaždinske županije, kao što je Razvojni plana za Specijalnu bolnicu za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice s naglaskom na segment turističkog wellnesa. Jedan od najznačajnijih projekata je izgradnja **Spinalnog centra u Varaždinskim Toplicama te realizacija projekta rekonstrukcije bolničkog kompleksa**. Ostali projekti obuhvaćaju stvaranje novih sadržaja u zdravstvenom turizmu. **Obnova i ulaganje u smještajne kapacitete i podizanja standarda smještaja nužni su za pozicioniranje topličke bolnice vrlo visoko na mapi medicinske rehabilitacije i lječilišnog turizma u Hrvatskoj.**

Trenutno su u provedbi projekti energetske obnove zgrada u sklopu Bolnice, koje sufinancira Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj, a rok za konačnu realizaciju obnove svih objekata obuhvaćenih projektom energetske obnove je 2021. godina.

Tablica 14: Razvojni problemi i potrebe u području zdravstva

Razvojni problemi • nedostatni broj timova primarne zdravstvene zaštite i dentalne medicine • zastarjeli bolnički kompleks Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice • nedostatak kadrova u Domu zdravlja, nemogućnost pružanja usluga za zdravstvenu zaštitu žena • nedostatna razina znanja i svijesti stanovnika o čimbenicima bolesti i provođenju mjera zaštite zdravlja
Razvojne potrebe • uvođenje 3 tima opće medicine i 1 tima dentalne medicine

- povećanje broja razvojnih projekata, kvalitete smještaja i sadržaja Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice
- povećanje kapaciteta Doma zdravlja, posebice za pružanje usluga za zdravstvenu zaštitu žena
- smanjiti bolesti i preranu smrt stanovnika edukacijama i drugim preventivnim aktivnostima

2.1.4. DRUŠTVENA INFRASTRUKTURA

Od društvene infrastrukture na području Grada Varaždinskih Toplica najzastupljeniji su društveni i vatrogasni domovi, kojih je ukupno 14. Javne sportske dvorane nema, osim dvije školske sportske dvorane, no postoje 3 nogometna igrališta. Na području Grada postoji i Kino dvorana koja je u vlasništvu Bolnice, i Kulturni centar koji je prenamijenjen u sportsku dvoranu za senzomotoričko vježbanje, a kojom upravlja Dječji vrtić Tratinčica. Stanovništvo Grada **Varaždinske Toplice nema na raspolaganju gradsku knjižnicu.**

Sportske aktivnosti i organizacije civilnog društva

Grad Varaždinske Toplice kontinuirano podupire razvijanje sporta na području grada te svake godine izdvaja financijska sredstva kojima potpomaže djelovanje sportskih klubova koji djeluju unutar Zajednice športskih udruga, osnovane 1998. godine. Zajednica športskih udruga Grada Varaždinskih Toplica okuplja sportske klubove s ciljem promicanja i poticanja sporta u Gradu, objedinjavanja i usklađivanja potreba u sportu, organizacije sportskih događanja te nadgleda i analizira rad sportskih klubova uključenih u Zajednicu. Okuplja 10 klubova s ukupno 645 članova. Od sportskih sadržaja u Gradu organizirano je više sportskih klubova - nogometni, streljački, karate, moto klub, streličarski, šahovski, teniski, odbojkaški i plivački klub, kao i ribolovno i planinarsko društvo.

Broj i opremljenost sportskih objekata ne zadovoljava preduvjete za razvoj kvalitetnog sporta i rekreacije. Potrebe se dijelom zadovoljavaju korištenjem školskih sportskih igrališta. Zbog nedostataka odgovarajućih prostora za rekreaciju i sport, Grad Varaždinske Toplice ima u planu realizaciju projekta izgradnje sportskog parka i fitness staze (**3.1.3.1. Sportski park, 3.1.3.2. Izgradnja fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama**) koji bi bili dostupni građanima za svakodnevno korištenje te bi omogućili provedbu manjih sportskih događanja i natjecanja.

U dvije osnovne škole koje djeluju u Varaždinskim Toplicama, zajedno s tri područne škole, izgrađene su dvije sportske školske dvorane i sedam sportskih igrališta. Također, u sklopu hotelskog kompleksa Minerva vanjskim korisnicima, ali i gostima hotela pruža se mogućnost korištenja Termalnog bazena VI, koji čine unutarnji (veliki i srednji rekreacijski bazen te dječji bazen) i vanjski bazeni (olimpijski bazen, manji rekreativni bazen s vodenim sadržajima).

Prema uvidu u Registar udruga Republike Hrvatske na području Grada Varaždinskih Toplica aktivne su 33 udruge. Najviše udruga je registrirano u naselju Varaždinske Toplice, čak 27, u naselju Tuhovec 3 registrirane su 3 udruge, dok po jednu udrugu broje naselja Petkovec, Svibovec i Grešćevina (Tablica 15). U odnosu na 2014. godinu kada je prema uvidu u Registar udruga na topličkom području bilo aktivno 26 udruga, u 2019. godini aktivno je 7 udruga više što je pokazatelj želje civilnog društva za aktivnošću.

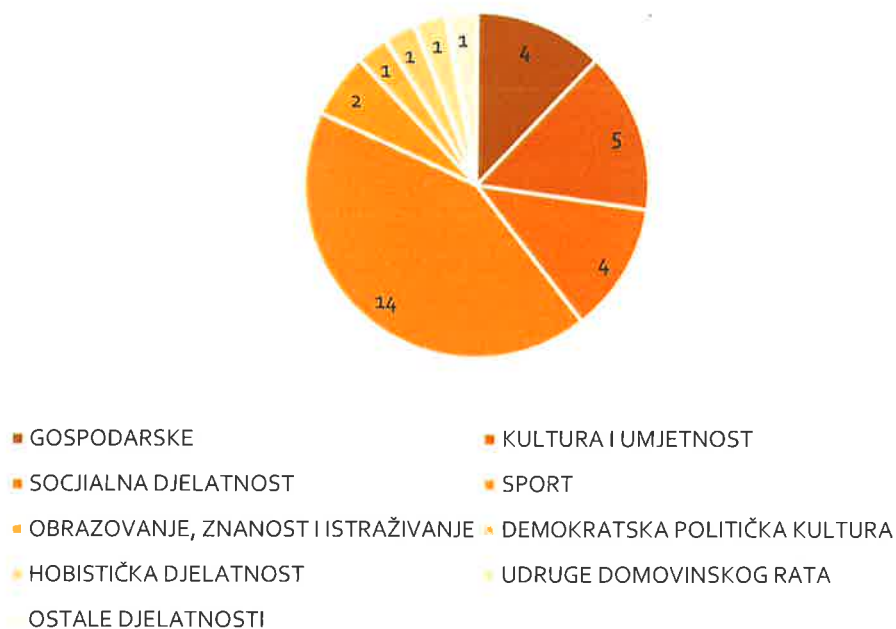
Tablica 15: Aktivne udruge na području grada Varaždinskih Toplica

Naselja	Djelatnost udruga									
	Gospodarske	Kultura i umjetnost	Socijalna djelatnost	Sport	Obrazovanje, znanost i istraživanje	Demokratska politička kultura	Hobistička djelatnost	Udruge Domovinskog rata	Ostale djelatnosti	Ukupno / naselje
Varaždinske Toplice	4	3	4	12	1	1	1	1	-	27
Tuhovec	-	-	-	2	1	-	-	-	-	3
Petkovec	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Jalševac	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
Svibovec	-	1	-	-	-	-	-	-	-	1
Grešćevina	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1
Ukupno	4	5	4	14	2	1	1	1	1	33

Izvor: Ministarstvo uprave, Registar udruga, 2019.

Grafikon 3: Struktura organizacija civilnog društva prema djelatnostima

Djelatnosti udruga

Izvor: Ministarstvo uprave, Registar udruga, 2019.

Od ukupnog broja udruga, najviše udruga (14) udruga registrirano je u području sportskih djelatnosti, dok su ostale udruge registrirane u području kulturnih, socijalnih, gospodarskih, obrazovnih i ostalih djelatnosti. Isto tako, neke od udruga su također članovi županijskih i nacionalnih saveza udruga što osnažuje njihovu suradnju i aktivnosti. Na području Grada djeluju i dva ogranka udruga, Matice Hrvatske i Društva „Naša djeca“. Nekoliko gradskih udruga smješteno je u prostorije zgrade Trivijalne škole kojoj je potrebno obnoviti sukladno konzervatorskim smjernicama, prilagoditi je potrebama udruga uz adaptaciju plesno-izložbenog prostora te adekvatnog prostora za primjerenu pohranu odora i instrumenata Kulturno-umjetničkog društva Varaždinske Toplice. Projekt će se provesti u okviru cilja 3. Stvaranje preduvjeta za društveni razvoj lokalne zajednice kroz unapređenje društvenih aktivnosti te ulaganje u obrazovanje, kulturu i zdravstvo (**3.2.1.1. Obnova Trivijalne škole u Varaždinskim Toplicama**).

Većina udruga financira se sredstvima iz gradskog proračuna. Za kulturu, programe i udruge u kulturi za 2019. Grad Varaždinske Toplice osigurao je 500.000 kuna. Jednaki iznos namijenjen je za sport i vatrogasno zajednicu, dok će sve ostale udruge na raspolaganju imati 200.000 kuna. Osim iz proračunskih sredstava udruge svoje djelatnosti financiraju iz članarina, sponzorstva, donacija, prihoda od organiziranja različitih aktivnosti, turnira i prodaje ulaznica. Neki od najvećih problema s kojima se udruge susreću u svom radu su manjak prostora za djelovanje i rad udruga, nedostatak financijskih sredstava za rad udruga, nedostatak prostora/terena za aktivnosti sportskih udruga, nezainteresiranost građana za aktivno građanstvo i sudjelovanje u radu udruga, posebno one koje se bave očuvanjem tradicije i starih običaja.

Tablica 16: Razvojni problemi i potrebe u području društvene infrastrukture i civilnog društva

Razvojni problemi • nedostatak sportskih prostora koji bi stanovništvu omogućili bavljenje sportom • nepostojanje knjižnice • nedostatno uključivanje mladih u rad udruga koje se bave očuvanjem tradicije i starih običaja • nezadovoljavajuće stanje prostora Trivijalne škole za nesmetan i ugodan rad udruga
Razvojne potrebe • povećati kapacitete prostora za sportske aktivnosti • udrugama osigurati vlastite prostore za rad • uspostava gradske knjižnice • mlade na zanimljiv način upoznavati sa tradicijom i starim običajima kako bi se u većem broju uključili u rad takvih udruga • obnova Trivijalne škole za potrebe djelovanja udruga

2.2. GOSPODARSTVO

2.2.1. OPĆA GOSPODARSKA KRETANJA

Na temelju izračuna Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova EU (prema novom modelu izračuna na lokalnoj razini za razdoblje 2014. – 2016.) u 2019. godini, Grad Varaždinske Toplice nalazi se u VI. skupini JLS s indeksom razvijenosti 102,87 dok indeks razvijenosti za Varaždinsku županiju iznosi 101,71. S obzirom da su Varaždinske Toplice u VI. skupini jedinica lokalne samouprave, one se prema vrijednosti indeksa nalaze u trećoj četvrtini iznadprosječno rangiranih jedinica lokalne samouprave.

Tablica 17: Vrijednosti osnovnih pokazatelja za gradove Varaždinske županije 2014. – 2016⁵

Grad	Prosječni dohodak po stanovnik u	Prosječni izvorni prihodi po stanovnik u	Prosječna stopa nezaposlenost i	Kretanje stanovništva (2016./2006.)	Indeks starenj a (2011.)	Stupanj obrazovanj a (VSS,20- 65) 2011.	Indeks razvijenost i
Ludbreg	107,90	98,16	108,01	109,44	104,10	106,45	105,544
Varaždinsk e Toplice	107,85	95,44	113,36	97,96	103,73	101,05	102,879
Ivanec	106,23	95,46	106,67	101,74	104,31	105, 52	102,687
Novi Marof	104,52	93,76	110,68	100,84	105,52	99,20	102,144
Lepoglava	97,94	93,34	103,74	98,91	104,24	98,61	99,327
Varaždin	121,11	107,22	108,96	104,52	100,58	129,02	111,022

Izvor: Ministarstvo regionalnog razvoja i EU fondova

Prema osnovnim pokazateljima (prosječni izvorni prihodi *per capita*, kretanje stanovništva, stupanj obrazovanja i ostalo) u usporedbi s nekoliko drugih gradova Varaždinske županije, Varaždinske Toplice najviše odstupaju u prosječnoj stopi nezaposlenosti, s odstupanjem 13% od prosjeka. U desetogodišnjem razdoblju, od svih navedenih gradova, Varaždinske Toplice bilježe najmanji indeks općeg kretanja stanovništva. Prema prosječnom izvoru prihoda po glavi stanovnika Varaždinske Toplice su na 4. mjestu, s iznosom 1.483,07 kuna. Veći prosječni izvorni prihod imaju Varaždin, Ludbreg i Ivanec, a manji Novi Marof i Lepoglava. Za Varaždinsku županiju prosječni izvorni prihodi po glavi stanovnika iznose 2.387,25 kuna, što je 4,56 postotna boda manje od prosjeka Republike Hrvatske. Prema posljednjim podacima Ministarstva regionalnog razvoja i fondova, indeks razvijenosti Grada Varaždinskih Toplica iznosi 102,879 dok taj isti indeks za Varaždinsku županiju iznosi 101,713.

⁵ Vrijednosti standardiziranih pokazatelja za JLS

2.2.2. PODUZETNIŠTVO NA PODRUČJU GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA

Tablica 18: Osnovni financijski rezultati poduzetnika s područja grada Varaždinskih Toplica (iznosi u tisućama kn) u 2011., 2012., 2016. i 2017. godini

R. br.	POKAZATELJ / GODINE	2011.	2012.	2016.	2017.
1.	Br. pravnih osoba	-	65	-	91
2.	Prosječan br. zaposlenih	433	397	518	644
3.	Ukupan prihod	303.385	339.067	296.596	400.163
4.	Ukupni rashodi	312.000	317.446	279.011	386.161
5.	Dobit tekuće god.	4.673	22.757	21.113	32.913
6.	Gubitak tekuće godine	14.607	2.534	3.528	18.911
7.	Poslovni rezultat (neto)	-9.934	20.223	17.678	27.288
8.	Investicije u novu dugotrajnu imovinu	8.345	5.189	6.256	6.578
9.	Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	3.538	3.667	4.465	4.655

Izvor: FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika s područja grada Varaždinskih Toplica, 2017.

Na području Grada Varaždinskih Toplica ukupno su 2017. godine bile zaposlene 644 osobe u pravnim osobama, što je relativno povećanje od 48,73% u odnosu na 2011. godinu. Značajno povećanje bilježi i prosječna neto plaća po zaposlenom koja je u 2011. godini bila 3.538,00 HRK, što je povećanje od 32% u odnosu na 2011. godinu kada je bila 4.655,00 HRK. Neto dobit u 2017. godini ostvarena je u iznosu od 27.288 milijuna kuna, dok je u 2011. godini ostvarena neto dobit bila manja za 37.162,00 HRK kuna što ukazuje na bolje financijske rezultate poduzetnika i povećane ukupne prihode.

Prema navedenoj usporedbi tablica s pokazateljima osnovnih financijskih rezultata, zaključujemo da su oni poboljšani u odnosu na navedene prijašnje godine.

Promatrano prema područjima djelatnosti na ukupne rezultate poslovanja poduzetnika s područja grada Varaždinskih Toplica u 2017. godini dominantan je utjecaj prerađivačke industrije koja bilježi najveći broj zaposlenih, ukupno 399 osobe, kao i najveću dobit. U odnosu na 2012. godinu broj zaposlenih u prerađivačkoj industriji se povećao za 166 osoba. Utjecaj na ukupne rezultate poslovanja zatim imaju područja djelatnosti trgovine, građevinarstva te prijevoza i skladištenja, dok je utjecaj ostalih djelatnosti mali.

Od ukupnog broja poduzetnika odnosno 91 poduzetnik u raznim područjima djelatnosti, u 2017. godini njih 62 je bilo dobitaša, a 29 gubitaša. S obzirom da je skoro polovica poduzetnika gubitaša, potrebno je raditi na povoljnijem poslovnom okruženju.

Tablica 19: Struktura gospodarstva u 2017. godini po djelatnostima

PODRUČJE DJELATNOSTI	BROJ PODUZETNIK A	BROJ ZAPOSLENI H	DOBIT RAZDOBLJ A (u 000 kn)	GUBITAK RAZDOBLJ A (u 000 kn)	KONS. FINANC. REZULTA T (u 000 kn)
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	3	3	47	1	46
Rudarstvo i vađenje	1	1	550	0	550
Prerađivačka industrija	24	399	20.868	17.992	2.876
Građevinarstvo	15	44	936	59	877
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila	18	36	1.971	525	1.446
Prijevoz i skladištenje	4	88	1.471	0	1.471
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	3	4	4	0	4
Informacije i komunikacija	6	19	541	28	513
Poslovanje nekretninama	1	0	0	1	-1
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	10	35	784	272	512
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	1	3	0	0	0
Obrazovanje	2	5	15	1	14
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	1	4	87	0	87
Ostale uslužne djelatnosti	2	3	14	47	-33
UKUPNO	91	644	27.288	18.927	8.361

Izvor: FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika s područja grada Varaždinskih Toplica., 2018.

Tablica 20: Izvoz 2016. i 2017. u tisućama kuna

Područje djelatnosti	Izvoz u 2016.	Izvoz u 2017.
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	0	0
Rudarstvo i vađenje	0	0
Prerađivačka industrija	34.149	59.453
Građevinarstvo	255	237
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila	2.457	1.388

Prijevoz i skladištenje	25.887	24.797
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	0	0
Informacije i komunikacija	607	901
Poslovanje nekretninama	0	0
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	0	9
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	0	0
Obrazovanje	0	0
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	0	0
Ostale uslužne djelatnosti	0	0
Obrazovanje	63.354	86.784

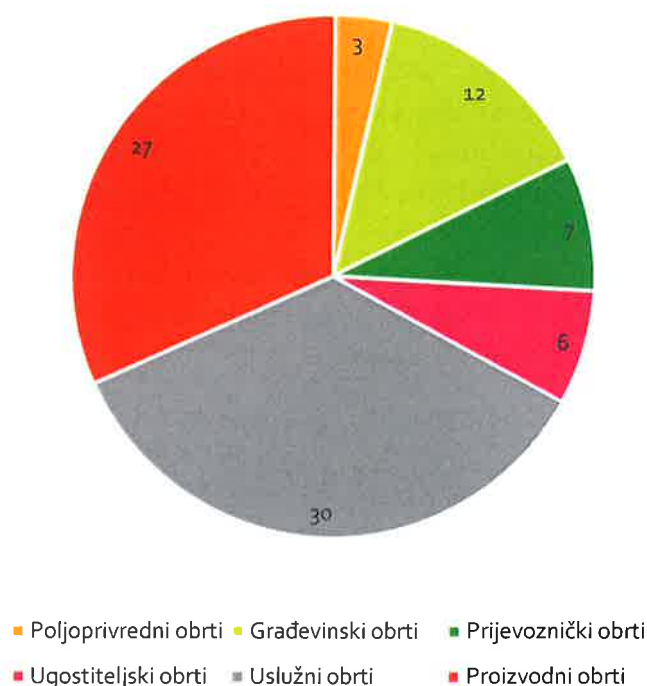
Izvor: FINA, Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika s područja grada Varaždinskih Toplica., 2018.

Vanjsko trgovinska razmjena

Na području grada Varaždinskih Toplica u 2017. godini zabilježen je izvoz u iznosu od 86.784 milijuna kuna i uvoz koji je iznosio 91.166 milijuna kuna. U odnosu na 2016. godinu, ostvareni su veći izvoz (indeks 137,0) te veći uvoz (indeks 117,1). U prerađivačkoj industriji ostvaren je najveći izvoz u iznosu od 59.453 milijuna kuna, a slijede djelatnosti prijevoz i skladištenje, trgovina, informacije i komunikacija te građevinarstvo. U ostalim djelatnostima nije zabilježen izvoz u 2017. i 2018. godini.

2.2.3. OBRTNIŠTVO NA PODRUČJU GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA

Grafikon 4: Broj obrtnika s područja grada Varaždinskih Toplica u 2019. godini

Izvor: Obrtnička komora Varaždinske županije, 2019

Na području Grada u obrtni registar trenutno je upisano 85 obrta, što je samo jedan obrt više nego 2014. godine kada je rađena prva verzija Strategije razvoja Varaždinskih Toplica. Nijedan obrt trenutno nije u fazi mirovanja, odnosno obustave.

Od svih registriranih obrta niti jedan nije sezonski već rade tijekom cijele godine. Od ukupnog broja registriranih obrta (85) i dalje je 20 ženskih vlasnica, a 65 vlasnika su muškarci. Najviše je registrirano uslužnih i proizvodnih obrta (ukupno 57), a najmanje poljoprivrednih.

Tablica 21: Razvojni problemi i potrebe u području poduzetništva i obrta

Razvojni problemi: • relativno veliki broj poduzetnika gubitaša • nedovoljno razvijena industrija • većina djelatnosti nema registriranu izvoznju aktivnost • zanemariv broj novih obrta, odnosno opadanje interesa za obrtničkim zanimanjima
Razvojne potrebe: • stvoriti uvjete povoljne poduzetničke klime i poticati poduzetnički potencijal u svrhu veće proizvodnje, u svim područjima gospodarske djelatnosti • otvaranje i opremanje poduzetničkih zona • povećanje sposobnosti poduzetnika za jačanjem konkurentnosti i širenje na nova tržišta • izraditi programe za privlačenje, otvaranje i razvoj obrta na području grada Varaždinskih Toplica

2.2.4. ZAPOSŁJAVANJE

Prema evidenciji Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područni ured Varaždin, u Varaždinskim Toplicama je u ožujku 2019. bilo nezaposleno ukupno 81 osoba, od čega 42 žene te 39 muškaraca. U usporedbi s 2013. godinom kada su korišteni podaci za izradu prve verzije Strategije, ukupan broj nezaposlenih na području Grada Varaždinske Toplice znatno je smanjen (usporedba Tablica 22. i tablica33). Detaljan pregled nezaposlenosti u 2019. prema razini obrazovanja i spolu prikazan je u Tablici 22, a brojke pokazuju da je i u cijeloj Varaždinskoj županiji znatno smanjen broj nezaposlenih osoba. Najveći udio nezaposlenih osoba su osobe srednjoškolskog stupnja obrazovanja, što predstavlja konstantu u registriranoj nezaposlenosti.

Tablica 22: Nezaposlene osobe prema kvalifikaciji i spolu 2019. godine

JLS	Ukupno			Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ zanimanja do 3 god.i 4 god.,škola za KV i VKV radnike			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat		
	UK ⁶	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž
Varaždinske Toplice	81	39	42	2	2	0	12	7	5	57	27	30	4	2	2	6	1	5
Varaždinska županija	2806	1390	1416	204	122	82	628	312	316	1511	755	756	210	81	129	253	89	1

Izvor: Mjesečni bilten za ožujak 2019. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područni ured Varaždin

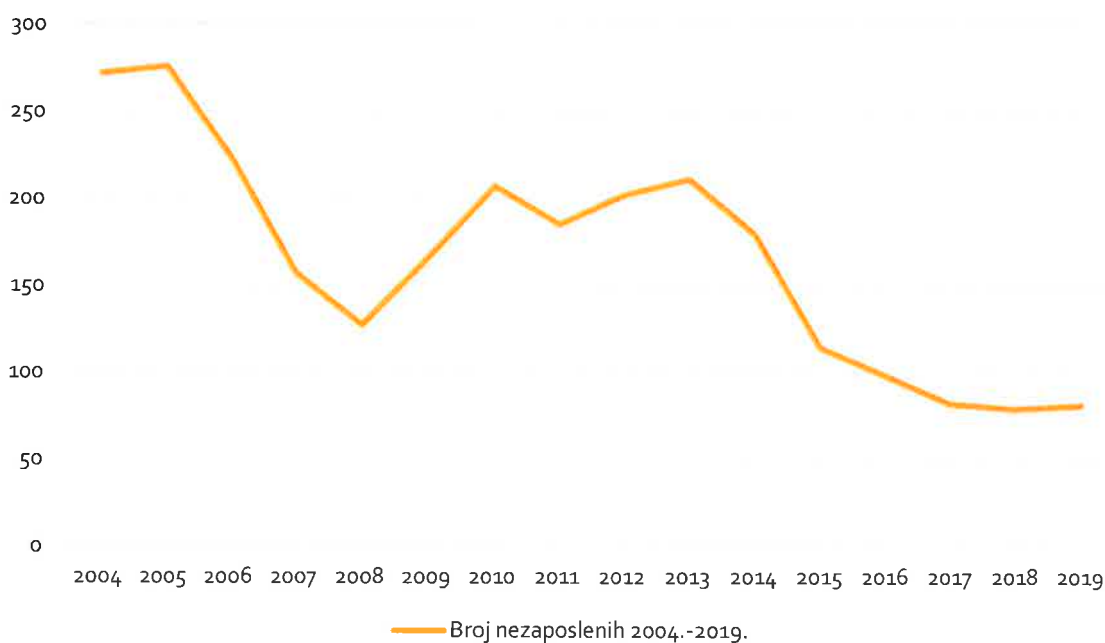
⁶ UK - ukupno

Tablica 23. Nezaposlene osobe prema kvalifikaciji i spolu 2013. godine

JLS	Ukupno			Bez škole i nezavršena osnovna škola			Osnovna škola			SŠ zanimanja do 3 god. i škola za KV i VKV radnike			SŠ za zanimanja u trajanju od 4 i više godina i gimnazija			Prvi stupanj fakulteta, stručni studij i viša škola			Fakulteti, akademije, magisterij, doktorat		
	UK ⁷	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž	UK	M	Ž
Varaždinske Toplice	198	97	101	9	7	2	32	18	14	77	38	39	60	27	33	8	3	5	12	4	8
Varaždinska županija	10.621	5588	5033	614	412	202	2.323	1199	1124	3.857	2311	1546	2.757	1252	1505	572	233	339	498	181	317

Izvor: Mjesečni bilten za srpanj 2013. Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Područni ured Varaždin

Grafikon 5: Kretanje registrirane nezaposlenosti u gradu Varaždinskim Toplicama od 2004. do 2019. godine (u mjesecu ožujku 2004.-2019.)

Izvor: HZZ Varaždin

Od pojave gospodarske krize broj nezaposlenih u svim sektorima bio je visok. Najveći broj nezaposlenih grad Varaždinske Toplice ima 2005. godine kada je evidentirano čak 276 nezaposlenih osoba, a najmanje nezaposlenih osoba bilo je 2018. godine, sa svega 79 nezaposlene osobe. Gledajući posljednje četiri godine, nezaposlenost ne prelazi brojku 100, a od 2013. u kontinuiranom je padu. Na

⁷ UK - ukupno

području grada Varaždinske Toplice trenutno je evidentirano 8 nezaposlenih hrvatskih branitelja, dok je njih 65 u radnom odnosu.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba (81), 24 osobe su starije od 55 godina, 4 osobe su u starosti 15-19 godina, 9 osoba u starosti 20-24, 14 osoba u starosti od 25-29 godina, te 30 osoba u dobi 30 – 55 godina. Stopa nezaposlenosti za grad Varaždinske Toplice u ožujku 2019. godine iznosila je 5.1%, što je za 1,1 postotna boda više od prosjeka Varaždinske županije, **te 0,5 postotna boda manje od prosjeka Europske unije**, zbog čega je moguće zaključiti kako je **stanje zapošljivosti zadovoljavajuće**.

Tablica 24: Razvojni problemi i potrebe u području zapošljavanja

Razvojni problemi
• visok udio nezaposlenih osoba sa srednjom stručnom spremom u ukupnom broju nezaposlenih • visok udio nezaposlenih mladih osoba i osoba starijih od 55 godina u ukupnom broju nezaposlenih • nezaposleni hrvatski branitelji
Razvojne potrebe
• oblikovati programe politike zapošljavanja prilagođene pojedinim profilima nezaposlene radne snage • jačati vještine i kompetencije nezaposlenih osoba, osobito slabije obrazovanih, mladih osoba te starijih od 55 godina • poticati nezaposlene hrvatske branitelje na jačanje kompetencija u cilju njihove zapošljivosti

2.2.5. POLJOPRIVREDA

Prema popisu poljoprivrede iz 2003. godine, od ukupne površine Grada (79,75 km²) na raspoložive površine poljoprivrednog zemljišta otpada 16,81 km², odnosno 21,08%.

Prema dostupnim statističkim podacima na dan 31.12.2017. prikupljenim od strane APPRRR-a, za poljoprivrednu proizvodnju koristi se ukupno 601.5 ha poljoprivrednog zemljišta, na ukupno 2.771 parcela, od strane 268 poljoprivrednih gospodarstava. Sukladno navedenom, svako poljoprivredno gospodarstvo u prosjeku koristi 0,2 ha te posjeduje 10 parcela, što ih u kontekstu EU čini malim poljoprivrednicima (prosječno poljoprivredno gospodarstvo u EU-28 posjeduje zemljište od 16,1 ha). Najčešći način korištenja poljoprivredne proizvodne čestice su oranice površine 342,583 ha, odnosno 56,16% ukupnog poljoprivrednog zemljišta.

Za usporedbu, u godini 2014. kada je rađena prva verzija Strategije razvoja Grada, u ARKOD-u je bilo prijavljenih 3.051 parcela, čak 280 parcela više nego u 2017., što je logično s obzirom na smanjenje broja poljoprivrednih gospodarstava i trenda okrupnjavanja zemljišta. Prosječna veličina proizvodnih parcela 2013. iznosila 0,19 ha, 0,1 manje od veličine proizvodnih parcela u 2017. godini. Trend rasta u povećanju prosječne veličine proizvodnih parcela ukazuje na moguće dugoročno poboljšanje što će poljoprivrednicima olakšati proizvodnju.

Tablica 25: Usporedni prikaz načina korištenja parcela (ha) prijavljenih u ARKOD-u

Vrsta korištenja	Broj parcela 2013.	Broj parcela 2017.	Odstupanje br. parcela 2013./2017.	Površina (ha) 2013.	Površina (ha) 2017	Odstupanje površina 2013./2017.
Oranice	1.629	1.488	-141	325,19	342,58	17,39
Staklenici /Plastenici	7	7	0	0,12	0,11	-0,1
Livade	799	708	-91	173,46	171,96	-1,5
Pašnjaci	6	3	-3	6,93	2,61	-4,32
Vinograd	310	297	-13	29,33	26,48	-2,85
Voćnjaci	268	336	68	35,06	57,76	22,7
Miješani trajni nasadi	0	0	0	8,91	0	-8,91
Ukupno	3.019	2.771	-248	579,00	601.5	22,5

Izvor : APPRRR, 2019.

Uspoređujući podatke koji su korišteni za prvu izradu Strategije 2014. broj parcela na kojima su oranice smanjio se za 141 kada je je iznosio 1.629. Broj parcela na kojima se nalaze staklenici/plastenici u odnosu na 2014. godinu ostao je isti odnosno iznosi 7, za livade se povećao za 91 parcelu, a što se tiče pašnjaka smanjen je za 3 parcele. Najveći porast u odnosu na 2014. godinu imaju parcele na kojima su voćnjaci, odnosno s 268 parcela taj broj se povećao na sadašnjih 336. Broj parcela prijavljenih u ARKOD-u na kojima su vinogradi smanjio se za 13 parcela.

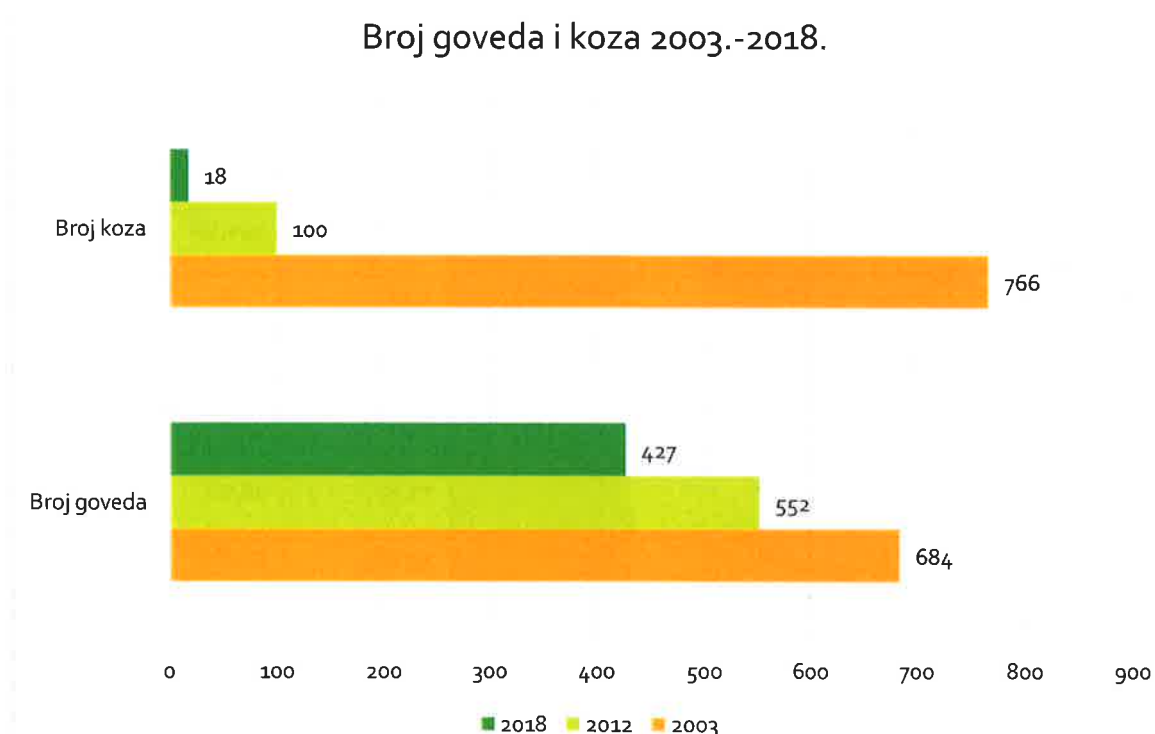
Prema podacima iz popisa poljoprivrede 2003. godine, u strukturi stočarske proizvodnje najviše je bio zastupljen uzgoj peradi s 24.188 jedinki, zatim uzgoj svinja s 2.956 jedinki, kunića s 1.991 jedinkom, goveda sa 684 jedinke, koza sa 766 jedinki, ovaca s 19 jedinki, dok je najmanje zastupljen uzgoj konja s 12 jedinki (tablica 26.).

Tablica 26: Struktura stočarske proizvodnje

Godina	Broj svinja	Broj goveda	Broj konja	Broj koza	Broj ovaca	Ukupan broj životinja
2003	2.956	684	12	766	19	4437
2012	3.694	552	7	100	0	4353
2018	3.338	427	15	18	60	3858

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, ARKOD 2019.

Grafikon 6: Brojno stanje domaćih životinja

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede, 2003., 2012., 2018. Brojno stanje domaćih životinja

Iz Tablice 26 i Grafikona 6. vidljiv je pad stočarske proizvodnje 2018. u odnosu na 2003. godinu. U 2018. najviše je bio zastupljen uzgoj svinja s 3.694 jedinke te broj goveda s 427 jedinki. Zabrinjavajući je trend znatnog smanjenja broja koza s 766 koza 2013. na 18 koza u 2018. godini, što čini pad od 97%. Također, ukupan broj domaćih životinja na području grada Varaždinske Toplice u 2018. godini smanjio

se za 579 jedinki u odnosu na 2003. godinu, što je smanjenje od 13%. Grad Varaždinske Toplice provodi mjere poticanja razvoja stočarstva, za koje izdvaja oko 40.000,00 HRK godišnje.

Tablica 27: Broj stočarskih farmi na području grada Varaždinskih Toplica

Godina	Goveda	Konji	Koze	Svinje	Ukupan broj farmi
	Broj farmi	Broj farmi	Broj farmi	Broj farmi	
2012	73	3	6	371	453
2018	37	7	4	54	102

Izvor: Ministarstvo poljoprivrede 2012., 2018. Brojno stanje domaćih životinja

U tablici 27. vidljiv je znatan pad broja stočarskih farmi na području grada Varaždinskih Toplica, s 453 u 2012. godini na 102 farme u 2018. godini. Broj farmi goveda smanjio se za 49%, broj farmi koza smanjio se za 33% te broj farmi svinja za 85%. Jedino povećanje bilježi broj farma konja koji se povećao za 4 farme, odnosno 133%. Najznačajnije udio u ukupnom broju farmi imaju farme svinja (54) te farme goveda (37).

Prosječni broj životinja po farmi ne bilježi drastičan pad kao što je to slučaj s brojem farmi, iz čega je moguće zaključiti da farme u promatranom razdoblju povećale broj domaćih životinja. Tako je u 2012. godini bilo u prosjeku 10 svinja po farmi, a u 2018. godini 62 svinje po farmi (porast od 520%). Jednaki trend rasta broja domaćih životinja uočen je kod svih vrsta farmi, pri čemu zaključujemo da pad broja farmi nije zabrinjavajući, no **zabrinjavajući je kontinuirani pad domaćih životinja.**

U Upisnik poljoprivrednih proizvođača krajem 2003. ukupno je bilo upisano 297 poljoprivrednih proizvođača, što je 22 proizvođača manje nego 2018. godine. Iz podataka iz tablice 13. vidljiv je pad broja poljoprivrednih obrtnika s 3 na 1, pad broja trgovačkih društava s 4 na 3, a dvije poljoprivredne zadruge prestale su djelovati. Iz navedenih podataka moguće je zaključiti da su smanjeni interesi, mogućnosti ili sposobnosti poljoprivrednika za osnivanje i razvoj poljoprivrednih gospodarstva te se preporučuje uvođenje obrazovnih i ostalih poticajnih mjera za unaprjeđenje poljoprivrednog poduzetništva u Varaždinskim Toplicama. Grad Varaždinske Toplice subvencionira poljoprivrednu proizvodnju s najviše 100.000,00 HRK.

Tablica 28: Broj polj. proizvođača prema vrsti poljoprivrednog gospodarstva upisanih u Upisnik

Vrsta poljoprivrednog gospodarstva	Broj poljoprivrednog gospodarstva 2013.	Broj poljoprivrednog gospodarstva 2017.	Broj poljoprivrednog gospodarstva 2018.
Obiteljsko gospodarstvo	288	263	266
Obrt	3	2	1
Trgovačko društvo	4	3	4
Zadruga	2	0	0
Ukupno	297	268	271

Izvor: APPRRR, 2013., 2017., 2018.

Aktualno stanje poljoprivrede na području grada Varaždinskih Toplica karakterizira usitnjenost zemljišta, visok postotak mješovitih poljoprivrednih domaćinstava, a mali postotak obiteljskih gospodarstava koja žive isključivo od poljoprivrede, nepostojanje zaokruženog ciklusa proizvodnje u nekim granama poljoprivrede (povrćarstvo, voćarstvo, vinogradarstvo). Prostor pruža dobre mogućnosti za intenzivniji razvoj ratarstva, vinogradarstva i stočarstva, a posebno za razvoj eko poljoprivrede. Mikroklimatske prilike u nizinskom dijelu grada pogoduju uzgoju žitarica i povrća, dok brdoviti dio pogoduje razvoju voćarstva i vinogradarstva.

Ekološka proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda

Ekološka proizvodnja poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda je definirana kao poseban sustav održivog gospodarenja u poljoprivredi i šumarstvu koji obuhvaća uzgoj bilja i životinja, proizvodnju hrane, sirovina i prirodnih vlakana te preradu primarnih proizvoda, a uključuje sve ekološki, gospodarski i društveno opravdane proizvodno-tehnološke metode, zahvate i sustave, najpovoljnije koristeći plodnost tla i raspoložive vode, prirodna svojstva biljaka, životinja i krajobraza, povećanje prinosa i otpornosti biljaka s pomoću prirodnih sila i zakona uz propisanu uporabu eko gnojiva, sredstava za zaštitu bilja i životinja, sukladno s međunarodno usvojenim normama i načelima.

Područje Grad Varaždinske Toplice ima dobre mogućnosti za razvoj eko poljoprivrede i malih poljoprivrednih gospodarstava, uključujući i kuće za odmor u kojima bi bila nuđena isključivo ekološki proizvedena hrana i prehrambeni proizvodi koje bi poljoprivrednici nudili i lokalnim restoranima. Kao što postoji potreba modernog čovjeka za bijegom u prirodu, mirom i zelenilom (za što Varaždinske Toplice imaju iznimne resurse) tako i postoji potreba za konzumacijom ekološki proizvedene hrane. Na području grada Varaždinskih Toplica potrebno je povećati broj staklenika i plastenika, koristiti primjere dobre prakse iz susjednih zemalja i sredstva EU fondova za ruralni razvoj. Osim toga, za poljoprivrednike je nužna česta edukacija o oblicima udruživanja u poljoprivrednom sektoru (radionice, seminari) kao i zajednički nastupi na tržištu.

Nasadi ljekovitog i začinskog bilja

Europski trendovi već godinama pokazuju porast potražnje za aromatičnim i ljekovitim biljem od strane farmaceutske, kozmetičke i prehrambene industrije. Temelj razvitka ljekovitog bilja su obiteljska poljoprivredna gospodarstva. U Europi se trguje s oko 2.000 vrsta ljekovitog i aromatičnoga bilja. Najviše se sadi kamilica, a zatim kadulja, lavanda, menta, mažuran, korijandar, vrijesak, smilje, gospina trava i ostalo bilje. Unatoč povoljnim uvjetima, na području grada Varaždinskih Toplica ne postoje značajniji takvi nasadi.

Lovišta

Na području grada Varaždinskih Toplica nalaze se tri otvorena zajednička lovišta, i to:

- lovište 24 - ukupne površine 3747 ha, od toga lovne površine 2227 ha (u cijelosti se nalazi na području Grada),
- lovište 25 - ukupne površine 2356 ha, od toga lovne površine 1626 ha (cca 2/3 lovišta se nalazi na području Grada) i
- lovište VI/3 Kalnik (manji dio na području Grada).

Glavne vrste koje se uzgajaju su: srna obična, zec obični, fazan – gnjetlovi i trčka skvržulja. Na području Grada djeluju 2 lovačka društva: Lovačka udruga "Kalnik" i Lovačka udruga "Jelen" koja upravljaju lovištima 24 i 25 na području Grada. Jedan manji dio teritorija Grada potpada pod Otvoreno državno lovište VI/3 Kalnik s područja susjedne Koprivničko-križevačke županije, a kojim upravlja privatno poduzeće iz Križevaca. Suvremeno lovno gospodarstvo suočeno je s nizom teškoća od kojih se posebno ističe vlasnička i prostorna struktura lovišta (velik broj malih parcela), niski bonitet lovišta, krivolov, nedostatak financijskih sredstava za razvoj, tendencija smanjenja lovni površina.

Na području Grada djeluje Ribolovno društvo „Šaran“ koje provodi aktivnosti praćenja i brige oko provođenja zakona na širem području otvorenih voda i očuvanju okoliša. Regulacija rijeke Bednje uzrokovala je smanjenje količina vode u meandrima i rukavcima, devastaciju ribljih staništa te time smanjenje ribljeg fonda.

Tablica 29: Razvojni problemi i potrebe u području poljoprivrede

Razvojni problemi:

- usitnjenost posjeda
- slaba iskoristivost staklenika/plastenika i premala orijentiranost na eko poljoprivredu
- smanjen broj domaćih životinja, posebice koza
- smanjen broj poljoprivrednih proizvođača i poduzetnika
- nedovoljna iskorištenost ljekovitog i začinskog bilja u proizvodne svrhe

Razvojne potrebe:

- osmišljavanje i provedba projekta okrupnjavanja poljoprivrednog zemljišta
- sustavno educiranje i poticanje umrežavanja poljoprivrednika te razvoj suvremene i konkurentne poljoprivredne proizvodnje
- poticanje poljoprivrednika na razvoj eko poljoprivrede
- provedba projekta koji ima za cilj edukaciju i promociju moderne stočarske proizvodnje (aktivnosti studijskih posjeta i slično)
- poticaji poljoprivrednicima za razvoj nasada ljekovitog i začinskog bilja

2.2.6. KULTURA I TURIZAM

Za Varaždinske Toplice turizam ima veliko značenje prvenstveno zahvaljujući činjenici što su Toplice najstarije i najznamenitije prirodno lječilište u Hrvatskoj. Grad Varaždinske Toplice sa zdravstveno-rekreativnim turizmom predstavlja po broju smještajnih jedinica i broju noćenja najznačajniju županijsku turističku destinaciju, a bogata kulturno – povijesna baština neodvojiv je dio destinacijske ponude. Kontinentalni turizam posljednjih godina doživljava uzlet što predstavlja priliku za daljnji razvoj ove destinacije, ali ujedno i opasnost od stagnacije zbog ubrzanog razvoja konkurentskih destinacija sa sličnim ili čak istim turističkim proizvodima u blizini.

U ovom je poglavlju stoga izvršena analiza trenutne situacije u turističkoj potražnji i ponudi Varaždinskih Toplica ali i analiza turističke atrakcijske osnove koja bi trebala biti polazište za daljnje strateško planiranje u turizmu.

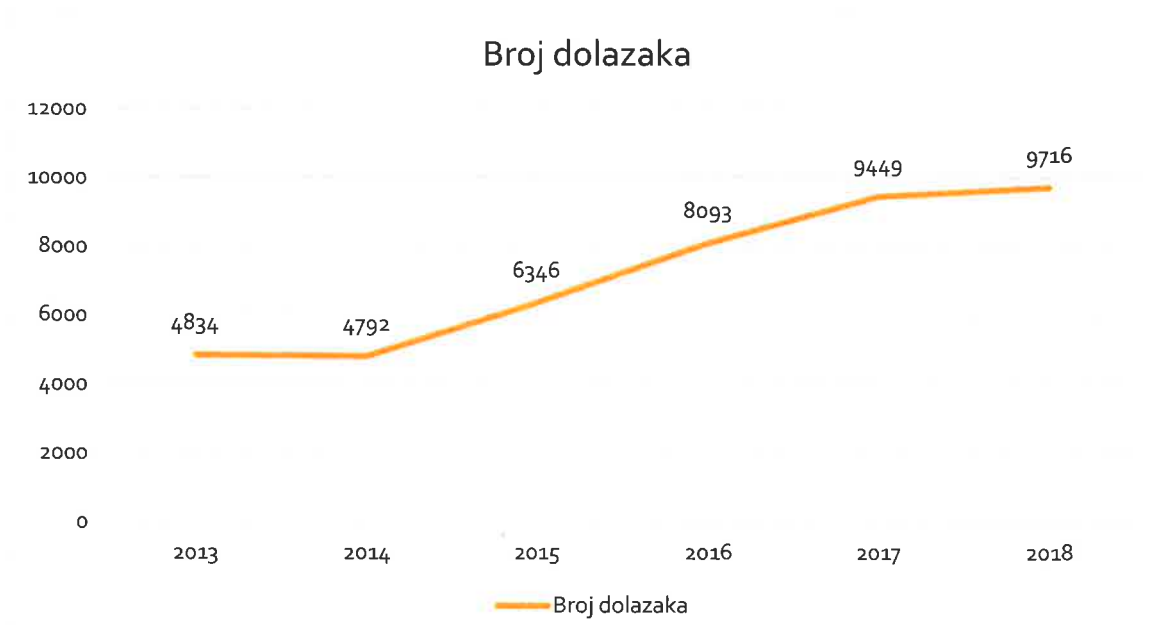
Turistička potražnja

Prema podacima Turističke zajednice grada Varaždinske Toplice tijekom 2018. godine na području grada Varaždinske Toplice zabilježeno je 9.716 turističkih dolazaka te 48.318 turističkih noćenja⁸. U odnosu na 2017. godinu turistički su dolasci porasli za 2,7 posto, dok su noćenja porasla za 6,4 posto. Proteklih šest godina turistički promet na području Grada kontinuirano raste (uz neznatnu oscilaciju godine 2014.); u odnosu na 2013. godinu je broj turističkih dolazaka 2018. godine porastao 101% dok je broj turističkih noćenja povećan 75,8%. Na području cijele Varaždinske županije u istom je razdoblju broj turističkih dolazaka porastao 67,7 posto dok je broj turističkih noćenja povećan 50,4 posto.⁹ Ovi pokazatelji za sam grad Varaždinske Toplice izgledaju izuzetno optimistično, jer turizam raste znatno brže od županijskog prosjeka. Ukoliko podatke promatramo u širem geografskom kontekstu s obzirom na kontinentalni turizam, vidljivo je da je Varaždinska županija brojem dolazaka i noćenja turista u 2018. godini tek dostigla pokazatelje koje je Krapinsko- zagorska županija imala još 2013. Može se stoga zaključiti kako turizam Varaždinskih Toplica napreduje brže od županijskog prosjeka, ali i da će s obzirom na uzlet kontinentalnog turizma u neposrednoj blizini, morati uložiti napore kako bi svoje potencijale što uspješnije kapitalizirao u rastućoj konkurenciji.

⁸ Obuhvaćeni su svi poslovni subjekti i njihovi dijelovi koji obavljaju djelatnost pružanja usluga smještaja turistima; zdravstvene ustanove za svoje objekte u kojima osobe borave radi medicinske rehabilitacije i same snose naknadu za taj boravak.

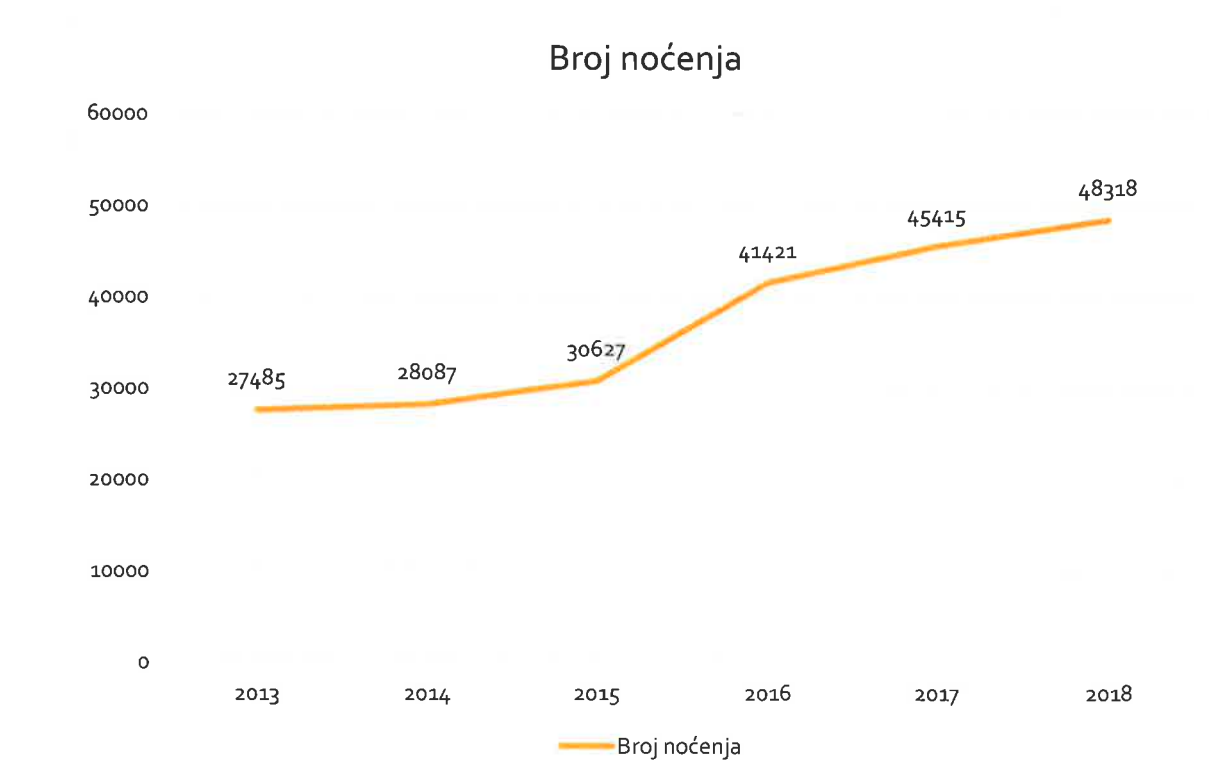
⁹ DZS, Turizam u 2013., Dolasci i noćenja turista u 2018.

Grafikon 7: Broj dolazaka gostiju po godinama

Izvor: TZ Varaždinske Toplice

Grafikon 8: Broj noćenja gostiju po godinama

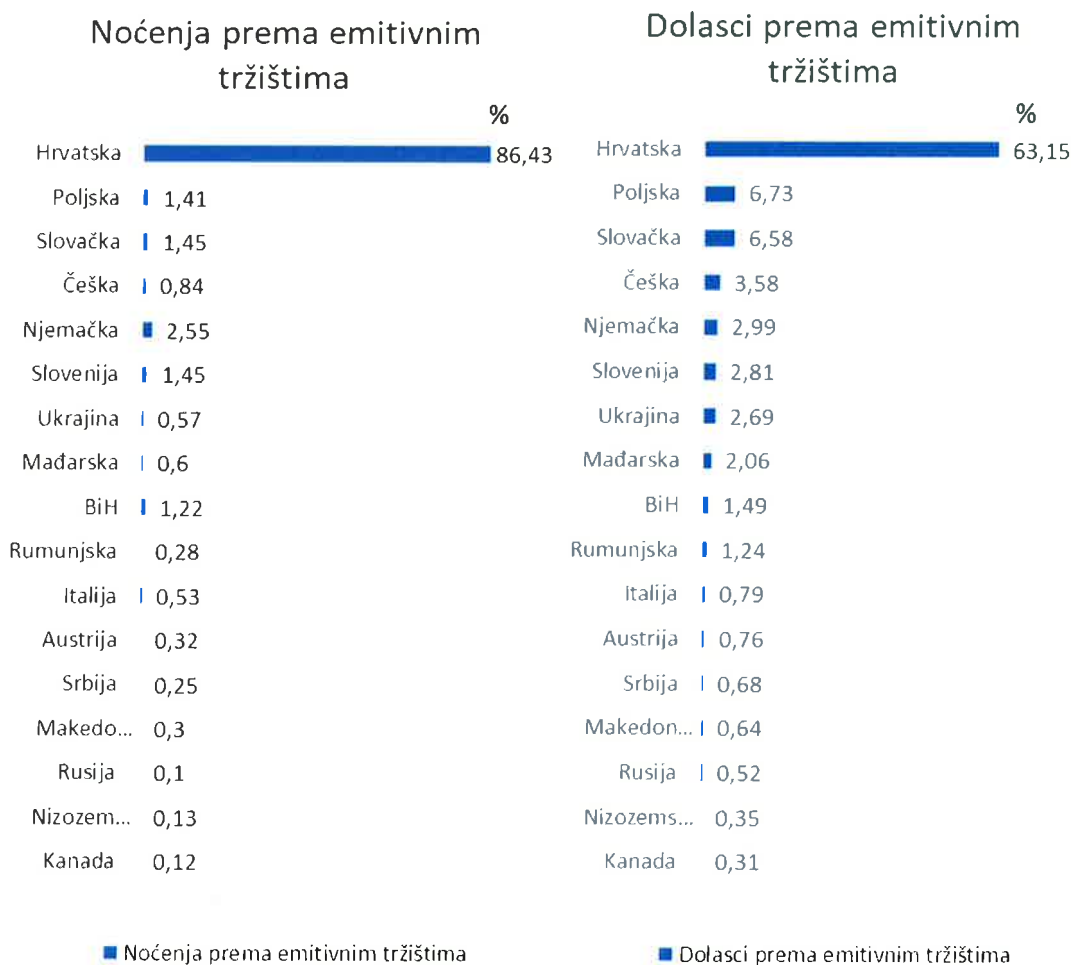

Izvor: TZ Varaždinske Toplice

Emitivna tržišta

Analiza emitivnih tržišta pokazuje da su 2018. godine domaći turisti ostvarili 86,43% noćenja, dok su sljedeći po broju ostvarenih noćenja turisti iz Njemačke, Slovačke, Slovenije i Poljske. Iz podataka o dolascima i broju noćenja stranih turista može se pretpostaviti da se radi o turistima u tranziciji prema moru.

Tablica 30: Turistički promet prema emitivnim tržištima

Izvor: TZ Varaždinske Toplice

Turistička potražnja ne pokazuje tipičnu sezonalnost, što je razumljivo s obzirom na turistički proizvod koji nudi destinacija (uglavnom zdravstveni turizam)²⁰ te pretežno domaće turiste. Noćenja stranih

²⁰ Konkurentnost turističke destinacije i vrste turizma: prijedlog prijevoda UNWTO-ovih definicija, Zg, travanj 2018.

turista izrazito se povećavaju u srpnju i kolovozu, no kako je njihov udio u noćenjima tek nešto viši od 13 posto, to znatnije ne utječe na sezonalnost potražnje.

Čak 93,5% turista je 2018. godine u destinaciju došlo u individualnom aranžmanu što znači da ih je samo 6,5% stiglo u organizaciji agencija, gledamo li ukupan broj gostiju. Postoje međutim manje razlike u načinu dolaska stranih i domaćih gostiju: inozemni gosti u nešto većem postotku dolaze preko agencija (12%) od domaćih gostiju (4,2%).

Turistička ponuda

U gradu je godine 2013. bilo 990 ležajeva i taj se kapacitet s godinama nije znatnije mijenjao- 2018. registrirano je 1013 ležajeva. Većina ležajeva, njih 920, raspoređeni su u četiri objekta (Minerva, Lovrina kupelj, Terme i Konstantinov dom) u sastavu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju; od tih ležajeva 180 ih je kategorizirano kao sobe u domaćinstvu, dok su ostali kreveti u sastavu Specijalne bolnice nekategorizirani. Ostali smještajni kapaciteti u destinaciji većinom su sobe u domaćinstvu. Tek jedan objekt spada u skupinu hotela (pansion) i u njemu su 22 kreveta. Na smještaj iz skupine hotela u destinaciji stoga spada tek 2,1% kreveta.

Tablica 31: Smještajni kapaciteti Varaždinskih Toplica

Smještajni kapaciteti	Hoteli	Br. objekata	0
		Br. ležajeva	0
	Lječilišta	Br. objekata	4
		Br. ležajeva	740
	Turistički apartmani/sobe	Br. objekata	17
		Br. ležajeva	251
	Pansion	Br. objekata	1
		Br. ležajeva	22
	Kuća za odmor	Br. objekata	0
		Br. ležajeva	0
	Obiteljska domaćinstva- registriran agroturizam sa smještajem	Br. objekata	0
		Br. ležajeva	0
	Kamp	Br. kampova	0
		Br. mjesta	0

Izvor: TZ Varaždinske Toplice, 2017.

Prema navedenim podacima, imajući u vidu razvoj turizma, očit je nedostatak hotelskih smještajnih kapaciteta. Investitori su tu činjenicu uočili: u tijeku je gradnja hotela visoke kategorije s 25 soba (oko 50 ležajeva) i renoviranje nekadašnjeg hotela Tonimir s 24 ležaja. Stoga se u bližoj budućnosti može očekivati povećanje broja kreveta u hotelskom smještaju. Također, očekuje se i otvaranje četiriju novih kuća za odmor s bazenom. Godine 2017. broj stalnih kreveta u Varaždinskim Toplicama činio je 35,2% stalnih kreveta u čitavoj županiji.

Slika ponude smještaja u destinaciji može se upotpuniti i usporedbom sa sličnim destinacijama koje preferiraju zdravstveni turizam (medicinski i/ili wellness). Prema podacima DZS-a za 2017. godinu vidljivo je da neke konkurentne destinacije u blizini sa znatno manjim brojem stalnih ležajeva dostižu približno podjednak broj noćenja kao Varaždinske Toplice, uz napomenu da se radi samo o noćenjima čije troškove ne pokriva HZZO već sami posjetioci. Tuhelj je 2017. znatno odskakao brojem takvih noćenja koje ne pokriva HZZO, a tada je imao 250 stalnih ležajeva manje od Varaždinskih Toplica. Jasno je stoga da je velik broj kapaciteta Varaždinskih Toplica vezan uz sustav HZZO-a. Sama destinacija kroz svoju promidžbu eksplicitno cilja na osobe srednje i starije životne dobi. Iz ovih bi podataka mogle proizaći važne ocjene trenutačnog stanja u turizmu te važne smjernice za planove turističkog razvoja.

Tablica 32: Usporedba broja stalnih kreveta i noćenja koja su ostvarena izvan sustava HZZO-a u obližnjim destinacijama 2017.godine¹¹

Destinacija	Noćenja	Broj stalnih kreveta
Tuhelj	128 002	714
Krapinske Toplice	50 276	396
Daruvar	48 219	425
Varaždinske Toplice	44 888	965

Izvor: Analiza autora

U destinaciji nema kampova ni hostela. Dominacija je kapaciteta Specijalne bolnice i nema dovoljno poduzetničke aktivnosti u sektoru turizma koja bi se nadovezala na korištenje postojeće atrakcijske osnove u turističke svrhe. Zdravstveni je turizam trenutačno temeljni turistički proizvod u destinaciji.

Turistička resursna osnova

Turistička resursna osnova „dio je cjelokupne gospodarske resursne osnove određenog prostora¹²“, obuhvaća prirodna i/ili antropogena dobra koja je moguće valorizirati u turističke svrhe. Međutim, pri tome neće sva dobra biti turističke atrakcije što ne znači da nisu bitna za turizam. Kako bi se turistička resursna osnova, u sistematizaciji koja slijedi, što jasnije prezentirala, polazilo se od podjele resursne osnove na sljedeće kategorije: turistička atrakcijska osnova, ostali izravni turistički resursi i neizravni turistički resursi (prema Kušen E.). Kako se izravni i neizravni resursi obrađuju u sklopu ostalih poglavlja ovoga dokumenta, u ovome je poglavlju izvršena analiza turističke atrakcijske osnove.

Turističku atrakcijsku osnovu Varaždinskih Toplica čine sljedeće skupine atrakcija:

Prirodne atrakcije:

- Geološke značajke prostora
- Klima
- Voda
- Biljni svijet
- Životinjski svijet
- Zaštićena prirodna baština i Ekološka mreža Hrvatske

¹¹ DZS, Turizam u 2017.

¹² Turistička atrakcijska osnova, E. Kušen, Zg 2002.

Stvorene atrakcije:

- Kulturno- povijesna baština
- Kultura života i rada
- Manifestacije
- Znamenite osobe i događaji
- Ustanova u kulturi
- Prirodno lječilište
- Sport, turističke staze, putovi i ceste
- Paraaatrakcije

Za svaku je atrakciju u tabeli koja slijedi napravljena i početna valorizacija u svrhu razvoja turizma. Svaka je atrakcija ocijenjena s obzirom na njenu spremnost za turističko tržište sljedećim ocjenama:

- niska spremnost: nije uključena u turističku ponudu
- srednja spremnost: uključenost u ponudu ima određene nedostatke
- visoka spremnost: atrakcije koje su potpuno dostupne turistima, uključene su u ponudu kroz određeni oblik interpretacije i marketing

Za svaku atrakciju je donesena procjena njenog značenja, bez obzira na spremnost za turističko tržište, sa sljedećim oznakama:

M- atrakcija međunarodnog značenja

N- atrakcija nacionalnog značenja

R- atrakcija regionalnog značenja

L- atrakcija lokalnog značenja

Procjena značenja atrakcija može biti dobar orijentir za planiranje u turističkom razvoju te posebno za projekte eksternog marketinga.

Tablica 33: Turistička atrakcijska osnova

Turistička atrakcijska osnova			
Prirodne atrakcije			
Naziv		Opis	Značaj/ spremnost
Geološke značajke	Kalničko gorje	Južno od Bednje, najviša kota iznosi 481 m nadmorske visine (vrh Porutine).	R/ srednja
	Varaždinsko Topličko gorje	Osobito vrijedan predio- prirodni krajobraz, s mogućnošću zaštite u kategoriji značajnog krajobraza. Prostire se sjeverno od Bednje.	R/ srednja
	Sedrene pećine u Sopotju	Prostornim planom definirane su kao osobito vrijedni predjeli.	R/ srednja
	Fosili	U sedrenim i vapnenim pećinama postoje nalazišta biljnih fosila, a u gorskim usjecima i ostatku lokaliteta "Galgišće" nalazišta fosila Panonskog mora.	R/ srednja
	Vidikovci (2)	„Tri jablana“ i „Tonimir“ su točke značajne za panoramske vrijednosti krajobraza.	R/ srednja
Klima	Mikroklima	Grad se nalazi u području umjereno toplo-kišne klime. Ima zaklonjen položaj i blažu klimu nego ostali dijelovi Županije.	L/ srednja
Voda	Geotermalne vode	Na području samog naselja Varaždinske Toplice je 28 termalnih izvora koji se znatno razlikuju po temperaturi, kapacitetu i sastavu vode. Voda (temperature oko 56°C) bogata je sumporom koji ima ljekovita svojstva.	N/ spremno
	Ljekovito blato	Nalazište ljekovitog blata peloida je u dolini Velikog potoka, zapadno od naselja. Peloid se može okarakterizirati kao ljekovita zemlja.	N/ spremno
	Rijeka Bednja	Kao osobito vrijedan predio Prostornim je planom definiran dio toka Bednje 1 km na potezu od Varaždinskih Toplica pa uzvodno u smjeru juga do podnožja vidikovca »Tri jablana«.	L/ srednja

	Slap na sedrenoj barijeri	Sedreni slap odnosno vodopad s pećinom smatra se osobito vrijednim predjelom prema Prostornom planu.	L/ srednja
	Potoci i izvorišni dijelovi potoka	Osobito vrijednim predjelima smatraju izvorišni dijelovi potoka (posebno izvori potoka Tuhovec, Dre-novec, Jalševac, Petkovec i Šumski potok) te svi potoci i pripadajuća vodna staništa (širi vegetacijski pojas).	L/ srednja
Prirodna vegetacija	Šume	Najveći kompleksi šuma i šumskog zemljišta nalaze se u jugoistočnom dijelu Grada (Kalničko gorje), a manji kompleks u krajnjem zapadnom dijelu (Varaždinsko-topličko gorje): šume hrasta kitnjaka i običnog graba, brdska šuma bukve, šuma bukve s bekicama, šuma kitnjaka s bekicama, šuma crne johe s drhtavim šašem, a od ostalih kultura ariš, obična smreka, američki borovac i duglazija te bagrem. Šuma na sjevernim obroncima Kalničkog gorja planira se zaštititi u kategoriji značajnog krajobraza. Predloženo je proglašenje park šume uz zaštićeni park i šumsko područje Tonimira.	R/ srednja
	Različito samoniklo raslinje	Šumarci, šumski rub, potezi živica i grmlja važni su za očuvanje ambijentalne vrijednosti ruralnog prostora.	L/ srednja
	Ugrožene biljne vrste	Neke od vrsta zaštićene prema Zakonu o zaštiti prirode, kao i određene rijetke i ugrožene biljne vrste čija staništa nestaju su: mali zimzelen, šumarica, drijemovac, mjehurica, šumska sirištara, obični likovac, kukurijek i ciklama, a uz rijeku Bednju i neke vrste kaćuna (orhideja) te sibirski perunika. Uz rijeku Bednju se u šumarcima i šikarama različite starosti nalaze pojedinačna stara stabla vrbe i johe. Vrste s crvene liste ugroženih vrsta: mali i rahlocvijetni kaćun, kukuljičasti kaćunak, vrbica, šilj, bridati luk, baluška, šaš, kockavica i sibirski perunika. Važna su staništa modroz zelene alge, kamene paprati i cimbalarije te močvarnih staništa trske i šaša, naročito uz termalno blato "Berek", kao i staništa uz barsku i potočnu faunu.	R/ srednja
Uzgajana v.	Voćnjaci	Ističu se kulture jabuke, zatim kruške, šljive i oraha zatim trešanja, bresaka i nektarina, višanja te marelica. Od jezgričastog voća, osim oraha, ističe se uzgoj lješnjaka.	L/ niska
	Oranice, vrtovi i livade	Više od 80% poljoprivrednog zemljišta čine oranice, vrtovi i livade. Zemlja je slabije kvalitete.	L/ niska
	Vinogradi	Vinogradi čine nešto više od 11% obrađenog poljoprivrednog zemljišta. Važan su dio kultiviranog prirodnog ambijenta karakterističnog za destinaciju.	L/ niska

Životinjski svijet	Divlje životinje	Destinaciju nastanjuju jazavac, kuna bjelica, kuna zlatica, lasica mala, lisica, tvor, prepelica pućpura, šljuka, divlji golub, siva vrana, vran gaćac, svraka i šojka kreštalica. Zaštićene su vrste smeđa i zelena žaba krastača, pjegavi daždevnjak, vjeverica, šumska sova, sova ušara, ćuk, škanjac mišar, jastreb, brgljez, srednji djetao, zelena žuna, velika, plavetna, dugorepa i močvarna sjenica i druge. Veliki broj životinjskih vrsta u dolini rijeke Bednje je zaštićen.	L/ niska
	Domaće životinje	Ističe se broj peradi, zatim broj svinja, sljedeći po broju jedinki su kunići, goveda zatim koze, još manje ovaca te samo 12 konja.	L/ niska
	Lovišta	Na području Grada nalaze se tri otvorena lovišta. Lov i lovno gospodarstvo na ovom području čini relevantnu djelatnost koja svojim ukupnim sadržajem participira u razvoju. Prema lovno gospodarskoj osnovi određene su vrste divljači: srna obična, zec obični, fazan – gnjetlovi i trčka skvržulja.	L/ niska
Zaštićena područja	Perivoj	Perivoj u Varaždinskim Toplicama (Park Ivana Krstitelja Lalangue) spomenik je parkovne arhitekture.	R/ srednja
	Skupina lipa	Skupina od 10 zaštićenih starih lipa nalazi se u sklopu drvoreda glavne ulice ispred župne crkve. Zaštićene su u kategoriji spomenika parkovne arhitekture.	R/ srednja
	Značajni krajobraz Kalnik	Dio značajnog krajobraza Kalnik nalazi se u općini Ljubešćica i manjim dijelom na području grada Varaždinskih Toplica.	R/ srednja
Ekološka mreža Republike Hrvatske	Bednja (HR2000366) i Slanje (HR200038)	Bednja HR2000366 je važno područje za divlje svojte i stanišne tipove (obuhvaća koridor/područje uz rijeku Bednju) sadrži divlje svojte dabra, vidre, ribarice, paklara, bjeloperajne krkušne, piškura, gavčica, plotica i sibirske perunike, te stanišne tipove hidrofilnih rubova visokih zeleni uz rijeke i šume, vlažne livade Srednje Europe i mezofilne livade košanice Srednje Europe. Slanje HR2000388 kao važno područje za divlje svojte i stanišne tipove: izvore i močvarna staništa.	N/ niska
	Livade uz Bednju IV (HR2001411) te Livade uz Bednju III (HR2001410)	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS), a obuhvaćaju: nizinske košanice, hidrofilne rubove visokih zeleni uz rijeke i šume te travnjake beskoljenke. Livade uz Bednju III zahvaćaju manje područje uz Bednju na krajnjem zapadnom rubu Grada uz granicu s Gradom Novi Marof, dok Livade uz Bednju IV obuhvaćaju područje uz Bednju u naselju Grešćevina.	N/ niska

	Kalnik (HR2000579)	Kalnik HR2000579 kao važno područje za stanišne tipove: karbonatne stijene s hazmofitskom vegetacijom, suhi kontinentalni travnjaci (Festuco - Brometea), šuma hrasta kitnjaka i običnog graba s vlasuljom i termofilna šuma hrasta kitnjaka s crnim grahorom.	N/ niska
	Područje Bilogore i Kalničkog gorja (HR 1000008)	Područje očuvanja značajno je zbog prisutnosti divljih svojta crvenoglavog djetlića, bjelovrate muharice, male muharice i škanjac osaša, obuhvaća jugoistočni dio Grada Varaždinske Toplice.	N/ niska
Stvorene atrakcije			
2.1. Kulturno- povijesna baština			
	Naziv	Opis	Značaj/ spremnost
Nepokretna baština	Arheološko nalazište Aquae lasae	Zaštićeno kulturno dobro: arheološki park, u samom je središtu današnjeg grada, ostaci rimskog naselja iz 1.- 4. st. Sastoji se od zgrade kupališta s bazenima i bazilikom, foruma s trijemovima, te kapitolija, odnosno hrama Jupitera, Junone i Minerve. Na sredini foruma nalazi se izvorišni bazen, koji je ispunjen termalnom vodom, što je jedinstveni slučaj na prostoru Hrvatske, ali i šire.	M/ spremno
	Arheološka nalazišta Gradišće i Gradec	Zaštićena kulturna dobra: Gradišće u naselju Tuhovec nalazi se oko 2 km istočno od Varaždinskih Toplica, otkriveno je veće naselje iz rimskog vremena, danas pod oranicama. Gradec je 2 kilometra jugoistočno od grada Varaždinske Toplice. U potpunosti je arheološki neistražen, ali najvjerojatnije se radi o gradini iz starijeg željeznog doba.	L/ niska
	Crkva sv. Martina i kurija župnog dvora	Zaštićeno kulturno dobro: gotička građevina barokizirana u 18. st. U crkvi se nalaze dva mramorna oltara baroknog kipara Francesca Robbe, te vrijedne Romerove orgulje iz 1765.g. Kurija župnoga dvora barokna je jednokatnica iz 18. st., a nalazi se J od crkve.	L/ spremno
	Kaštel zagrebačkog Kaptola	Zaštićeno kulturno dobro: izgrađen je 1376. god., nakon barokne pregradnje, dobiva konačni izgled jednokatne palače s tri krila. Od osnutka muzeja 1937. god. ima status muzejske ustanove.	L/ spremno
	Kulturno povijesna cjelina Varaždinskih Toplica	Zaštićeno kulturno dobro: mjesto doživljava procvat u antičko doba, pod imenom Aquae lasae. Poč. 12. st. ovdje je središte velikoga crkvenoga posjeda s crkvom, uz koju je u 14.st. sagrađen kaštel, a oko njih se u tijekom vremena razvija naselje. Povijesna urbanistička cjelina urbanističkom kompozicijom slijedi konfiguraciju tla i trase antičkih i suvremenih putova, čineći tako specifičan primjer arheološke, ruralne, fortifikacijske i urbano-kupališne cjeline.	R/ spremno
	Pučka kupelj	Zaštićeno kulturno dobro: izgrađena 1844. g., vjerojatno od strane stanovitog geometra Bernarda i čini mikrourbanu cjelinu s usporedno izgrađenom zgradom pučke gostionice.	L/ srednja

	Tradicijska kuća	Zaštićeno kulturno dobro: drvena tradicijska kuća u Perivoju M. Ružičke Strozzi broj 5. Unutar nje je 1967. godine smještena etnografska zbirka. Izgrađen 1801. godine, ovaj objekt spada u raritetne primjerke tradicijske arhitekture.	R/ spremno
	Svibovec, kameni most i Crkva Sveta Tri Kralja i župni dvor	Zaštićena kulturna dobra: kameni most preko potoka Drenovec nalazi se u Svibovcu Topličkom. Izgrađen je od priklesane kamene građe, s pravilno zidanim segmentnim lukom koji premošćuje vodotok. Crkva i župni dvor su iz 18. stoljeća.	L/ srednja
	Gradina- Kukma	Zaštićeno kulturno dobro: arheološko nalazište Gradina – Kukma nalazi se istočno od naselja Drenovec, datirano u prapovijesni, antički, ali i srednjovjekovni period.	L/ niska
	Crkva sv. Marije u Rukljevini	Zaštićeno kulturno dobro: najstariji očuvani građevinski sloj kapele je kasnogotički (prelazak 16. u 17. st.). Kapela se nalazi u Rukljevini. Lađa, svetište i sakristija nadsvođeni su baroknim svodovima sa susvodnicama. Uz sjeverno pročelje je u 19. st. dograđena bočna kapela.	L/ srednja
	Evidentirana graditeljska baština	Baština obuhvaća sljedeće građevine: kapela sv. Duha i Vilu Gajer u Toaplicama, kuriju Fošnar u Svibovcu, kaptažni tunel rimskog vodovoda u Martinkovcu te još nekoliko građevina poput "Kuće Kirinić" sagrađene 1526. godine od zagrebačkog Kaptola,	L/ srednja
	Spomen područje „Kruška“	Grobište „Kruška“ je grobište žrtava iz 2. svj. rata u naselju Leskovec Toplički.	R/ spremno
	Spomen područje partizanske bolnice	„Konspirativna bolnica kašničkog partizanskog odreda“ nalaze se u naselju Leskovec Toplički.	R/ niska
	Evidentirana spomen područja Tonimir i kompleks Spomen škole	Na području Grada nalaze se područje Tonimira i kompleks Spomen škole osnovnom školstvu Hrvatske. Na brdu Tonimir nalaze se ostaci imanja obitelji Kukuljevića Sakcinskih pod nazivom "Kamena Gorica". Tijekom povijesti imanje Tonimir i Varaždinske Toplice bile su sjedište tada mnogih poznatih hrvatskih, ali i stranih posjetitelja i velikana.	L/ srednja
	Šute i prališća	Nazivi koji se upotrebljavaju samo u Varaždinskim Toplicama: šute su česme iz kojih neprekidno teče čista termalna voda, a prališća su mjesta gdje također neprekidno teče termalna voda s kadama u kojima su stanovnici nekada prali rublje i održavali higijenu.	L/ srednja
	Etnografska zbirka Muzeja	Zaštićeno kulturno dobro: tradicijski kućni inventar, predmeti koji pružaju sliku o životu na selu u ovom kraju u 19. i početkom 20. stoljeća.	R/ spremno
		Zaštićeno kulturno dobro je muzejska građa. Zbirke u muzeju su: likovna, arheološka, balneološka zbirka, etnografska, kulturno-	

	Zavičajni muzej, muzejska građa	povijesna, numizmatička i povijesna. Likovna zbirka obuhvaća slike, skulpture, fotografije i medalje. Likovni se opus većinom odnosi na domaće slikare i umjetnike. Za preostalu građu Zavičajnog muzeja Varaždinske Toplice zaštićenu 1974. godine u tijeku je postupak usklađivanja rješenja o zaštiti s odredbama Zakona o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara. Izuzetne su važnosti: kip božice Minerve s postamentom, mramorni reljef Tri nimfe s natpisom, ulomci mramorne skulpture Apolona, reljef Nimfe, žrtvenik posvećen Fortuni, reljef s prikazom Tri nimfe, zavjetni natpis posvećen Minervi, zavjetni natpis posvećen nimfama, reljef s prikazom nimfi s natpisom, reljef s prikazom bračnog para, žrtvenik posvećen Izidi i Serapisu i ostali izlošci. Povodom 80. obljetnice Zavičajnog muzeja u Varaždinskim Toplicama otvorena je Galerija Toplissa 132 različita muzejska predmeta koji ilustriraju povijest i način života u Varaždinskim Toplicama.	R i N/ spremno
	Crkveni inventar crkve Sv. Martina	Inventar se sastoji od vrijednog posuđa s kraja 17. i početka 18. stoljeća, a posebno su vrijedne barokne orgulje graditelja Antuna Römera iz godine 1765. Mramorni oltari sv. Barbare i sv. Katarine rad su najboljeg baroknog kipara Francesca Robbe.	R/ spremno
	Javna plastika	Javna plastika obuhvaća sljedeće primjerke: Statua sv. Ane i pil Sv. Fabijana i Sebastijana. Kasnogotički kip sv. Ane koja drži dijete - Mariju, kvalitetna je kamena skulptura iz XV. stoljeća. Zavjetni stup (pil) iz 1772. godine spomen je na vremena kad su Varaždinske Toplice bile ugrožene od kuge	L/ srednja
2.2. Kultura života i rada			
Udruge	Udruge u sportu	Na području Grada aktivne su 42 udruge, od čega je 15 sportskih klubova koji djeluju unutar Zajednice športskih udruga (nogometni, streljački, karate, moto klub, streličarski, šahovski, teniski, odbojkaški i plivački klub, kao i ribolovno i planinarsko društvo).	L/ srednja
	Dobrovoljna vatrogasna društva	Na području općine djeluje 10 DVD-a uklopljenih u Vatrogasnu zajednicu.	L/ srednja
	Ostale udruge	Na području Grada djeluju 3 udruge žena, 2 lovačka društva, Udruga vinara i voćara, udruga mladih te nekoliko udruga koje se bave različitim djelatnostima.	L/ srednja
Folklor i rukotvorstvo	Narodni melos i plesovi	U sklopu KUD-a „Toplice“ radi mješoviti pjevački zbor, tamburaški sastav i folklorni ansambl.	L/ srednja
	Legende	Tri izvorske nimfe prikazane na mramornoj reljefnoj ploči iz 2. stoljeća, koja je pronađena u Varaždinskim Toplicama, mogle bi se povezati sa starom narodnom predajom o tri topličke krasotice – Božici, Margareti i Simoni.	L/ niska
	Rukotvorstvo	Udruge žena bave se izradom tradicionalnih rukotvorina (vezenje) koje povremeno izlažu u sklopu manifestacija.	L/

			srednja
	Toplička narodna nošnja	KUD Toplice je uspješno rekonstruirao narodnu nošnju topličkog kraja.	L/ srednja
Gastroenologija	Regionalna gastronomija	Gastronomija na području Grada tipična je za sjeverozapadni dio Hrvatske.	R/ srednja
	Vinogradarsko područje	Na području Grada nalazi se tristotinjak manjih vinograda, obično s klijetima, koji su neizostavni dio ambijentalne vrijednosti kultiviranog okoliša.	L/ srednja
	Ugostiteljski objekti	Osim hotela Minerva koji je poznat po svojoj gastronomskoj ponudi, na području Grada nalazi se i nekoliko manjih kvalitetnih ugostiteljskih objekata koji su u turizam uključeni kroz ponudu kušaonica vina, toplih i hladnih jela i slastica.	L/ srednja
Manifestacije			
	Naziv	Opis	Značaj/ spremnost
Ostale manifestacije	Aquafest	Održava se početkom lipnja. Cilj je upoznati posjetitelje s bogatim rimskim naslijeđem i važnošću izvora termalne vode.	L/ spremnost
	Likovna kolonija	Kolonija u mjesecu rujnu okuplja umjetnike koji stvaraju okruženi brežuljcima topličkog i kalničkog gorja.	L/ spremnost
	Noć muzeja	Održava se u veljači, dio je nacionalne manifestacije <i>Noć muzeja</i> . Za sve posjetitelje je slobodan ulaz u Zavičajni muzej uz prigodno predavanje.	L/ spremnost

Anin bal	Više od tri desetljeća održava se u srpnju u hotelu Minerva, homage je Toplicama kada su one bile mondeno srednjeeuropsko lječilište.	L/ spremno
High Ground Festival	Održava se u srpnju a sadržajno obuhvaća glazbu, edukaciju i boravak u prirodi.	L/ spremno
Revijalna smotra folklor	Mimohod folklornih skupina i nastupi na gradskom trgu, održava se u lipnju.	L/ spremno
Volim Toplice	<i>Volim Toplice</i> objedinjava nekoliko različitih aktivnosti: ocjenjivanje najuređenijih okućnica i balkona te uključivanje najmlađih koji inspirirani ljubavlju prema svom gradu crtaju, fotografiraju, kipare i sl.	L/ spremno
Vincekovo	Održava se u siječnju, organizira ga Udruga vinogradara i voćara sv. Martin, tradicionalno druženje na topličkim bregima.	L/ spremno
Toplički fašnjak	Održava se u ožujku, program se sastoji od povorke skupina, predstavljanja fašničkih skupina i proglašenje najbolje fašničke maske. Potom slijedi suđenje Fašniku za sve loše u prošlog godini te spaljivanje.	L/ spremno
Moto susret MK Aquabikers	Održava se prvog vikenda u srpnju, sastoji se od defilea ulicama i moto igara te glazbe uživo u večernjim satima.	L/ spremno
Žetvene svečanosti	Svake godine, početkom ljeta, održava se manifestacija ručnog branja raži i žita. Konjskim zapregama odlazi se na njivu te se uz pjesmu beru žitarice. Tako se želi prikazati i njegovati tradicija i prenositi s naraštaja na naraštaj. Navečer slijedi zabava uz bogatu gastronomsku ponudu i glazbu.	L/ spremno
Tuhovečka milina	Jedan od najzanimljivijih i najboljih sportskih događaja u županiji. Na Milini pored Bednje se nalazi sjenica, pečenjara, igralište za odbojku na pijesku i badminton.	L/ spremno
Tragom prvog izleta varaždinskih planinara	Ovaj planinarski pohod održava u veljači. Sastoji se od šetnje obilježenim stazama i ugodno druženje uz ručak.	L/ spremno
Lovrečevo	Tradicionalna manifestacija obilježavanja dana grada Varaždinskih Toplica, povodom blagdana sv. Lovre. Festival se održava na nekoliko lokacija s raznim sadržajima - od eko sajma, rukotvorina raznih udruga, arheološkog parka, velikog Slip and Slide tobogana, gastro ponude do koncerta u večernjim satima.	L/ spremno

	WINTER PARTY MK Aquabikers	Održava se u siječnju- tradicionalno zimsko druženje ljubitelja motora i dobre glazbe uz live svirku, hranu, piće i zabavu do jutarnjih sati	L/ spremno
	Martinje	Održava se u studenom a sadržaj su: martinjske špelancije, krštenje mošta, degustacije vina udruge vinogradara i voćara sv. Martin, pečenje kestena, gastro ponuda, sajam domaćih eko i etno proizvoda te rukotvorina.	L/ spremno
	Toplička božićna priča	Toplička božićna priča priređuje se u vrijeme adventa. Nekoliko dana manifestacije obogaćena je božićnim ambijentom, velikom gastro ponudom, sajmom rukotvorina i prigodnom live svirkom.	L/ spremno
2.4.Znamenite osobe i događaji			
	Naziv	Opis	Značaj
Osobe	Konstantin I. Veliki	Rimski car, obnovio je naselje nakon požara. Podatak o tome nalazimo na mramornoj ploči koja se čuva u Zavičajnom muzeju Varaždinske Toplice.	M/ srednja
	Ivan Kukuljević Sakcinski	Jedna od najpoznatijih hrvatskih povijesnih ličnosti Ivan Kukuljević Sakcinski živio je i radio u Varaždinskim Toplicama. Iznad Varaždinskih Toplica na brdu Tonimir nalaze se ostaci imanja obitelji Kukuljevića Sakcinskih pod nazivom "Kamena Gorica". Upravo na ovom imanju u razdoblju od 1836. do 1868. godine nastao je iznimno vrijedan književni i znanstveni opus hrvatskog velikana Ivana Kukuljevića Sakcinskog. Naime, u vrtu imanja Ivan i njegova sestra često su boravili te se nagađa da je upravo na tom mjestu u ljeto 1836. godine prema povijesnoj predaji nastala poznata drama "Juraj i Sofija".	N/ srednja
	Nenad Bixy	Književnik, novinar i prevoditelj, rođen u Varaždinskim Toplicama 4. svibnja 1924. godine. Pod pseudonimom Timothy Thatcher pisao je kriminalističko-humoristične romane i priče o nespretnom detektivu među kojima je najpopularniji <i>Mrtvacima ulaz zabranjen</i> . Njegov najpoznatiji doprinos popularnoj kulturi je uređivanje i prevođenje talijanskog stripa Alan Ford popularnog na prostoru bivše države.	M/ niska
	Marija Ružička Strozzi	Hrvatska dramska umjetnica, jedino je njoj za života postavljeno poprsje u predvorju Hrvatskoga narodnog kazališta. S destinacijom je povezuje činjenica da je polazila pučku školu u Varaždinskim Toplicama.	N/ srednja
	Ruža Pospíš Baldani	Hrvatska operna pjevačica svjetskog ugleda rođena je u Toplicama gdje je polazila pučku školu.	M/ niska
Događaji	Provale naroda krajem 4. stoljeća	Kupališta i ostali dijelovi naselja su devastirani, a termalna je voda nekontrolirano plavila i taložila sedru prekrivajući ostatke arhitekture, konzervirajući je na svojevrsan način do danas .	M/ srednja

	Osnivanje modernog lječilišta	Moderno kupališno lječilište osnovano je 1.5.1820. godine po načelima aktualne medicinske znanosti	N/ srednja
2.5.Ustanova			
	Naziv	Opis	Značaj
Kultura	Zavičajni muzej Varaždinske Toplice	Muzej sadrži arheološku, balneološku, etnografsku, kulturno - povijesnu, numizmatičku i povijesnu zbirku, te likovni fundus. Muzej vodi brigu o arheološkom parku Aquae lasae i o tradicijskoj kući iz 1801. godine koja se nalazi u centru grada u kojoj je smještena etnografska zbirka. Jedan od najvrednijih muzejskih eksponata je nadaleko poznat mramorni kip rimske božice Minerve iz 2. st. p. Kr.	R/ srednje
2.6.Prirodno lječilište			
Lječilište	Toplice	Varaždinske Toplice su najstarije prirodno lječilište u Hrvatskoj i najznačajnija županijsku turistička destinacija. Najveći procvat Varaždinske Toplice doživljavaju u doba antike: nazivaju se Aquae lasae, što ukazuje na korištenje ljekovite vode i postojanje kupališnog naselja. Naročito procvat Aquae lasae doživljavaju u 2. stoljeću. Danas se usluga liječenja pruža u okviru Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice.	N/ srednje
2.7. Sport, turističke staze, putovi i ceste			
	Naziv	Opis	Značaj
Sport i rekreacija	Tereni u sklopu Specijalne bolnice	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju unutar kojeg posluje Minerva posjeduje zatvorene rekreacijske i termalne bazene s hidromasažom, otvoreni vodeni park s olimpijskim bazenom (whirpool, aquagan, gljiva, vodopad, brzi kanal), saunu, fitness studio, nudi nordijsko hodanje, pilates, najam bicikla, uporabu igrališta za tenis, odbojku, rukomet, mali nogomet i odbojku na pijesku, kuglana, streljana i stolni tenis.	L/ srednja
	Sportske dvorane i igrališta	U dvije osnovne škole koje djeluju u Varaždinskim Toplicama, zajedno s tri područne škole, izgrađene su dvije sportske školske dvorane. Postoji 7 sportskih igrališta.	L/ srednja
Staze, putevi, ceste	Toplička vinska cesta	Područje Vinske ceste proteže se sjeverno iznad Varaždinskih Toplica na brežuljcima zvanim Banjščina i Martinkovec.	L/ srednja
	Toplička cikloturistička ruta	Toplička cikloturistička ruta od Varaždina do Toplica, spaja se na Dravsku rutu. Kroz cijelu stazu postavljena je biciklistička signalizacija, označene su posebne točke interesa te je ucrtana u on-line kartografski sustav putem kojeg je moguće preuzeti GPX datoteke za navigacijske uređaje.	L/ srednja
	Planinarske staze	Obilježene planinarske staze vode do obližnjeg Kalnika te Varaždinsko- topličkog gorja.	L/ srednja

	Šetnica	Šetnja je moguća gradskim parkom s uređenim stazama.	L/ srednja
2.8. Paraatrakcije			
Zdravstv.	Specijalna bolnica za medicinsku rehabilitaciju	Bolnica je suvremeni rehabilitacijski centar s 923 kreveta raspoređena u pet međusobno povezanih objekata – «Stari grad», «Konstantinov dom», «Lovrina kupelj», «Terme» i «Minerva». Stručni tim čine liječnici specijalisti fizikalne medicine i rehabilitacije, neurolog, specijalist medicine rada, medicinske sestre, fizioterapeuti i radni terapeuti, psiholozi, logopedi, defektolog i nemedicinsko osoblje raznih struka.	R/ srednja
	Kongresne dvorane	U sklopu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju posluje hotel Minerva u sklopu kojeg se nalaze kongresne dvorane. Ukupno je 7 kongresnih dvorana s kapacitetom po pojedinoj dvorani od 15 do 400 mjesta. Najveća dvorana koja može primiti 400 osoba je veličine 442 četvorna metra.	R/ srednja
Ostale	Kino dvorana	Kino dvorana u sklopu bolnice ima 150 mjesta, koristi se za održavanje različitih društvenih evenata.	L/ srednja
	Društveni i vatrogasni domovi	Na području Grada postoji ukupno 14 društvenih i vatrogasnih domova.	L/ niska

Zdravstveni turizam u Toplicama gradio se dugo, to je turistički proizvod koji proizlazi iz prirodne atrakcijske osnove- geotermalnih izvora i stvorenih atrakcija tijekom stoljeća. Korištenje ove atrakcijske osnove uglavnom se vrši kroz jednu ustanovu- Specijalnu bolnicu u kojoj se nalaze gotovo svi važniji sadržaji vezani uz rekreaciju, sport i rehabilitaciju. Iz podataka je vidljivo da ta ustanova potražnju svojih usluga prvenstveno vidi u sustavu HZZO-a, a ne na slobodnom tržištu, što posljedično utječe na profil gostiju koji borave u destinaciji. To ostavlja dojam nedovoljne poduzetničke inicijative u korištenju ove atrakcijske osnove. Ostala prirodna atrakcijska osnova vrlo je privlačna ali i, s obzirom na ocjenu spremnosti za turističku ponudu, nedovoljno dostupna turistima, što ponovno pokazuje nedovoljnu poduzetničku inicijativu, a posljedično i potpuni izostanak ovih atrakcija u marketinškim aktivnostima. Čak se ni činjenica specifične mikroklike ne koristi u marketinške svrhe. Unatoč bogatoj prirodnoj atrakcijskoj osnovi, izrazito je uočljiv izostanak tematskih puteva i sličnih sadržaja. Bogata atrakcijska osnova je i na području kulturno- povijesne baštine i kao takva tvori temelj za kulturni turizam. Manifestacije su, iako brojne, prema temeljnoj valorizaciji lokalnog karaktera i sada nisu bitniji proizvod već samo dopuna glavnom turističkom sadržaju ili zabava za lokalno stanovništvo. Od ostalih bitnijih resursa sigurno je broj dvorana (turistička paraatrakcija) dobra osnova za kongresni turizam koji također zbog resursa ostaje vezan uz Specijalnu bolnicu. Ostala atrakcijska osnova je dobar resurs za upotpunjavanje turističke ponude i za poduzetničku aktivnost lokalnog stanovništva.

2.3. PRIRODNI RESURSI, OKOLIŠ I INFRASTRUKTURA

2.3.1. GEOMORFOLOŠKE ZNAČAJKE PODRUČJA

Područje Grada morfološki je gotovo u cijelosti brežuljkasto, osim u središnjem dijelu uz dolinu rijeke Bednje (smjer istok-zapad). Sjeverno od Bednje prostire se Varaždinsko-topličko gorje, a južno Kalničko gorje. Prema dolini rijeke pružaju se doline manjih potoka - pritoka Bednje. Nadmorska visina kreće se od 170 do 480 m. Najviša kota iznosi 481 m nadmorske visine (vrh Porutine na Kalničkom gorju).

Kalničko i Varaždinsko-topličko gorje građeno je od miocenskih naslaga:

- lapori i vapnenački lapori, pješčenjaci i pijesci iz gornjeg panona,
- laporoviti vapnenci i vapnenački lapori te pješčenjaci iz donjeg panona,
- pijesci, pješčenjaci, lapori i šljunci,
- biogeni pjeskoviti i laporoviti vapnenci, vapnenački lapori iz tortona,
- pješčenjaci, konglomerati, šljunci, lapori i gline,
- tufovi.

Najniži predjeli uz dolinu rijeke Bednje, kao i potočne doline njene pritoke čine kvartarne naslage: aluvij rijeka i potoka (siltovi, pijesci i šljunci), sporadične diluvijalne naslage siltova uz rub riječne doline, les: glinovito-pjeskoviti siltovi, sedra: manje pleistocenske naslage sedre.

U južnom dijelu Grada na području Kalničkog gorja (vrhovi Ljubelj i Nikolina te izvorišni dio Velinečkog potoka) zastupljeni su trijaski srednjezrnati stromatolitni i intraklastični dolomiti i dolomitne breče te rijetki ulošci (gromade) vapnenca.

Za Grad Varaždinske Toplice utvrđena je zona maksimalnog seizmičkog intenziteta VII stupnja po MCS skali.

Najznačajniji vodotok na području Grada je rijeka Bednja sa svojim brojnim pritocima- potocima i kanalima, od kojih su najznačajniji: Veliki potok, Črnile, Petkovec, k. Petkovec, k. Hrastovec, Boričevac, Čurilovec, Dvor, Šarec, Verbice, k. Preke 1, Košćevac, Švajcarija, Prečni, Velinec, k. Tuhovec, Lovrentovec, Drenovec, Grešćevina, Rukljevina, Poljana, Oledinki, Korović, Kruški potok, Graba, Melinci, Gliboki jarak i Drenovčica. Pritoci Bednje su bujičnog karaktera. Za većih pljuskova doline potoka i rijeke postaju poplavno područje, no situacija je poboljšana nakon regulacije i uređenja korita rijeke. U slivu rijeke Plitvice nekoliko je najznačajnijih vodotoka i njihovih izvorišta.

Najznačajniji izvori pitke vode na području Grada su Tuhovec, Drenovec, Jalševac, Petkovec, Šumski potok, Leskovec i Donja Poljana.

Manji dio područja Grada (Varaždinsko-topličko i Kalničko gorje) definiran je kao vodonosnik podzemne vode, a kao posebno značajna izdvojena su dva vodna fenomena i to termalno blato na lokaciji "Berek" i vodopad-slap na sedrenoj barijeri.

Najveći kompleksi šuma i šumskog zemljišta nalaze se u jugoistočnom dijelu Grada (Kalničko gorje), a manji kompleks u krajnjem zapadnom dijelu (Varaždinsko-topličko gorje). Šume isključivo osnovne namjene zauzimaju 4.500 ha prema planskom podatku, od čega je oko 29,5 km² državnih te oko 15,5 km² privatnih šuma. Prema katastarskom podatku, šume zauzimaju 4.248 ha (PPU). Sve šume su planirane kao gospodarske šume, ali im je naglašena i karakteristika osobito vrijednog područja - prirodnog krajolika. Kao takve, šume su potencijal za razvoj nekih oblika turizma. Državne šume su općenito bolje kvalitete, jer se u njima gospodari po principima šumarske znanosti. Šumskim područjem u državnom vlasništvu gospodare i upravljaju Hrvatske šume. Šume u privatnom vlasništvu karakterizira relativno laka pristupačnost, a time i mogućnost nekontrolirane sječe. Za područje Varaždinske županije je nadležna Uprava šuma Koprivnica, Šumarija Ludbreg i Šumarija Varaždin. Od šumskih zajednica zastupljene su šuma hrasta kitnjaka i običnog graba, brdska šuma bukve, šuma bukve s bekicama, šuma kitnjaka s bekicama, šuma crne joha s drhtavim šašem, a od ostalih kultura ariš, obična smreka, američki borovac i duglazija te bagrem.

Termalni izvori

Na području samog naselja Varaždinske Toplice danas postoji oko 28 termalnih izvora koji se znatno razlikuju po temperaturi, kapacitetu i sastavu vode. Termomineralno vrelo nalazi se u parku na nadmorskoj visini od 203 m. Postoje dva vrela relativno malog kapaciteta, veliko s 20 l/s (18 do 25) i manje s 2 l/s. Prema suvremenoj balneološkoj klasifikaciji voda je sumporna mineralna kalcijeva natrijeva hidrokarbonatna sulfatna hipertermia i ima jaki miris po sumporu (8,1 mg/l H₂S), a na izvoru je temperature 59,0°C. U okolici Varaždinskih Toplica nalazi se veći broj bunara i izvora od kojih pojedini imaju povišenu temperaturu vode i tvrdoću vode te ukazuju na geotermalne anomalije. Iako ova nalazišta predstavljaju značajno prirodno bogatstvo, s druge strane dovode i do negativnih posljedica kao što je pojava velikog broja klizišta.

Klizišta

U brdskom dijelu grada Varaždinske Toplice **postoji veći broj klizišta čije aktiviranje može ugroziti stanovništvo**, imovinu ili normalno odvijanje cestovnog prometa. Pojavnost se intenzivirala posljednjih godina (uzastopne obilne oborine 2013/14. godina u području Grada). Pojave klizišta pod utjecajem su geološke građe, geomorfoloških procesa, fizičkih procesa sezonskog karaktera (npr.oborina) te ljudskih aktivnosti (sječa vegetacije, način obrade tla, izgradnja cesta i drugo). Na području Grada pojavljuje se više klizišta (većih i manjih), a Grad Varaždinske Toplice kontinuirano ulaže u sanaciju istih (projekt **2.1.2.3. Sanacija klizišta**).

REGISTRIRANA KLIZIŠTA

- *naselje Vrtlinovec* - uz LC 25086 prema autocesti (u blizini tunela),
- u istoj ravni ove lokacije sa zapadne strane autoceste, uz ŽC 2250 (uz staru cestu kod vodospremnika) prema autocesti,
- Hrastovec Toplički, predio *Serečin*,
- Perkovec Toplički, *Kotari*,
- *naselje Jalševac* - zaselak Brozi - uz DC 24 prema Bednji,
- *Tuhovec* - predio "stare gorice" (vikend zona),
- uz županijsku cestu 2250 u Varaždinskoj ulici u Varaždinskim Toplicama (pored Đurine hiže),
- uz lokalnu cestu 25141 u Martinkovcu i kod parcela u vlasništvu Matkun i Čavlek,

- u Svibovcu, u ulici B.Radić kod kbr.21,23,57,27,
- *naselje Lovrentovec*- uz LC 25144 prema Škarniku,
- Škarnik –predio Gradec,
- uz cestu Presečno-Hrastovec Toplički prije ulaza u naselje Petkovec Toplički,
- Jelšovec Svibovečki, predio *Višograd*,
- šumski put poslije Donje Poljene,
- uz lokalnu cestu LC 25144 (Škarnik-Lovretovec-Svibovec),
- nerazvrstana cesta Selnica *Bahunek*, te brojna manja klizišta
- **Klizište uz Zagrebačku ulicu u Varaždinskim Toplicama (gradsko groblje)**

Veća i sanirana klizišta su nalaze se na lokacijama u Tablici ispod, a sanirana su 2014. godine uz visoka novčana sredstva.

Tablica 34: Sanirana klizišta

Klizište „ Vrtlinovec “ C2087 i NC1040
Klizište „ Martinkovec-Štelma “; uz k.č.br. 1344/2 i NC te k.č.br. 3153 i NC106
Klizište „ Vinogradska ulica “, od k.br.12, 15-19, 26-33; uz LC25210 i dr.
Klizište „ Petkovec-Kotari “ u Petkovcu Topličkom,k.č.br.99999/280 i 994/3; NC84
Klizište „ Cvjetna ul.-Bedeković “;Selnica, k.č.br.2374/4
Klizištete „ Svibovec “; SvibovecToplički,između ul.B.Radić i V.Nazora, k.br. 22-32; LC25195
Hrastovec Toplički “; k.č.br.1504, 1718/13, 2094; ŽC2109
Klizište „ Cesta V.Toplice-Varaždin “; Var.ulica k.č.br.1381/4, 1389/9i1382/2; ŽC2250

Klizište na staroj cesti Varaždinske Toplice-Varaždin (sanirao ŽUC sa 190 tisuća kuna), te u Hrastovcu (ožujak 2014.godine, sanirano sa 500 tisuća kuna). Za sanaciju klizišta na širem gradskom području u 2019. godini osigurano je 750.000 kuna, a planirani su i projekti sanacije klizišta uz gradsko groblje u Varaždinskim Toplicama i klizište uz vatrogasni dom u naselju Svibovec (vidi projekt **2.1.2.3. Sanacija klizišta**).

Eksploatacijske bušotine

Na osnovi provedenih ispitivanja i izrađenog "Izveštaja o istražnim radovima i bušenju istražno-eksploatacijskih bušotina B-5 i B-6" (SPP d.o.o., 2000.) utvrđeno je da je zbog nepotpune dokumentacije i dotrajalosti sustava rizično provoditi sanacijske zahvate na postojećim eksploatacijskim bušotinama. Eksploatacijskim bušotinama B-5 i B-6 osigurane su dovoljne količine termalne vode za potrebe kompleksa Specijalne bolnice. Eksploatacija termomineralne vode, vrši se za zdravstvene potrebe (terapeutsko liječenje reumatskih bolesti i rehabilitacija) te za turističko-rekreacijske potrebe.

Na području Varaždinskih Toplica postoji i nalazište ljekovitog blata peloida u dolini Velikog potoka, zapadno od naselja. Peloid je mineralnog, odnosno anorganskog sastava i može ga se okarakterizirati kao ljekovitu zemlju natopljenu termom. Ljekovito blato i kvalitetna termalna voda izniman su i rijedak potencijal Grada na kojem se može temeljiti ekonomski napredak i blagostanje stanovnika.

Na prostoru grada ne odvija se eksploatacija čvrstih mineralnih sirovina niti postoje njihove značajne količine.

2.3.2. KLIMATSKA OBILJEŽJA

Grad karakterizira umjerena toplo-kišna klima. Temperatura najhladnijeg mjeseca kreće se između -3° i $+18^{\circ}\text{C}$. Ljeta su topla, ali srednja temperatura najtoplijeg mjeseca ne premašuje $+22^{\circ}\text{C}$, a više od četiri mjeseca u godini imaju srednju temperaturu višu od $+10^{\circ}\text{C}$. Srednja godišnja temperatura zraka iznosi oko $9,5^{\circ}\text{C}$. U prosjeku, najtopliji mjesec je srpanj sa srednjom mjesečnom temperaturom od $19,5^{\circ}$, a najhladniji je siječanj sa $-1,0^{\circ}\text{C}$. Nema sušnih razdoblja, godišnji hod količine oborine je kontinentalnog tipa s maksimumom u toplom dijelu godine i sekundarnim maksimumom u kasnu jesen. Ukupne godišnje količine oborina iznose cca 900 mm. U hladnom dijelu godine ima u prosjeku između 45 i 50 dana sa snježnim pokrivačem. Prosječne mjesečne vrijednosti relativne vlage zraka su iznad 70%. Mraz se javlja od rujna do svibnja. Tuča se javlja prosječno jednom godišnje. Posljednjih godina primjećuju se određene klimatske promjene. Obzirom na položaj na terasama južnih padina gorja, Grad ima zaklonjen položaj i blažu klimu nego ostali dijelovi Županije.

Kvalitete zraka

Kvaliteta zraka se sastoji od pet razina u rasponu vrijednosti od 0 (vrlo nisko) do >100 (vrlo visoko) i relativna je mjera onečišćenja zraka.

Niže vrijednosti (razine) indeksa označavaju čišći zrak. Vrijednost indeksa ovisi o koncentracijama šest onečišćujućih tvari: dušikovog dioksida (NO_2), sumporovog dioksida (SO_2), ozona (O_3), lebdećih čestica PM_{10} i $\text{PM}_{2,5}$ te ugljikovog monoksida (CO).

Sustav kontinuiranog praćenja kvalitete zraka i kretanja vrijednosti onečišćujućih tvari u zraku na području grada Varaždinskih Toplica nije uspostavljen, no cijelo područje Županije se nalazi u zoni I kategorije kvalitete zraka što je rezultat nepostojanja onih grana gospodarstva i prerađivačke industrije koji vrše najveća onečišćenja, a što je slučaj s drugim dijelovima Hrvatske (proizvodnja električne energije i topline, termoelektrane, proizvodnja mineralnih sirovina, mineralne vune, cementa, vapna, asfalta, proizvodnja celuloze i papira, kemikalija i kemijskih proizvoda, šećerane, prerada nafte, uporaba otapala u brodogradnji, industrija metala, proizvodnja hrane za životinje, tiskarska industrija, proizvodnja farmaceutskih proizvoda, distribucija fosilnih goriva, kremiranje, termička obrada otpada i sl.) Točkasta onečišćenja pojedinih tvrtki specifična su za grad Varaždin koji se zbog veličine smatra i kolektivnim onečišćivačem pri čemu promet ima značajni udio u onečišćenju zraka.

2.3.3. PRIRODNA BAŠTINA

Na području Grada nalaze se dva zaštićena dijela prirode u kategoriji spomenika parkovne arhitekture i to: perivoj u Varaždinskim Toplicama (Park Ivana Krstitelja Lalangue) i skupina lipa ispred župne crkve.

Unutar granica zaštićenog područja perivoja, u južnom ulaznom dijelu nalazi se termalno vrelo i arheološki kompleks koji s perivojem čine jedinstvenu cjelinu. U sjevernom dijelu zaštićenog područja nalazi se šumski predio s autohtonom zajednicom hrasta kitnjaka i graba. Perivoj je u vlasništvu Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju Varaždinske Toplice. Kao šetalište perivoj daje dodatnu ponudu i sadržaje za razvoj naselja s mogućnošću ostvarivanja aktivnosti lječilišnog, zdravstvenog, rekreacijskog i izletničkog karaktera.

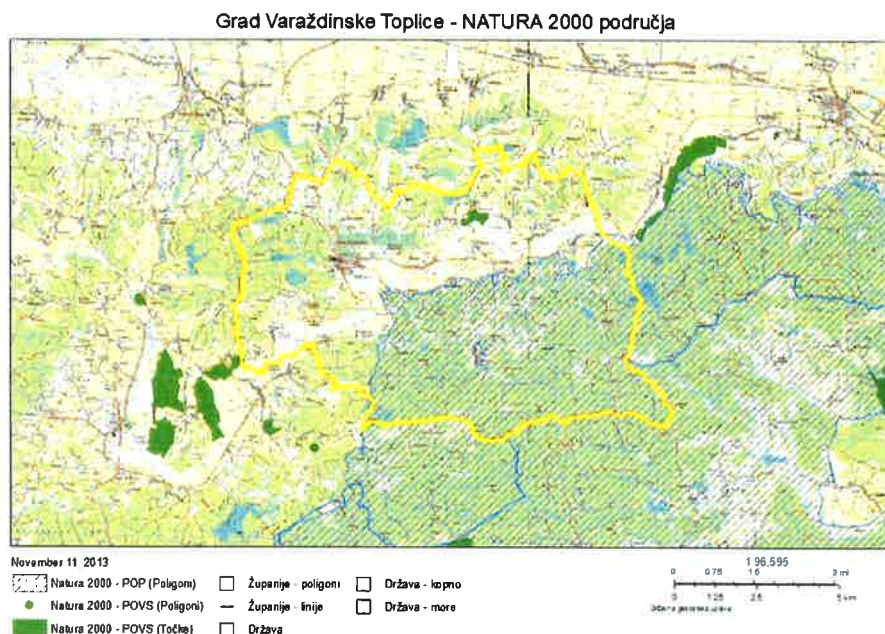
Izvor: bioportal.hr

Slika 3: Skupina od 10 zaštićenih starih lipa

Skupina od 10 zaštićenih starih lipa nalazi se u sklopu drvoreda glavne ulice ispred župne crkve, od kojih su 4 vrlo interesantnog habitusa. Površina zaštićenih dijelova prirode iznosi 15,07 ha, što čini 0,19% ukupnog teritorija Grada.

Na području grada Varaždinske Toplice nalaze se i područja koja su sastavni dio ekološke mreže NATURA 2000 u Republici Hrvatskoj, a važna su za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije.

Slika 4: NATURA 2000 područja grada Varaždinskih Toplica

Izvor: internet stranice www.natura2000.hr

NATURA 2000 područja grada Varaždinskih Toplica su:

- Dio područja HR 1000008 Bilogora i Kalničko gorje – područje očuvanja značajno za ptice,
- HR 2001411 Livade uz Bednju IV – područje očuvanja značajno za vrste i stanišne tipove (6510 nizinske košance; 6430 hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume; 6410 travnjaci beskoljenke),
- Mali dio, odnosno krajnji istočni dio područja HR2001410 Livade uz Bednju III – područje značajno za vrste i stanišne tipove (6510 nizinske košance; 6430 hidrofilni rubovi visokih zeleni uz rijeke i šume; 6410 travnjaci beskoljenke).

Na području grada obitava nekoliko desetaka zakonom zaštićenih i ugroženih biljnih i životinjskih vrsta. Posebno su značajna staništa modrozelenih algi, kamene paprati i cimbularije te močvarna staništa trske i šaša, pogotovo uz termalno blato "Berek", kao i stanište uz barsku i potočnu faunu. U sedrenim i vapnenim pećinama postoje nalazišta biljnih fosila, a u gorskim usjecima i ostatku lokaliteta "Galgišće" nalazišta fosila Panonskog mora.

Prostornim planom Varaždinske županije planirana je zaštita šumskog predjela sjeverno i zapadno od naselja Varaždinske Toplice u kategoriji park šume. Također je planirano proširenje brdovitih šumskih predjela Kalničkog gorja u kategoriji značajnog krajobraza.

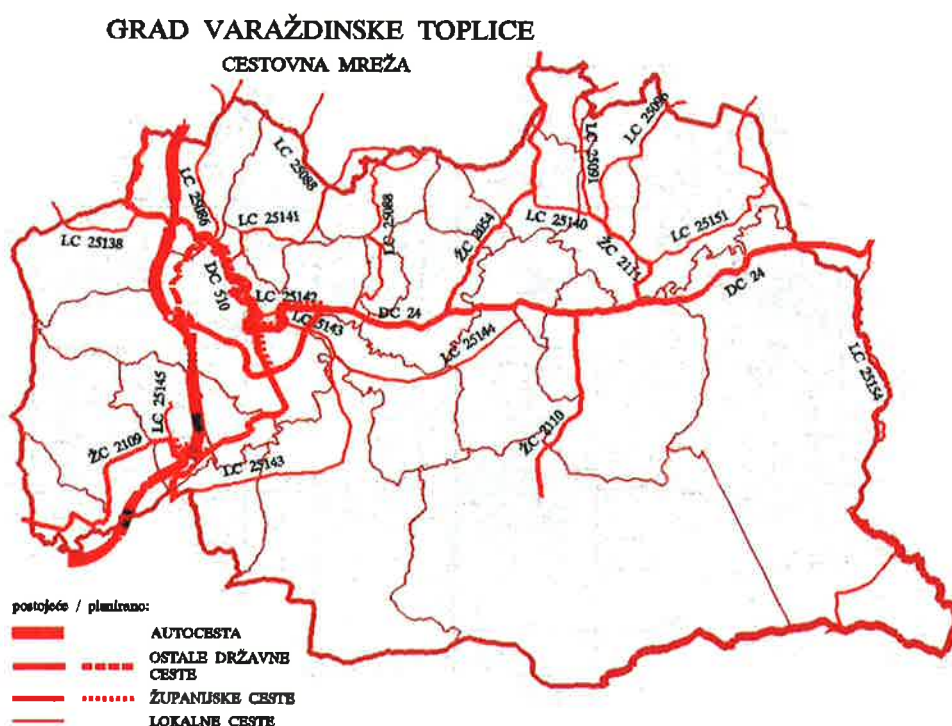
Posebno vrijedno vodno stanište čini slap na sedrenoj barijeri s pećinom u neposrednoj blizini. To područje uz potok moguće je na odgovarajući način iskoristiti u turističko-rekreacijske svrhe i prezentirati kao šetnicu od vile Gajer do sedrenih stijena.

Od velike su važnosti i značaja i svi spelološki i biospeleološki lokaliteti koji se nalaze na području Grada.

2.3.4. PRIMARNA INFRASTRUKTURA

Prometna infrastruktura i javna rasvjeta

Prema Odluci o razvrstavanju javnih cesta ¹³, zapadnim područjem Grada prolazi autocesta Budimpešta-Varaždin-Zagreb-Rijeka, važan prometni pravac međunarodnog značaja.

Slika 5: Cestovna mreža na području grada Varaždinskih Toplica

Izvor: Prostorni plan uređenja, 2005.

Priključak na autocestu je na području središnjeg naselja Varaždinske Toplice, u zapadnom dijelu naselja.

Paralelno s izgradnjom autoceste izveden je dio obilazne ceste naselja Varaždinske Toplice, i to južna obilaznica od priključka na autocestu do spoja na državnu cestu DC 24 u istočnom dijelu naselja.

¹³ NN 103/2017

Obzirom da je sav tranzitni promet preusmjeren na njih, lokalni promet u zapadnom i južnom dijelu Grada, znatno je slabijeg intenziteta.

Grad Varaždinske Toplice dobro je pokriven mrežom javnih cesta, ali je kvaliteta istih, sigurnosna razina i razina opremljenosti različita. Potrebna je modernizacija većeg dijela javnih cesta zbog nedostatne opremljenosti prometnim znakovima, nedostaju nogostupi te je potrebna sanacija cesta zbog oštećenosti. Što se nerazvrstanih cesta tiče, neasfaltirano je njih oko 80%, a sve ostale su pošljunčane (makadam) te ih je potrebno redovito i pojačano održavati, od 20% asfaltiranih nerazvrstanih cesta, čak njih 60% treba neki oblik modernizacije. Grad Varaždinske Toplice kontinuirano ulaže u uređenje nerazvrstanih cesta (projekt 2.1.2.1. Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta).

Kroz područje Grada, osim autoceste, prolaze i sljedeće državne, županijske te lokalne ceste:

<i>Državne ceste</i>
DC 24 Zabok (D1) – Zlatar Bistrica – D. Konjščina – Budinščina – N. Marof – Varaždinske Toplice – Ludbreg (D2)
DC 526 Čvorište Varaždinske Toplice (A4) – Varaždinske Toplice (D24)
<i>Županijske ceste</i>
ŽC 2054 Šemovec (DC 2) - Jalžabet - Tuhovec (DC 24)
ŽC 2109 Presečno (DC 3) - Orehovec - Hrastovec Toplički (DC 24)
ŽC 2110 Jalševac Svibovečki (DC 24) - Drenovec
ŽC 2111 Gornja Poljana (LC 25091) - DC 24
ŽC 2250 Turčin- Varaždinske Toplice

Javna rasvjeta na području Grada je zastarjela. U sustavu postoje svjetiljke različite starosti, od svjetiljka s živinim žaruljama do najnovijih suvremenih svjetiljki s natrijevim žaruljama (manji udio). Modernizacija javne rasvjete uključuje zamjenu rasvjetnih tijela, s rasvjetnim tijelima koja udovoljavaju modernim ekološkim standardima zaštite okoliša i uštede energije. Modernizacija javne rasvjete provodi se s ciljem izgradnje novog sustava rasvjete s normiranim svjetlotehničkim vrijednostima sukladno normama, zaštite okoliša te povećanja energetske učinkovitosti postojećih sustava javne rasvjete. Osim suvremene LED rasvjete, Grad Varaždinske Toplice ima u planu uvođenje tzv. pametnih uređaja rasvjete koji omogućuju digitalno upravljanje, putem odgovarajućih aplikacija. Pametna javna rasvjeta koristi se kroz napredan nadzor, smanjuje se potrošnja električne energije, optimizira se energetska učinkovitost, povećava se sigurnost te se smanjuju troškovi održavanja.

Javni promet

Na području grada Varaždinskih Toplica ne postoji željeznička prometna infrastruktura. Najbliža se nalazi zapadno od granice Grada gdje prolazi pruga Varaždin-Zagreb s najbližim željezničkim kolodvorom u Novom Marofu te postajom u Turčinu (Općina Gornji Kneginec). U Gradu je organiziran autobusni prijevoz, no problem predstavljaju nedostatne linije autobusnog prijevoza, zbog uske populacije koja koristi autobusni prijevoz (radnici i školska djeca), što rezultira neisplativošću za prijevoznike, ali i skupim kartama za putnike.

Grad Varaždinske Toplice planira i priprema izgradnju manjeg autobusnog kolodvora na zemljištu koje se nalazi uz sam rub grada, na ulazu prema autocesti, uz odgovarajuće prateće sadržaje i to: izgradnja kamp odmorišta, poslovno-ugostiteljskih objekata i tržnice. Projekt se nalazi u fazi izrade urbanističke studije.

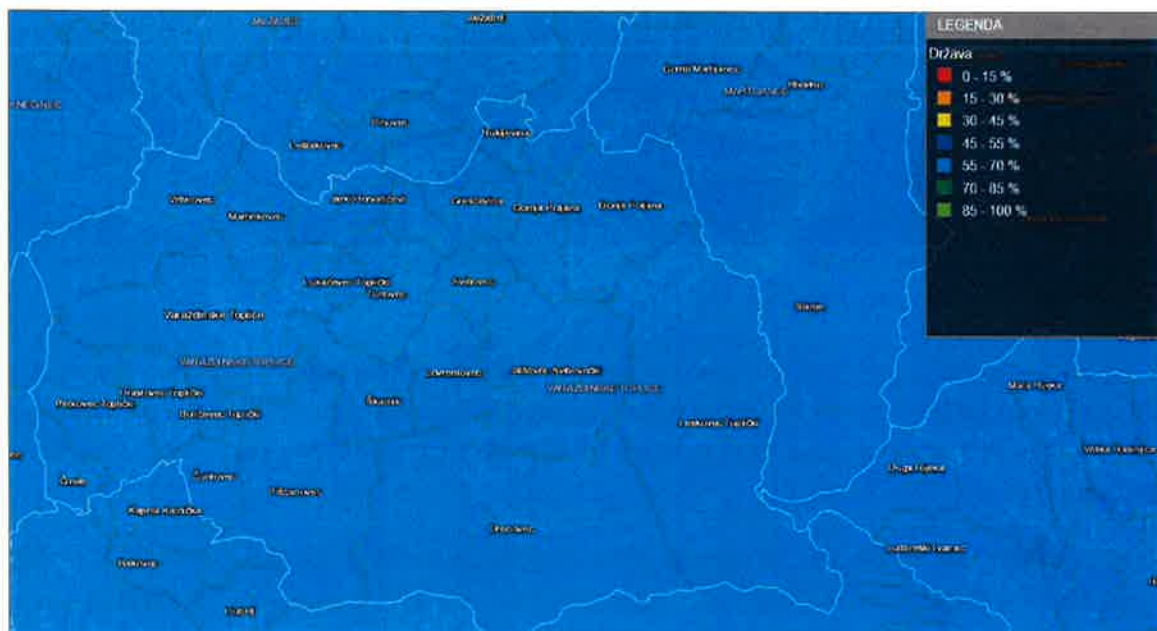
U Gradu Varaždinskim Toplicama ne postoje niti su planirani bilo kakvi sadržaji koji bi bili u funkciji zračnog prometa. Najbliži aerodrom nalazi se u gradu Varaždinu, a predviđen je i heliodrom na prostoru zone turizma, sporta i rekreacije.

Poštanska i telekomunikacijska infrastruktura¹⁴

Poštanski promet na području grada Varaždinskih Toplica organizira i obavlja "Hrvatska pošta d.d.", Središte pošta Varaždin. Sav promet odvija se putem poštanskog ureda 42223 Varaždinske Toplice. Kapaciteti poštanskog ureda zadovoljavaju potrebe na području Grada.

Telekomunikacijski promet na području grada Varaždinskih Toplica organizira i obavlja HT d.d., Telekomunikacijski centar Varaždin. Na području Grada ukupno je 6.357 stanovnika u 2.054 kućanstva. Više od 43% kućanstava koristi širokopojasni pristup a gotovo 80% tih kućanstava ima ugovoren pristup brzinama do 30 Mbit/s ili manjim. Prema dostupnim podacima ne postoje korisnici kategorije kućanstva koji koriste brzine veće od 100 Mbit/s. Analiza podataka operatora pokazuje da samo jedan operator posjeduje vlastitu nepokretnu pristupnu mrežnu infrastrukturu baziranu na tehnologiji bakrenih parica na području grada Varaždinske Toplice. Većini korisnika tako je omogućen širokopojasni pristup nepokretnom mrežom preko ADSL tehnologije. Samo korisnici i kućanstva u blizini izdvojenih pretplatničkih stupnjeva telefonskih centrala imaju mogućnost širokopojasnog pristupa nešto većih brzina, baziranih na VDSL tehnologiji. Na području grada Varaždinske Toplice djeluje i čitav niz gospodarskih subjekata i javnih ustanova koje zbog ograničenja dostupne infrastrukture pristupne telekomunikacijske nepokretne mreže koriste niže brzine širokopojasnog pristupa. Mali je broj korisnika (manje od 10%) koji koriste brzine širokopojasnog pristupa od 30 Mbit/s ili veće.

¹⁴ Podaci vezani na postojeće stanje telekomunikacijskih mreža preuzeti su iz dokumenta "Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u gradovima Novi Marof i Varaždinske Toplice te općinama Breznica, Breznički Hum, Ljubeščica i Visoko".

Slika 6: Prikaz korištenja brzina širokopojasnog pristupa za područje Varaždinskih Toplica

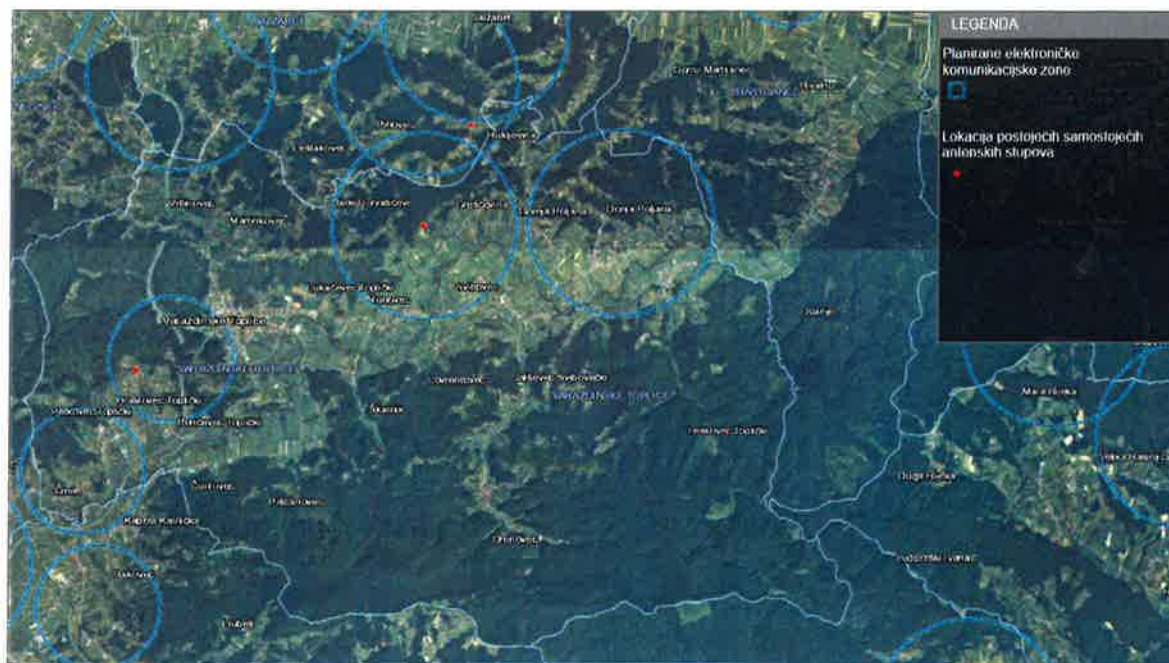
Izvor: HAKOM

Budući da trenutno ne postoji infrastruktura nepokretne mreže koja bi omogućila ultrabrzi pristup široj korisničkoj bazi, u pripremi je projekt izgradnje NGA širokopojasne mreže temeljene na tehnologiji kojom će se osigurati pokrivanje brzim i ultrabrzim širokopojasnim pristupom (projekt **2.1.3.3. Izgradnja širokopojasnog interneta**). Novoizgrađena mreža na cijelom području obuhvata projekta treba omogućiti korisnicima brzine veće od 100 Mbit/s sukladno cilju DAE (Digital Agenda for Europe) kojim je definirano da 50% korisnika koristi brzine veće od 100 Mbit/s. Za potrebe provedbe projekta u siječnju 2018. godine izrađen je Plan razvoja infrastrukture širokopojasnog pristupa u gradovima Novi Marof i Varaždinske Toplice te općinama Breznica, Breznički Hum, Ljubešćica i Visoko.

U svibnju 2019. godine Gradu je odobreno financiranje projekta WiFi4EU vrijedan 15.000,00 Eur, u sklopu kojeg će se postaviti besplatne pristupne točke Wi-Fi mreže na javnim mjestima.

Mobilne pokretne mreže

Pokretne telekomunikacijske mreže na području grada Varaždinske Toplice srednje dobro su razvijene. Nepokriveno područje je nenaseljeno brdovito i šumovito područje južno i istočno od Grada. 87 Na područjima pokrivenosti više operatora pruža pokretnu telekomunikacijsku uslugu koja uključuje i širokopojasni pristup. Brzine pristupa prema podacima operatora većinom su od 2 Mbit/s do 30 Mbit/s. Brzinama od 30 Mbit/s do 100 Mbit/s pokretnim mrežama više operatora pokriveno je šire područje samoga Grada Varaždinske Toplice i sva naselja osim rubnih prema šumovitim južnim i istočnim područjima.

Slika 7: Plan razvoja pokretne komunikacijske infrastrukture

Izvor: HAKOM

Opskrba energijom

Distributer električne energije na području grada Varaždinskih Toplica je „Elektra“ Varaždin. Duljina niskonaponske zračne mreže je 82,928 km, a podzemne 22,3 km. Iako su sva naselja pokrivena sustavom električne energije i kapacitet elektroenergetske infrastrukture zadovoljava trenutne potrebe, kvaliteta iste nije ujednačena na čitavom području Grada te je potrebna rekonstrukcija niskonaponske mreže.

Postoji mogućnost korištenja geotermalne energije (toplinske energije geotermalne vode) za proizvodnju električne energije, a predviđena je i sunčana elektrana na području radne zone.

Opskrba plinom

Koncesionar za obavljanje djelatnosti opskrbe plina za područje Grada Varaždinskih Toplica je poduzeće „Termoplin“ d.d. iz Varaždina. Većina naselja uglavnom je plinificirana, osim naselja Škarnik, Pišćanovec i Ćurilovec u južnom području Grada, naselja Rukljevina i Jarki Horvatićevi u sjevernom dijelu Grada te viših dijelova većine naselja (klijeti i vikendice).

Iako je ukupna pokrivenost plinskom mrežom čak 78% i postojeći plinski sustav osigurava dovoljnu količinu plina za sadašnju potrošnju i buduće potencijalne potrošače, potrebno je nastaviti poticati provedbu plinifikacije naselja kako je i predviđeno Studijom opskrbe prirodnim plinom Varaždinske županije (1995.).

Vodoopskrba, odvodnja i pročišćavanje otpadnih voda

Većina naselja na području Grada priključena je na Regionalni vodovod „Varaždin“ (83%) no stanje vodoopskrbe nije zadovoljavajuće te je potrebna rekonstrukcija. Osobito se ističe problem za korisnike u udaljenim naseljima na višim područjima (područja s klijetima i vikendicama, naselje Črnile, Hrastovec, Gornja Poljana i Donja Poljana) gdje se potreba za vodom rješava individualno (iz vlastitih bunara, direktno ili putem hidrofora, odnosno putem cisterni za vodu) što dovodi do nemogućnosti kontroliranja kvalitete vode takvom opskrbom.

Od hidrotehničkih objekata, na području Grada postoji vodosprema Tonimir u naselju Vrtlinovec, a od vodoopskrbnih cjevovoda, magistralni vodoopskrbni cjevovod koji predstavljaju okosnicu za budući razvoj vodoopskrbe ovog područja.

Postotak pokrivenosti sustavom kanalizacije na području Grada iznosi svega 17% što ukazuje na činjenicu da je stanje odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda izuzetno loše. Problem odvodnje otpadnih voda Grada Varaždinskih Toplica riješen je samo na području naselja Varaždinskih Toplica i Tuhovca, u Svibovcu je kanalizacijski sustav izgrađen, ali nije u funkciji, dok je u Gornjoj Poljani izgrađen sustav samo za odvodnju oborinskih voda. Ova naselja koriste kanalizacijski sustav mješovitog tipa, ali bez izgrađenog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda pa se otpadne vode ispuštaju u rijeku Bednju.

Odvodnja fekalnih otpadnih voda u ostalim naseljima rješava se putem septičkih jama s taložnicama ili direktnom infiltracijom tekućeg dijela u podzemlje. Recipijenti za otpadne vode su također i kanali uz prometnice te lokalni potoci (direktni ispušt), što stanje čini sve težim i zahtijeva odgovarajuće intervencije.

Grad Varaždinske Toplice potpisao je ugovor o prebacivanju vlasništva nad vodovodnom i kanalizacijskom mrežom na tvrtku Varkom, a u Gradu je također potpisan ugovor za nadzor i upravljanje projektom 'Aglomeracija Varaždinske Toplice'. "Sustav odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda aglomeracije Varaždinske Toplice" ima vrijednosti 62 milijuna kuna i dio je ukupne investicije od 1,78 milijardi kuna koliko će se kroz sedam raznih projekata aglomeracija uložiti na području Varaždinske županije. Za građane Varaždinskih Toplica realizacija ovog projekta značiti će jednu novu kvalitetu života.

Gospodarenje otpadom

Grad Varaždinske Toplice ima uspostavljen sustav gospodarenja otpadom. Odvozom otpada je obuhvaćeno 1.649 domaćinstava, odnosno 80% te 51 pravna osoba. Čistoća d.o.o. Varaždin je ovlašteni davatelj usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada na području grada Varaždinskih Toplica, trgovačko društvo koje je jedino ovlašteno i dužno skupljati prethodne navedene vrste otpada iz svih naselja s područja Grada. Navedeni davatelj usluge, na temelju odluke Gradskog vijeća, započeo je obavljanjem ove djelatnosti dana 1. srpnja 2018. godine, preuzevši raspored odvoza prethodnog koncesionara, tvrtke Eko-flor plus.

U gradu Varaždinske Toplice, u skladu sa stupanjem na snagu novog važećeg Zakona o održivom gospodarenju otpadom, provodi se program odvojenog sakupljanja otpada čija se vrijedna svojstva

moгу iskoristiti. Osim kanti za sakupljanje mješovitog komunalnog otpada u gradu je domaćinstvima dodijeljena kanta za skupljanje papira. Također su na više lokacija u gradu postavljeni ekološki otoci za staklo, papir i tekstil. Za papir na sedam lokacija, staklo na 13 lokacija te pet lokacija za tekstil kako slijedi niže navedeno.

Lokacije kontejnera za papir su: Ulica Nikole Šubića – Zrinski, Varaždinska ulica, Ulica kralja Zvonimira- Ulica kralja Tomislava, Perivoj M.R. Strozzi, Ulica kralja Tomislava „Forum“, OŠ Varaždinske Toplice, OŠ Petkovec.

Lokacije kontejnera za staklo su: D.Poljana „Trgonom“, Jalševac Svibovečki DVD, Drenovec – kapelica, Svibovec „Trgonom“, Tuhovec DVD, G.Poljana „Trgonom“, Ulica kralja Tomislava „Forum“, Leskovec DVD, Črnile, Petkovec, Hrastovec, bolnica Varaždinske Toplice – dva komada, Trg A. Mihanovića kod ljekarne.

Lokacije kontejnera za tekstil su: Varaždinske Toplice Trg A. Mihanovića, Varaždinske Toplice Ulica kralja Tomislava, Varaždinske Toplice Perivoj M.R. Strozzi, Tuhovec DVD i Leskovec DVD.

Tablica 35: Usporedba količine odvojenih vrsta otpada iz komunalnog opada iz 2016. i 2017. godine

Vrsta otpada	Količina 2016.	Količina 2017.	Razlika u količini 2016./2017.
Miješani komunalni otpad	678,96 t	723,73 t	44,77
Glomazni otpad	23,6 t	26,8 t	3,20
Papir	26,48 t	37,18 t	20,70
Plastika	68,74	68,90 t	0,16
Staklo	10,00 t	11,10 t	1,10

Izvor: HAOP

Količina komunalnog otpada u gradu Varaždinske Toplice kontinuirano se povećava, što nije u skladu sa strateškim regionalnim i nacionalnim ciljevima. Slijedi procjena godišnjih količina komunalnog otpada za razdoblje od 2016. do 2022. godine, izračunata temeljem pretpostavki da se broj stanovnika Grada neće značajno mijenjati te da će se količina otpada tijekom godina povećavati uslijed povećanja kakvoće života u Gradu za 1 % . Godina 2016. se uzima kao polazna godina.

Tablica 36: Procjena godišnjih količina komunalnog otpada

Godina	Količina komunalnog otpada (t/g)
2016.	852,98
2017.	861,51
2018.	870,13
2019.	878,83
2020.	887,62
2021.	896,49
2022.	905,46

Izvor: HAOP

Navedene vrijednosti ovise o broju stanovnika, kakvoći života te stanju sustava gospodarenja otpadom. Informiranjem i educiranjem stanovništva o važnosti primarne selekcije otpada, unaprjeđivanjem postojećeg stanja sustava gospodarenja otpadom na području Grada te provođenjem drugih mjera za smanjivanje i sprječavanje nastanka otpada realno je očekivati kako će se smanjiti količina i opasna svojstva otpada koja će se trajno odlagati na odlagalištu otpada.

Od izuzetne važnosti za Grad Varaždinske Toplice kao i za sve njegove stanovnike je izgradnja Reciklažnog dvorišta. Reciklažno dvorište predstavlja fiksno mjesto za izdvojeno odlaganje raznih vrsta otpadnih tvari koje nastaju u domaćinstvu. Namijenjeno je isključivo građanima i ne prima se otpad iz industrijskih i zanatskih radionica. U reciklažnom dvorištu ne vrši se nikakva dodatna prerada otpada već je jedina funkcija skupljanje. Time će Grad Varaždinske Toplice dugoročno riješiti problem selekcije otpada, kao i smanjenje količine otpada koji se odlaže na nesaniranom zatvorenom odlagalištu otpada i divljim odlagalištima. Prema podacima u Gradu Varaždinske Toplice do 30% komunalnog otpada je pogodno za recikliranje. Ukupna predviđena količina odvojeno prikupljenog otpada u reciklažnom dvorištu u prvoj punoj kalendarskoj godini nakon ishođenja uporabne dozvole će biti 192 tone, što predstavlja i količinu izbjegnutoh otpada na odlagalištu, te ukupno smanjenje CO₂ zbog recikliranog materijala od 91 tCO₂eq.

Poslovna infrastruktura

Prostornim planom Grada Varaždinskih Toplica definirano je 5 gospodarskih zona; dvije zone u Petkovcu (površina 0,96ha i 21,03ha), zona u Škarniku 27,91ha, zona u Lovrentovcu 5,77ha te zona Grešćevina-Poljana površine 3,99ha. Generalnim urbanističkim planom predviđena je Radna zona 1, razdijeljena na površine od 23,64 ha i 82,70 ha. Glavna zona u kojoj se planira najveća poduzetnička i gospodarska djelatnost je Poslovna zona Škarnik za koju će se provesti otkup zemljišta i osmisлити plan poslovanja.

Tablica 37: Razvojni problemi i potrebe u području prirodnih resursa, okoliša i infrastrukture

Razvojni problemi: • ne postoji infrastruktura koja bi omogućila korištenje ultrabrzog pristupa internetu, • zastarjeli sustav javne rasvjete, • brojna divlja odlagališta koja ugrožavaju kvalitetu prirodnih resursa: voda, tla i zraka, nedostatak financijskih sredstava JLS za potpunu sanaciju odlagališta, • povećanje količine komunalnog otpada, • niska razina svijesti i znanja lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša, • nedostatak plinske mreže kod udaljenih naselja i vikendica, • brojna klizišta, • nedovoljna iskorištenost obnovljivih izvora energije.
Razvojne potrebe: • razvoj infrastrukture za korištenje ultrabrzog interneta, • modernizirati javnu rasvjetu i uvesti tzv. "pametne" rasvjetne uređaje, • informiranje i educiranje stanovništva o važnosti i mjerama zaštite okoliša, • sanacija klizišta, klizišta prevenirati sadnjom drveća ili sličnim prirodnim metodama, • plinifikacija udaljenih naselja i vikendica, • potaknuti korištenje svih oblika obnovljivih izvora energije, posebno potencijal geotermalne vode, • bio otpad iskoristiti kao prirodno gnojivo za lokalne OPG-ove.

2.4. UPRAVLJANJE RAZVOJEM

Grad Varaždinske Toplice zapošljava 7 osoba većinom srednje stručne spreme. Grad djeluje kroz Jedinstveni upravni odjel koji obuhvaća administrativne poslove, računovodstvo i komunalne poslove. Koncem 2003. godine Poglavarstvo i stručne službe Grada Varaždinskih Toplica preselili su u obnovljene prostorije, koje su sada njihovo vlasništvo i zadovoljavaju njihove potrebe. Bitne službe Državne uprave su van nadležnosti Grada i ispostavljene su u Novom Marofu. Hrvatskoj kao i u drugim europskim državama žene su puno češće birane za čelnice manjih lokalnih jedinica, a tako je i slučaju Gradu Varaždinske Toplice gdje je na čelnom mjestu gradonačelnica. Gradsko vijeće Grada Varaždinskih Toplica je predstavničko tijelo lokalne samouprave koje ima pravo sudjelovanja u odlučivanju o svim pitanjima od lokalnog značenja. Čine ga 15 članova izabranih na lokalnim izborima kojima mandat traje 4 godine.

Gradska vlast svjesna je svih blagodati kojima raspolaže područje Grada Varaždinske Toplice i trudi se poticati pozitivne promjene te održavati načela dobrog upravljanja koja uključuju transparentnost i odgovornost spram svih žitelja. S obzirom da se grad Varaždinske Toplice često javno ističe kao najveći turistički potencijal Varaždinske županije, na lokalnoj je vlasti velika odgovornost da takav potencijal i sve resurse iskoristi za razvoj, a istovremeno da s pravom očekuje što više županijske i državne pozornosti i koncentracije na ovaj grad i njegov socio-ekonomski razvoj.

Europski projekti

U 2013. godini Grad je sudjelovao u provođenju projekta sufinanciranog od strane EU fondova INWOLW - Poticanje EU zajedništva kroz integraciju kulturne baštine i aktivnosti žena u lokalnoj zajednici, a posljednjih godina provodio je značajne lokalne projekte iz područja razvoja komunalne i društvene infrastrukture te energetske učinkovitosti sufinancirane od strane različitih ministarstava.

Trenutno Grad provodi projekt izgradnje Reciklažnog dvorišta ukupne vrijednosti 2.367.269,30 HRK koji je sufinanciran iz Europskog fonda za regionalni razvoj s iznosom od 1.968.204,00 HRK. Projekt traje od veljače 2018. godine do prosinca 2019. godine.

U siječnju 2019. godine Gradu je odobreno financiranje građenja nerazvrstanih cesta u vrijednosti od 720.365,58 HRK. Projekt se financira iz Programa ruralnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje 2014.-2020., a u okviru mjere 7.2.2. Ulaganja u građenje nerazvrstanih cesta.

U svibnju 2019. godine Gradu je odobreno financiranje projekta WiFi4EU vrijedan 15.000,00 Eur, u sklopu kojeg će se postaviti besplatne pristupne točke Wi-Fi mreže na javnim mjestima.

Otvorenost za nove razvojne teme i pristupe upravljanju razvojem

Prilikom nadopune Strategije razvoja Grada Varaždinskih Toplica 2019. godine žitelji Grada bili su pozvani da sudjeluju na radionici vezanoj uz nadopunu Strategije, kako bi svojim mišljenjima i stavovima doprinijeli kvalitetnoj procjeni stvarnih potreba Grada i dobrom smjeru njegova razvoja.

Isto tako, žiteljima Grada Varaždinske Toplice omogućeno je da kroz anketni upitnik iznesu svoja viđenja pozitivnih i negativnih stvari na području Grada. Gradska vlast pokazala se otvorenom za takvu suradnju, a rezultati ankete su pokazali da su žitelji prepoznali mnoge neiskorištene mogućnosti i potencijale Grada Varaždinske Toplice kao i probleme koji traže rješavanje.

Većina žitelja istomišljenici su da upravljanje razvojem treba ići u smjeru iskoristivosti najvećeg potencijala – termalne vode, a zatim i ostalih neosporivih resursa. Lokalna vlast radi u cilju poticanja i kreiranja uvjeta napretka koji bi omogućio gospodarski razvoj i socijalno blagostanje žiteljima Grada Varaždinske Toplice, a zajedničko sudjelovanje lokalne vlasti, poslovnog sektora, nevladinih organizacija i udruženja građana kreirati će budućnost Grada, uz nužno praćenje trendova pri upravljanju razvojem.

Djelotvorno upravljanje razvojem podrazumijevati će sve naglašeniju usredotočenost na teme od kojih su ovdje navedene samo od neke – veća iskoristivost termalne vode, održiva ekološka poljoprivreda, poslovne mogućnosti i turizam, uređenje okoliša, razvoj socijalnih inovacija i dr.

Suradnja s drugim gradovima i regijama

S obzirom na velik razvojni potencijal grada te razvojne potrebe i mogućnosti, izuzetno je značajno povezivanje Grada s drugim jedinicama lokalne samouprave i regijama. To uključuje napore Grada Varaždinskih Toplica i drugih gradova i općina te susjednih regija da zajednički prijavljuju projekte za financiranje iz međunarodnih izvora. Suradnju na EU projektima kao i na drugim potencijalnim projektima financiranim drugim međunarodnim izvorima potrebno je često uspostavljati i kontinuirano jačati.

Tablica 38: Razvojni problemi i potrebe u području upravljanja razvojem

Razvojni problemi: • Strateška usmjerenost i nedostatak vizionarskog pristupa u razvoju i upravljanju gradom • Nedostatak podrške građana Gradu • Nedovoljno poticanje razvoja temeljenog na znanju i novim tehnologijama • Nedovoljna iskorištenost potpore iz Europskih fondova
Razvojne potrebe: • Studijski posjeti razvijenijim gradovima u susjednim državama i preuzimanje dobre prakse upravljanja gradom • Provedba većeg broja razvojnih projekata financiranih iz EU fondova i uključivanje građana kao korisnike rezultata projekata • Usmjerenost k novim tehnologijama i digitalizaciji

3. SWOT ANALIZA GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA

Društvo i društvene djelatnosti

Tablica 39: SWOT – društvo i društvene djelatnosti

SNAGE	SLABOST
• Zadovoljavajuće stanje opće sigurnosti građana i imovine • Nema evidentiranih slučajeva posjedovanja droge • Smanjen broj zabilježenih slučajeva obiteljskog nasilja • Zadovoljstvo građana kvalitetom života u Varaždinskim Toplicama • Zadovoljavajuća komunikacija građana s lokalnom samoupravom • Briga Grada za socijalno ugrožene i otvorenost za nove projekte koji rješavaju probleme starijih i nemoćnih na topličkom području • Otvorenost stanovništva za udomljavanje djece i odraslih • Dobro razvijena mreža osnovnih i područnih škola • Razvijen sustav stipendiranja učenika i studenata • Neosporena stručnost, iskustvo i tradicija u zdravstvenoj djelatnosti • Aktivno civilno društvo, relativno velik broj aktivnih udruga	• Negativni prirodni prirast, starenje populacije • Smanjenje broja kućanstava • Premali udio visokoobrazovanih osoba i povećanje broja stanovnika bez školske spremne • Nepostojanje institucionalnog oblika skrbi za stare i nemoćne osobe • Nedovoljan broj udruga koje se kontinuirano bave potrebitima i socijalno ugroženima • Manjak volonterizma i povezanosti organizacija civilnog društva te socijalnog uključivanja mladih za pomoć starijima • Nedovoljni prostorni kapaciteti u gradskom dječjem vrtiću, lista čekanja za upis djece u vrtić, nedostatak jasliske skupine • Nedovoljna opremljenost škola i zastarjelost u njihovom uređenju • Nedostatak dječjih igrališta u naseljima • Nepostojanje dodatnih obrazovnih i edukativnih programa za stanovništvo topličkog područja na teritoriju Grada, u cilju cjeloživotnog učenja • Nezadovoljavajući uvjeti i kvaliteta rada u zdravstvenim djelatnostima, nedovoljno održavanje zdravstvene infrastrukture • Zastarjeli bolnički kompleks Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju – važnog lječilišta na državnoj razini • Manjak preventivne zdravstvene zaštite stanovništva i promicanja zdravlja

	Nedostatan broj timova primarne zaštite • Dugogodišnje nepostojanje knjižnice za žitelje Grada • Nepostojanje vlastitih prostora za rad udruga • Premali broj organiziranih sportskih, društvenih i obrazovnih aktivnosti za djecu i odrasle • Slabi interes građana i mladih za uključivanje u udruge, posebno one koje se bave očuvanjem tradicije i starih običaja
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
• Poticanje nataliteta novim mjerama koristeći primjere dobre prakse drugih lokalnih zajednica iz susjednih zemalja • Razvoj programa cjeloživotnog učenja na topličkom području u suradnji s učilištima, kroz povezivanje s potrebama tržišta rada • U suradnji sa stručnjacima sa županijskog područja formirati Savjetovalište za obitelj • Povećanje kapaciteta dječjeg vrtića i izgradnja jaslica • Povećanje aktivnosti i unapređenje zdravlja djece i mladih izgradnjom sportskog parka, sportskog centra, fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama • Primjena zdravstvene preventivne programe susjednih zemalja • Unaprjeđenje socijalnih usluga uređenjem senzorne staze i vrta • Financiranje projekata udruga iz nacionalnih i EU programa, međusobna suradnja i koordinacija udruga s ciljem poboljšanja rada i zajedničkih projekata	• Negativni demografski utjecaji - iseljavanje i odlazak ljudi svih generacija, nepostojanje imigracije, odlazak mladih obitelji • Nedovoljni ljudski potencijali za zapošljavanje • Nedostatak adekvatne podrške na regionalnoj razini

Gospodarstvo, turizam i kulturna baština

Tablica 40: SWOT - Gospodarstvo, turizam i kulturna baština

SNAGE	SLABOST
--------------	----------------

• Najznačajnija destinacija u Varaždinskoj županiji po broju noćenja (iako je većina turista na teret HZZO-a) • Značajni bolnički i turistički kapacitet za otvaranje novih radnih mjesta • Resursi u kulturnoj baštini i prirodnim bogatstvima kao što su rimske iskopine i termalna voda preduvjet su ekonomskog blagostanja stanovništva i cijelog topličkog područja • Niska stopa nezaposlenosti • Nema registriranog obrta koji je u fazi mirovanja odnosno obustave • Prostorno dobre mogućnosti za intenzivniji razvoj ratarstava, vinogradarstva i stočarstva • Dobri temelji za razvoj eko poljoprivrede i ekoturizma • Organizacija različitih manifestacija koje su atraktivne turistima	• Nedostatak financijskih sredstava za turistički razvoj • Neiskorišten potencijal kulturne baštine za razvoj kulturnog turizma • Nedostatak turističkih edukativnih, zabavnih i wellness sadržaja koji bi upotpunili turističku ponudu • Nedovoljna razina svijesti o važnosti međusektorske suradnje za razvoj turizma u Varaždinskim Toplicama • Slabi financijski kapaciteti i nedostatak izvornih prihoda institucija društvenih djelatnosti – Muzej • Nedostatni uvjeti za poslovni razvoj i privlačenje investitora • Nedovoljna iskorištenost kapaciteta u poljoprivredi (usitnjenost posjeda, neriješeni imovinsko-pravni odnosi) • Pad stočarske proizvodnje i smanjen broj poljoprivrednih proizvođača i poduzetnika • Neadekvatno raspolaganje poljoprivrednim zemljištem (usitnjenost površina poljoprivrednog zemljišta)
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
• Trend povećanja broja turista u kontinentalnom dijelu Hrvatske • Daljnji razvoj zdravstvenog i kongresnog turizma izgradnjom turističke zone, Spinalnog centra, rekonstrukcijom bolničkog kompleksa i uvođenjem novih zdravstvenih usluga • Uvođenje novih turističkih sadržaja te povećanje broja turista koji nisu na teret HZZO-a • Inovacije i upotreba novih tehnologija za razvoj gospodarstva • Kreiranje regionalnih turističkih ruta za upotpunjavanje turističke ponude • Presentacija grada i resursa kojima raspolaže na svim inozemnim sajmovima turizma i zdravlja u cilju privlačenja investitora i turista • Unaprjeđenje kulturnog turizma i stvaranje dodatnih sadržaja za turiste (revitalizacija Starog grada u Pišćanovcu, revitalizacija arheološkog parka Aquae Iasae, Revitalizacija parka Ivana Krstitelja Lalangue, Revitalizacija Perivoj Marije Ružičke Strozzi, obnova Kuće	• Konkurentnost susjednih zemalja u zdravstvenom turizmu • Brzi i kontinuirani razvoj konkurentnih poljoprivrednih proizvoda • Neslaganje političkih stranaka koje može kočiti razvoj gospodarskih projekata • Niska razina digitalne i tehnološke spremnosti za razvoj i promociju gospodarskih potencijala • Nepovoljni klimatski uvjeti (promjene) za razvoj poljoprivrede

Kirinić, obnova i revitalizacija dijela Trga slobode oko župne crkve Svetog Martina), uspostava striparnice, uređenje parka Alana Forda i obnova i revitalizacija Trga Republike Hrvatske • Iskorištavanje ljekovitog i začinskog bilja u proizvodne svrhe • Učenje o razvoju wellness turizma od općina i gradova u susjednoj Sloveniji, studijski posjeti • Razvoj cikloturizma (biciklistička staza Putevima zdenaca) • Proizvodnja i korištenje ekoloških poljoprivrednih proizvoda za razvoj turizma • Korištenje EU fondova za ruralni razvoj, turizam i poljoprivredu	
---	--

Prirodni resursi, okoliš i osnovna infrastruktura

Tablica 41: SWOT - Prirodni resursi, okoliš i osnovna infrastruktura

SNAGE	SLABOST
• Povoljan prometno-zemljopisni položaj • Izvrсна kvaliteta zraka • Zadovoljavajući sustav prikupljanja komunalnog otpada • Blaža klima nego u ostalim dijelovima županije • Bogatstvo vodnih resursa (vodonosnik podzemne vode; dva vodna fenomena- termalno blato na lokaciji "Berek" i vodopad-slap na sedrenoj barijeri) • Brojni izvori termalne vode značajni za ukupni razvoj grada • Šume s karakteristikom osobito vrijednog područja - prirodnog krajolika • Dobra pokrivenost telekomunikacijskom mrežom • Dobra pokrivenost vodoopskrbnom mrežom osim na povišenim područjima i udaljenim naseljima	• Divlja odlagališta koja ugrožavaju kvalitetu prirodnih resursa: voda, tla i zraka, nedostatak financijskih sredstava JLS za potpunu sanaciju odlagališta • Povećanje količine komunalnog otpada • Niska razina svijesti i znanja lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša • Slabo gospodarenje šumama u privatnom vlasništvu te njihova slaba gospodarska iskoristivost • Nedostatak plinifikacije kod udaljenih naselja i vikendica • Brojna klizišta • Nedovoljna iskorištenost obnovljivih izvora energije, termalnih izvora za proizvodnju geotermalne energije • Zastarjeli sustav javne rasvjete
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
• Provedba istraživanja termalnih svojstava i mogućnosti korištenja termalne vode za multisektorski razvoj	• Zagađenje prirodnih resursa uslijed nekontroliranog ispuštanja otpadnih voda, širenja deponija, te ispušnim plinovima vozila

• Poticanje korištenja termalnih izvora za razvoj svih sektora • Modernizacija i izgradnja osnovne cestovne, komunalne (povećanje i modernizacija kapaciteta mreža • Izgradnja postrojenja namijenjenih proizvodnji električne i toplinske energije iz obnovljivih izvora energije • Korištenje geotermalne vode u energetske svrhe (izvor 58 stupnjeva C) • Održiva ekološka poljoprivreda s iskorištavanjem termalne vode za grijanje plastenika • Korištenje biootpada za izradu gnojiva za lokalne OPG-ove • Mini elektrane na Bednji • Solarne elektrane financirane mikrozajmovima građana • Bolja iskoristivost sredstava Fonda za zaštitu okoliša • Obnova i revitalizacija Trga Republike Hrvatske i Trivijalne škole • Modernizacija javne rasvjete • Izgradnja širokopojasnog interneta • Opremanje i izgradnja dječjih igrališta	• Mogućnost pojave novih klizišta i novih odlagališta otpada • Devastacija prirodnih vrijednosti (narušavanje prirodnog krajolika, smanjenje staništa ugroženih i rijetkih biljnih i životinjskih vrsta) • Nedostatak financijskih sredstava za izgradnju potrebne infrastrukture • Zagađenje izlivanjem klora
--	---

Upravljanje razvojem

Tablica 42: SWOT - Upravljanje razvojem

SNAGE	SLABOSTI
UPRAVLJANJE RAZVOJEM • otvorenost Grada za radionice i ostale aktivnosti koje omogućuju komunikaciju i međusobnu interakciju žitelja i gradske vlasti • Sudjelovanje Grada u provođenju lokalnih projekata financiranih od ministarstava i EU projekata	UPRAVLJANJE RAZVOJEM • Strateška usmjerenost i nedostatak vizionarskog pristupa u razvoju i upravljanju gradom • Nedostatak podrške građana Gradu • Nedovoljno poticanje razvoja temeljenog na znanju i novim tehnologijama • Nedovoljna iskorištenost potpore iz Europskih fondova
MOGUĆNOSTI	PRIJETNJE
UPRAVLJANJE RAZVOJEM • Digitalizacija lokalne samouprave • Dijeljenje resursa s drugim gradovima i općinama • Mogućnost financiranja razvojnih projekata iz fondova EU • Mogućnost prekogranične suradnje za stvaranje novih socio-ekonomskih veza i zajednička suradnja na EU projektima i ostalim međunarodnim projektima	UPRAVLJANJE RAZVOJEM • Bitne službe Državne uprave su van nadležnosti Grada (u Novom Marofu) • Nedovoljno lobiranje za razvoj grada • Nedostatak razvojne vizije lokalne samouprave • Nedostatak odgovarajućeg kadra za zapošljavanje na razvojnim projektima JLS-a

4. VIZIJA RAZVOJA GRADA VARAŽDINSKIH TOPLICA

Vizija razvoja Grada Varaždinskih Toplica prepoznaje ključne razvojne pretpostavke Grada u razdoblju do 2020. godine. Uzimajući u obzir trenutno stanje društveno-gospodarskog razvoja Grada te mogućnosti koje se pružaju kroz potencijalne financijske izvore, ali i uvažavajući planirane razvojne aktivnosti svih dionika uključenih u proces izrade Strategije, identificirana razvojna usmjerenja karakteriziraju Grad Varaždinske Toplice kao:

- *Grad bogate i očuvane prirodne, kulturno-povijesne i spomeničke baštine*
- *Grad koji koristi svoje značajne turističke potencijale za razvoj konkurentnih oblika turizma; zdravstvenog, medicinskog i wellness turizma, kulturnog i sportsko-rekreativnog turizma*
- *Grad koji je usmjeren na stvaranje poticajne poduzetničke klime te razvoj malih zanata i obrta*
- *Grad koji potiče razvoj obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava i razvoj različitih oblika poljoprivredne proizvodnje*
- *Grad koji ulaže u obrazovanje, modernizaciju odgojno-obrazovne, zdravstvene i ostale društvene infrastrukture*
- *Grad koji potiče stvaranje kreativnog okruženja kroz razvijanje različitih projekata, programa i manifestacija u području kulture, njegovanje tradicijskih vrijednosti te podršku radu civilnog sektora*

Definirana vizija Grada Varaždinskih Toplica glasi:

Grad Varaždinske Toplice Grad je bogate i očuvane prirodne, kulturno-povijesne i spomeničke baštine na čijim temeljima razvija svoju prepoznatljivost i konkurentnost kao turističke destinacije. Pruža poticajno poduzetničko te kreativno društveno okruženje za ugodan, kvalitetan i zdrav život lokalnog stanovništva u skladu s očuvanom prirodom i zdravom lokalnom zajednicom.

5. STRATEŠKI CILJEVI RAZVOJA

Strateški ciljevi razvoja temeljeni su na definiranoj viziji razvoja Grada te stoga obuhvaćaju najvažnije odrednice razvoja; jačanje gospodarskog razvoja i konkurentnosti, poboljšanje kvalitete života ljudi te društveni razvoj lokalne zajednice.

5.1. STRATEŠKI CILJ 1: UNAPREĐIVANJE GOSPODARSKOG RAZVOJA I KONKURENTNOSTI GRADA KROZ SNAŽNIJE ULAGANJE U RAZVOJ TURISTIČKIH POTENCIJALA, INTENZIVNIJI RAZVOJ ODREĐENIH OBLIKA POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE I JAČANJE PODUZETNIČKE DJELATNOSTI

Grad Varaždinske Toplice najstarije je i najznamenitije prirodno lječilište u Hrvatskoj te kao zdravstveno-lječilišna destinacija predstavlja veliki potencijal za razvoj turizma i snažniji gospodarski razvoj. Stoga je potrebno ojačati i iskoristiti prirodne resurse, poduzetničko okruženje i bogatu kulturno-povijesnu baštinu za unapređenje razvoja turizma i gospodarstva te povećati ulaganje u izgradnju novih i obnovu postojećih zdravstvenih, medicinskih, rekreativnih i wellness kapaciteta te razvijanje novih turističkih sadržaja. Tome doprinosi i poticanje razvijanja mreže turističke infrastrukture u turističkim zonama, primarno sportsko-rekreativne namjene. Postojanje gospodarskih zona dobar je preduvjet za osiguravanje poticajnog okruženja za jači razvoj poduzetničkih djelatnosti i privlačenje investitora, a posebno treba istaknuti Poslovnu zonu Škarnik u kojoj se planira najveća poduzetnička i gospodarska djelatnost. Varaždinske Toplice imaju dobre uvjete za snažniji razvoj poljoprivredne proizvodnje, posebno kroz potporu razvoju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava te kroz organizaciju zajedničkih nastupa proizvođača na tržištu. Također, veliki potencijal u Varaždinskim Toplicama predstavlja staklenička i plastenička proizvodnja, obzirom na geotermalne resurse te razvoj različitih oblika poljoprivredne proizvodnje. Proizvodnja hrane na poljoprivrednim gospodarstvima te korištenje ekološke hrane za potrebe turizma, jedan je od važnih čimbenika wellness turizma kojeg je potrebno razvijati. Korist od provedbe ovog cilja imat će poduzetnici, turisti, lokalno stanovništvo, zaposlenici i obrtnici.

USKLAĐENOST CILJA SA STRATEŠKIM CILJEVIMA REGIONALNIH I NACIONALNIH STRATEGIJA

Strateški cilj 1. Unapređivanje gospodarskog razvoja i konkurentnosti Grada kroz snažnije ulaganje u razvoj turističkih potencijala, intenzivniji razvoj određenih oblika poljoprivredne proizvodnje i jačanje poduzetničke djelatnosti, pridonosi provedbi Strategije Europa 2020 – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast, Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine, Industrijskoj strategiji Republike Hrvatske 2014.-2020., Strategiji poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020., Strategiji razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine, Strategiji razvoja Varaždinske Županije, Strategijom razvoja turizma Varaždinske županije te Lokalnom razvojnom strategijom Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020.

Razvojem gospodarstva kroz mjere 1.1.1. Privlačenje novih investicija kroz uspostavljanje poduzetničke i zdravstveno-turističke zone, 1.1.2. Potpora digitalizaciji, razvoju inovacija i povećanju prihoda iz poduzetničkih aktivnosti te mjerom 1.1.3. Edukacija za poduzetništvo, digitalizaciju, inovacije i nova zanimanja nastoji se povećati prihode i smanjiti nezaposlenost što je ujedno i cilj

Strategije Europa 2020 – Europska strategija za pametan, održiv i uključiv rast¹⁵ te pripadajućih inicijativa Digitalna agenda za Europu i Novi program vještina za Europu. Stvaranje poticajnog poslovnog okruženja kako bi se povećala zapošljivost radne snage okosnica je strateškog cilja 2. Povećanje konkurentnosti regionalnog gospodarstva i zaposlenosti Strategije regionalnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje do kraja 2020. godine¹⁶ kojoj pridonosimo razvojem turizma, inovacijama i edukacijama koje su poduprijele ovom Strategijom.

Mjera 1.1.2. Potpora digitalizaciji, razvoju inovacija i povećanju prihoda iz poduzetničkih aktivnosti u skladu je sa strateškom ciljem Povećan udio ulaganja poslovnog sektora u ukupnim ulaganjima u istraživanje i razvoj Strategije poticanja inovacija Republike Hrvatske 2014.-2020. te viziji iste Strategije da Hrvatska do 2020. postane međunarodno prepoznata po znanstveno-istraživačkoj izvrsnosti koja povećava konkurentnost gospodarstva (...).

Projektom izgradnje nove turističke zone, obnovom kulturne baštine, projektom razvoja cikloturizma te mjerama unapređenja i promocije turističke ponude i usluga Grad Varaždinske Toplice pridonosi provedbi Strategije razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine¹⁷, posebice razvoju kulturnog i zdravstvenog turizma (koji se u ovoj Strategiji navodi kao jedan od proizvoda s izraženom perspektivom razvoja). Sukladno navedenom, iste ciljeve dijeli i Strategija razvoja turizma Varaždinske Županije koja dodatno precizira viziju destinacije kao regionalnog odredišta zdravstvenog i wellness turizma što će se realizirati kroz unapređenje turističke i potporne infrastrukture.

Mjera 1.1.1. Privlačenje novih investicija kroz uspostavu poduzetničke i zdravstveno-turističke zone u skladu je sa Strategijom razvoja turizma Varaždinske županije, mjerama 1.2.4. Stvaranje povoljne klime i uvjeta za izravna i strana ulaganja i 1.3.3. Razvoj i jačanje potporne poduzetničke infrastrukture. Mjerom 1.1.2. Potpora digitalizaciji, razvoju inovacija i povećanju prihoda iz poduzetničkih aktivnosti daje se doprinos provedbi sljedećim mjerama Županijske razvojne strategije: 1.2.1. Poticanje razvoja novih proizvoda i usluga s visokom dodanom vrijednošću te ulaganja u moderne tehnologije, 1.2.3. Povezivanje sektora istraživanja i razvoja s privatnim sektorom, 1.3.1. Umrežavanje i internacionalizacija poduzetništva, 1.3.2. Podrška razvoju privatnog sektora.

Mjere i projekti koje imaju za cilj razvoj turističke infrastrukture i razvoj malog i srednjeg poduzetništva u skladu su sa sljedećim mjerama Lokalne razvojne strategije Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020.: 3.2. Poticati opremanje i organiziranje malog i srednjeg poduzetništva, 3.2. Poticati opremanje i organiziranje malog i srednjeg poduzetništva, 3.5. Unaprijediti turističku ponudu područja Grada. Razvoj poljoprivredne proizvodne potaknut mjerama 1.3.1. i 1.3.2. pridonijet će provedbi sljedećih mjera Lokalne razvojne strategije LAG-a Sjeverozapad: 1.1. Poticati interesno udruživanje, povezivanje i suradnju poljoprivrednih proizvođača, 1.2. Poticati okrupnjavanje i racionalno iskorištavanje zemljišta, 1.4. Poticati u uvesti nove tehnologije, tehnološke procese i

¹⁵ http://www.europski-fondovi.eu/sites/default/files/dokumenti/Europa_2020.pdf

¹⁶ <https://razvoj.gov.hr/UserDocsImages/O%20ministarstvu/Regionalni%20razvoj/razvojne%20strategije/Strategija%20regionalnog%20razvoja%20Republike%20Hrvatske%20za%20razdoblje%20do%20kraja%202020. HS.pdf>

¹⁷ <https://mint.gov.hr/UserDocsImages/arhiva/Strategija-turizam-2020-editfinal.pdf>

međunarodne standarde te cjeloživotnu izobrazbu u poljoprivredi, 1.3. Poticati ekološku proizvodnju te očuvati i revitalizirati autohtone sorte.

PROVEDBA STRATEŠKOG CILJA 1.

Tablica 43: Prioriteti, mjere, aktivnosti i projekti strateškog cilja 1.

	CILJ	PRIORITET	MJERE, AKTIVNOSTI I PROJEKTI
1.	Unapređivanje gospodarskog razvoja i konkurentnosti Grada kroz snažnije ulaganje u razvoj turističkih potencijala, intenzivniji razvoj određenih oblika poljoprivredne proizvodnje i jačanje poduzetničke djelatnosti	1.1. Potpora jačanju poduzetničke klime i infrastrukture	1.1.1. Privlačenje novih investicija kroz uspostavljanje poduzetničke i zdravstveno-turističke zone Popis indikativnih aktivnosti: provedba istraživanja kapaciteta i svojstva geotermalne vode za potrebe uspostave nove zdravstveno-turističke zone, uspostava radnog tima te priprema i provedba plana otkupljivanja zemljišta za obje zone, priprema i provedba programa poticanja ulaganja za privlačenje investitora, kreiranje promocijskih aktivnosti Grada za investitore, infrastrukturno opremanje poduzetničke zone Projekt: 1.1.1. Komunalno opremanje turističke zone Varaždinske Toplice 1.1.2. Potpora digitalizaciji, razvoju inovacija i povećanju prihoda iz poduzetničkih aktivnosti Popis indikativnih aktivnosti: uspostava programa poticanja ulaganja za razvoj zdravstveno-turističke infrastrukture i usluga u Varaždinskim Toplicama sa svrhom povećanja broja profitnih ustanova i poduzeća koja koriste prirodne ljekovite činitelje¹⁸, provedba edukacijskih aktivnosti¹⁹ za poduzetnike i umrežavanje poduzetnika sa svrhom usmjerenog strateškog razvoja, uspostava programa potpora razvoju inovativnih proizvoda i usluga te njihovoj komercijalizaciji

¹⁸ Iznimno je važno poticati razvoj raznorodnih zdravstvenih profitnih usluga kao što su centri za masažu, klubovi i ventri zdravlja, fitnessa, terapije geotermalnom vodom, dijetalne terapije, psihoterapije, antistres terapije, tretmane ljepote, detoksikacijski tretmani, sport, rekreacije, obrazovanje vezano uz zdravlje, tehnike relaksacije is l.

¹⁹ Edukacija za poduzetništvo, digitalizaciju, inovacije i nova zanimanja, uključujući i aktivnosti za pisanje i provedbu EU projekata

		1.2. Razvoj turističkih potencijala i selektivnih oblika turizma	1.2.1. Razvoj i unapređenje kulturne i turističke infrastrukture; Popis indikativnih aktivnosti: daljnji razvoj zdravstvenog turizma dogradnjom i obnovom postojećih te izgradnjom novih zdravstveno-turističkih kompleksa, obnova kulturnih dobara i pripadajuće pristupne infrastrukture, ulaganje u izgradnju i označavanje biciklističkih staza i puteva sa svrhom razvoja cikloturizma ²⁰, uspostava i promocija turističkih zona sa sportsko-rekreativnom svrhom, ulaganje u povećanje kvalitete smještaja postojećih hotela, smještaja u obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima i dr. Projekti: 1.2.1.1. Obnova i revitalizacije dijela Trga slobode oko župne crkve Svetog Martina u Varaždinskim Toplicama 1.2.1.2. Obnova građevine Kuća Kirinić u Varaždinskim Toplicama 1.2.1.3. Revitalizacija Perivoja Marije Ružičke Strozzi 1.2.1.4. Sportski centar Varaždinske Toplice 1.2.1.5. Striparnica i park Alana Forda 1.2.1.6. Revitalizacija arheološkog parka Aquae Iasae 1.2.1.7. Revitalizacija parka Ivana Krstitelja Lalangue u Varaždinskim Toplicama 1.2.1.8. Biciklistička staza Putevima zdenaca 1.2.1.9. Revitalizacija Starog grada u Pišćanovcu 1.2.1.10. Obnova i revitalizacija Trga Republike Hr.
			1.2.2. Unapređenje kvalitete turističke ponude i usluga te stvaranje prepoznatljivosti grada Popis indikativnih aktivnosti: izrada vizualnog identiteta Varaždinskih Toplica i izrada višejezičnih promotivnih materijala, razvoj komercijalnih turističkih sadržaja na temu kulturne baštine ²¹,

²⁰ U skladu s Operativnim planom razvoja cikloturizma na području Varaždinske županije

²¹ Na lokalitetima, i u objektima kulturnih dobara

			višejezična interpretacija i promocija kulturne baštine, modernizacija prezentacije i interpretacije zbirke upotrebnom novih tehnologija u Zavičajnom muzeju Varaždinske Toplice, edukacija turističkih dionika o unapređenju i promociji turističkog smještaja te uvođenju novih turističkih usluga sukladno potrebama i preferencijama turista ²², nastupi na turističkim sajmovima, izdavanje Wellness turizam časopisa s ciljem informiranja i edukacije turista i turističkih dionika te stvaranja prepoznatljivosti Grada, kontinuirano istraživanje i provođenje anketa iz kojih je (najmanje) moguće saznati potrebe turista i izmjeriti njihovo zadovoljstvo postojećim sadržajima, uslugama i proizvodima
		1.3. Razvoj postojećih preduvjeta za poljoprivrednu proizvodnju	1.3.1. Potpora razvoju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Popis indikativnih aktivnosti: potpora udruživanju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, poticanje obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava za uključivanje proizvoda i usluga u turističku ponudu Grada, organizacija zajedničkog nastupa proizvođača na tržištu, jačanje promoviranja domaćih poljoprivrednih proizvoda, edukacija i usavršavanje poljoprivrednih proizvođača
			1.3.2. Poticanje unapređivanja i razvoja različitih oblika poljoprivredne proizvodnje Popis indikativnih aktivnosti: potpora okrupnjavanju poljoprivrednog zemljišta, potpora ekološkoj poljoprivrednoj proizvodnji, poticanje prerade i prodaje poljoprivrednih proizvoda, poticanje proizvodnje ljekovitog i začinskog bilja, poticanje izgradnje objekata za poljoprivrednu proizvodnju, poticanje stakleničke i plasteničke proizvodnje

²² Kod unapređenja turističkih usluga posebnu pažnju je potrebno usmjeriti na čimbenike zdravlja turista; hrana, tijelo i duša/duhovno. Za potrebe razvoja zdravstvenog turizma, hrana koja se nudi turistima mora biti nabavljena s obližnjih farmi te biti organskog podrijetla.

			1.3.3. Digitalizacija poljoprivrede Popis indikativnih aktivnosti: izrada online aplikacije/portala za zakup nekorištenog zemljišta i slične aplikacije s ciljem maksimalnog korištenja zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju, edukacija poljoprivrednika za nabavu i upotrebu novih tehnologija za poljoprivrednu proizvodnju i stočarstvo, organizacija studijskih posjeta naprednijim ruralnim sredinama (npr. Austrija) kao oblik učenja s ciljem bržeg razvoja poljoprivrede.
--	--	--	--

Tablica 44: Projekti SC1 za neposrednu provedbu

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
1.2.1.10.	Obnova i revitalizacija Trga Republike Hrvatske u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2020.	2 milijuna HRK

Tablica 45: Projekti SC1 za provedbu u srednjeročnom razdoblju

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
1.2.1.8.	Biciklističke staze „Putevima zdenaca“	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	4 milijuna HRK
1.2.1.3.	Revitalizacija Perivoja Marije Ružičke Strozzi	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	5 milijuna HRK

Tablica 46: Projekti SC1 za provedbu u dugoročnom razdoblju

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
1.1.1.1.	Komunalno opremanje turističke zone Varaždinske Toplice	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2024.	15 milijuna HRK
1.2.1.1.	Obnova i revitalizacije dijela Trga slobode oko župne crkve Svetog Martina u	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	500.000,00 HRK

	Varaždinskim Toplicama			
1.2.1.2.	Obnova građevine Kuća Kirinić u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	15 milijuna HRK
1.2.1.4.	Sportski centar Varaždinske Toplice	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2029.	30 milijuna HRK
1.2.1.5.	Striparnica i park Alana Forda	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2024.	10 milijuna HRK
1.2.1.6.	Revitalizacija arheološkog parka Aquae Iasae	Grad Varaždinske Toplica	2019.-2024.	10 milijuna HRK
1.2.1.7.	Revitalizacija parka Ivana Krstitelja Lalangue u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2024.	20 milijuna HRK
1.2.1.9.	Revitalizacija Starog grada u Pišćanovcu	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2026.	30 milijuna HRK

TERMINSKI PLAN REALIZACIJE AKTIVNOSTI I STRATEŠKIH PROJEKATA

Provedba Strategije temelji se na provedbi predloženih aktivnosti i strateških projekata. Aktivnosti se provode kontinuirano do postizanja indikatora, ili duže, sukladno potrebama građana i lokalne samouprave.

Tablica 47: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 1.

Aktivnosti/projekti	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.+
Aktivnosti mjere 1.1.1.								
Projekt 1.1.1.1. Komunalno opremanje turističke zone (...)								
Aktivnosti mjere 1.1.2.								
Aktivnosti mjere 1.2.1.								
1.2.1.1. Obnova i revitalizacije dijela Trga slobode (...)								
1.2.1.2. Obnova građevine Kuća Kirinić (...)								
1.2.1.3. Revitalizacija Perivoja Marije Ružičke Strozzi								
1.2.1.4. Sportski centar Varaždinske Toplice								
1.2.1.5. Striparnica i park Alana Forda								
1.2.1.6. Revitalizacija arheološkog parka Aquae Iasae								
1.2.1.7. Revitalizacija parka Ivana Krstitelja Lalangue (...)								
1.2.1.8. Biciklistička staza Putevima zdenaca								
1.2.1.9. Revitalizacija Starog grada u Pišćanovcu								
1.2.1.10. Obnova i revitalizacija Trga Republike Hrvatske								
Aktivnosti mjere 1.2.2.								
Aktivnosti mjere 1.3.1.								
Aktivnosti mjere 1.3.2.								
Aktivnosti mjere 1.3.3.								

5.2. STRATEŠKI CILJ 2: POBOLJŠANJE KVALITETE ŽIVOTA KROZ RAZVOJ INFRASTRUKTURE, KORIŠTENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE TE OČUVANJE OKOLIŠA

Klimatski izazovi svakim danom su sve brojniji, a time se povećava i odgovornost gradova i općina koji provode mjere zaštite okoliša te na taj način pozitivno utječu na navike za smanjenje otpada, odlaganje otpada te očuvanje prirodnih resursa. U Varaždinskim Toplicama divlja odlagališta ugrožavaju kvalitetu prirodnih resursa te se povećava se količina komunalnog otpada što upućuje na nisku razinu svijesti i znanja lokalnog stanovništva o zaštiti okoliša. Daljnja odlaganja otpada u prirodi ozbiljna su prijetnja prirodnim resursima pa time i zdravlju stanovnika Varaždinskim Toplicama, stoga se u Strateškom cilju 2. ove Strategije predlaže niz mjera zaštite okoliša. Također, naglasak je i na poboljšanju energetske učinkovitosti i poticanju upotrebe obnovljivih izvora energije, modernizacijom javne rasvjete, izgradnjom solarne elektrane, poticanje korištenja termalne vode za proizvodnju električne energije i za grijanje javnih i gospodarskih objekata te energetska obnova kućanstava, a sve s ciljem ostvarivanja energetske uštede i zaštite okoliša.

Kako bi se Grad mogao u potpunosti razvijati turistički i gospodarski te kako bi se podignula razina kvalitete života ljudi na području Grada potrebno je unaprijediti ili izgraditi sustav vodoopskrbe²³ i odvodnje te prometnu i energetska infrastrukturu. Jedan od najvažnijih prioriteta je adaptacija i saniranje lokalnih i županijskih cesta i rekonstrukcija i proširenje elektroenergetskog sustava. Razvijena osnovna infrastruktura temelj je za razvoj turizma, gospodarstva i daljnji razvoj „pametnog“ grada.

Korist od provedbe ovog cilja imat će lokalno stanovništvo, turisti, poduzetnici, lokalna samouprava i strani investitori.

USKLAĐENOST CILJA SA STRATEŠKIM CILJEVIMA REGIONALNIH I NACIONALNIH STRATEGIJA

Strateški cilj 2. pridonosi provedbi Strategiji Europa 2020, Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2030 s pogledom na 2050. godinu, Nacionalnom akcijskom planu za obnovljive izvore energije do 2020 godine, Planu gospodarenja otpadom 2017.-2022. godine., Strategiji prometnog razvoja Republike Hrvatske, Strategije razvoja Varaždinske županije te Lokalne razvojne strategije LAG-a Sjeverozapad.

Mjera 2.1.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture je u skladu mjerom 1.2.2. Povećanje prometne dostupnosti i prohodnosti te smanjenje transportnih i komunikacijskih troškova u gospodarstvu Strategije razvoja Varaždinske županije te mjerom 3.3. Sanirati i poboljšati prometnu infrastrukturu i povećati korištenje željeznice Lokalne razvojne strategije LAG-a Sjeverozapad.

Mjere 2.2.1. 2.3. Poticati energetska učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora i mjera 2.1.2. Unaprjeđenje energetske i telekomunikacijske infrastrukture s projektima modernizacije javne rasvjete i uvođenja pametne javne rasvjete u skladu su sa Strategijom energetskog razvoja Republike Hrvatske te Strategijom Europa 2020 te pridonose njezinim indikatorima; povećana energetska učinkovitost do najmanje 27% te smanjenje stakleničkih plinova barem 40%. Također, navedena mjera je sukladna s mjerom 3.2.1. Poticanje i promoviranje energetske učinkovitosti te racionalno

²³ Projekt "Aglomeracija Varaždinske Toplice" je u provedbu u vrijeme nadopune Strategije

korištenje energetske resursa Strategije razvoja Varaždinske župa i mjerom 2.3. Poticati energetske učinkovitost i korištenje obnovljivih izvora energije Lokalne razvojne strategije LAG-a Sjeverozapad. Uvođenje ultrabrzog interneta preporuka je Europske unije kroz dokument Digitalna agenda za Europu.

Europski parlament sustavno zagovara uporabu obnovljivih izvora energije i ističe važnost postavljanja obveznih ciljeva za 2020., a odnedavno i za 2030. Mjera 2.2.1. Poticanje upotrebe obnovljivih izvora energije i termalne vode u skladu je sa strategijom Europa 2020 te novim indikatorom za čišću i učinkovitiju energiju (iz 2016.) u povećanju udjela obnovljivih izvora energije od 32 % do 2030.

Mjera 2.2.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenjem otpadom usmjerena je k povećanju svijesti stanovnika kako bi se smanjila količina otpada, odlaganje otpada od hrane, spriječilo nastajanje ilegalnih odlagališta otpada te tako pridonijelo zaštiti prirode i okoliša. Ova mjera je u skladu je s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2017.-2022. godine; Ciljem 1.1. Smanjiti ukupnu količinu proizvedenog komunalnog otpada za 5%, ciljem 1.3. Odvojeno prikupiti 40% mase proizvedenog biootpada koji je sastavni dio komunalnog otpada, ciljem 4. Sanirati Lokacije onečišćene otpadom. Također, navedena mjera je u skladu s mjerom 3.1.2. Održivo gospodarenje otpadom Strategije razvoja Varaždinske županije i mjerom 2.1. Informirati i poticati stanovništvo na zaštitu okoliša Lokalne razvojne strategije LAG-a Sjeverozapad.

PROVEDBA STRATEŠKOG CILJA 2.

Tablica 48: Provedba cilja 2

	CILJ	PRIORITET	MJERA
2.	Poboljšanje kvalitete života kroz razvoj infrastrukture, korištenje obnovljivih izvora energije te očuvanje okoliša	2.1. Rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture	2.1.1. Unaprjeđenje prometne infrastrukture Popis indikativnih aktivnosti: adaptacija i saniranje lokalnih i županijskih cesta, postavljanje prometne signalizacije, uređenje parkirališta, Izgradnja podzemne garaže, izmještanje autobusnog kolodvora na drugu adekvatnu lokaciju, sanacija klizišta Projekti: 2.1.1.2. Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta 2.1.1.2. Autobusni kolodvor i širi obuhvat 2.1.1.3. Sanacija klizišta

			2.1.2. Unapređenje energetske i telekomunikacijske infrastrukture Popis indikativnih aktivnosti: zamjena niskonaponske zračne mreže podzemnom, rekonstrukcija i proširenje elektroenergetskog sustava, uvođenje plinifikacije u udaljena naselja i vikendice, kontinuirano ulaganje u unapređenje internetske mreže Projekti: 2.1.2.1. Modernizacija javne rasvjete 2.1.2.2. Pametna javna rasvjeta 2.1.2.3. Izgradnja širokopojasnog interneta
		2.2. Poboljšanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	2.2.1. Poticanje upotrebe obnovljivih izvora energije i termalne vode Popis indikativnih aktivnosti: informiranje i edukacija stanovništva o potrebi korištenja obnovljivih izvora energije; poticanje izgradnje sustava za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora energije; poticanje korištenja geotermalne energije za proizvodnju električne energije te za grijanje javnih i gospodarskih objekata; energetska obnova kućanstava
			2.2.2. Unapređenje sustava gospodarenja otpadom Popis indikativnih aktivnosti: saniranje divljih i odlagališta otpada, podizanje svijesti stanovništva o potrebi selekcije otpada i brizi o okolišu

Tablica 49: Projekti SC2 za provedbu u kratkoročnom razdoblju

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
2.1.2.1.	Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2020.	2,5 milijuna HRK

2.3.1.1.	Modernizacija javne rasvjete	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2020.	1 milijun HRK
2.1.2.3.	Sanacija klizišta	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2020.	1 milijun HRK godišnje
2.1.3.3.	Izgradnja širokopojasnog interneta	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	15 milijuna HRK

Tablica 50: projekti SC2 za provedbu u dugoročnom razdoblju

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
2.1.2.2.	Autobusni kolodvor i širi obuhvat	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2029.	15 milijuna HRK
2.3.1.2.	Pametna javna rasvjeta	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2026.	5 milijuna HRK

TERMINSKI PLAN REALIZACIJE AKTIVNOSTI I STRATEŠKIH PROJEKATA

Provedba Strategije temelji se na provedbi predloženih aktivnosti i strateških projekata. Aktivnosti se provode kontinuirano do postizanja indikatora, ili duže, sukladno potrebama građana i lokalne samouprave.

Tablica 51: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 2.

Aktivnosti/projekti	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.+
Aktivnosti mjere 2.1.1.								
2.1.1.2. Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta								
2.1.1.2. Autobusni kolodvor i širi obuhvat								
2.1.1.3. Sanacija klizišta								
Aktivnosti mjere 2.1.2								
2.1.2.1. Modernizacija javne rasvjete								
2.1.2.2. Pametna javna rasvjeta								
2.1.2.3. Izgradnja širokopojasnog interneta								
Aktivnosti mjere 2.2.1.								
Aktivnosti mjere 2.2.2.								

5.3. STRATEŠKI CILJ 3: STVARANJE PREDUVJETA ZA DRUŠTVENI RAZVOJ LOKALNE ZAJEDNICE KROZ UNAPREĐENJE DRUŠTVENIH AKTIVNOSTI TE ULAGANJE U OBRAZOVANJE, KULTURU I ZDRAVSTVO

Unapređenje društvenih aktivnosti te ulaganje u obrazovanje, kulturu i zdravstvo znatno doprinosi poboljšanju preduvjeta za društveni razvoj lokalne zajednice i povećanju kvalitete života ljudi. Segment društvenog razvoja i povećanje kvalitete života građana izuzetno je važan danas u doba brojnih iseljavanja mladih obitelji i ljudi kojima je povećanje kvalitete obrazovanja, zdravstvenih usluga i drugih usluga u lokalnoj zajednici mogu biti jedni od načina poticanja nataliteta te sprječavanje negativnih demografskih trendova. Stoga je potrebno kontinuirano provoditi istraživanja zadovoljstva životom u Varaždinskim Toplicama te reagirati promptno na razvojne izazove, ali i prilike. Važan čimbenik je i jačanje razvoja civilnog sektora, pri čemu veliku ulogu imaju udruge jer obogaćuju kulturni, sportski i društveni život zajednice, organizatori su brojnih lokalnih manifestacija i događanja te brinu o očuvanju kulture i tradicije kraja. Stoga je važno jačanje kapaciteta članova udruga, njihova edukacija te potpora aktivnostima i projektima civilnog društva, a osobito onih financiranih iz europskih i nacionalnim fondova. Udruge mogu biti važni pokretači društvenih razvoja, a uzevši u obzir nedostatke društvenog sektora Grada posebnu pozornost potrebno je usmjeriti u razvoj udruga koje djeluju u području socijalnih usluga, kao npr. savjetovalište za obitelji, udruge koje provode preventive programe i slično. Izgradnja objekata javne namjene i uređenje javnih površina, kao i povećanje učinkovitosti javne uprave u pružanju javnih usluga i komunikaciji s građanima također doprinosi razvoju lokalne zajednice. Važan čimbenik je i unapređenje uvjeta i kvalitete obrazovanja, ali i dostupnosti i kvalitete zdravstvenih usluga jer se na taj način ravnomjerno ulaže u povećanje kvalitete i standarda života stanovnika svih dobni skupina.

USKLAĐENOST CILJA SA STRATEŠKIM CILJEVIMA REGIONALNIH I NACIONALNIH STRATEGIJA

Strateški cilj 3. s pripadajućim mjerama 3.1. Razvoj infrastrukture za povećanje kvalitete obrazovnih i zdravstvenih usluga (infrastrukturni zahvati za povećanje pristupačnosti osobama s invaliditetom) i 3.2. Poticanje društvenih aktivnosti lokalne zajednice (adaptacija društvenih domova i sl.), nastoji potaknuti društvenu koheziju i društvenu uključenost ranjivih skupina te tako pridonosi provedbi Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti u Republici Hrvatskoj (2014.-2020)²⁴. Prioritetom 3.1. Razvoj infrastrukture za povećanje kvalitete obrazovnih i zdravstvenih usluga, posebice mjerom 3.1.1. Modernizacija odgojno-obrazovne infrastrukture, izravno pridonosi strateškom cilju 7. Osigurati optimalne uvjete rada odgojno obrazovnih ustanovama (strateška tema: Rani i predškolski, osnovnoškolski i srednjoškolski odgoj i obrazovanje) Strategije obrazovanja, znanosti i tehnologije. Provedba mjere 3.1.2. Unapređenje socijalnih i zdravstvenih usluga, s

²⁴ <https://vlada.gov.hr/UserDocsImages/ZPPI/Strategije/Strategija%20borbe%20protiv%20siroma%C5%A1tva.pdf>

aktivnostima jačanja kapaciteta Specijalne bolnice te edukacijom i usavršavanjem zdravstvenih djelatnika, u skladu je sa Prioritetom 2: Jačanje i bolje korištenje ljudskih resursa u zdravstvu Nacionalne strategije razvoja zdravstva 2012.-2020²⁵.

Mjera 3.1.1. Modernizacija odgojno-obrazovne infrastrukture u skladu je s mjerama 2.1.2. Poticanje cjeloživotnog učenja, 2.1.3. Poboljšanje uvjeta rada, infrastrukture i opreme u odgojno-obrazovnim institucijama Strategije razvoja Varaždinske županije i 3.1. Unaprijediti društvenu infrastrukturu Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020. Mjera 3.1.2. Unapređenje zdravstvenih i socijalnih usluga u skladu je s mjerama 2.2.1. Poticanje socijalnog uključivanja osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti Strategije razvoja Varaždinske županije i 3.1. Unaprijediti društvenu infrastrukturu Strategije Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020. Mjera 3.1.3. Poticanje zdravstveno-rekreativnih aktivnosti u skladu je s 2.2.3. Zdrava regija Strategije razvoja Varaždinske županije i 3.1. Unaprijediti društvenu infrastrukturu Strategije Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020. Mjera 3.2.1. Jačanje kapaciteta za razvoj civilnog sektora i javne uprave u skladu je s mjerama Strategije razvoja Varaždinske županije 2.2.4. Učinkovite javne usluge i 2.2.5. Razvoj civilnog društva i poticanje volonterstva.

Mjera 3.2.2. Očuvanje i promocija kulturno povijesnih vrijednosti s pripadajućim projektima obnove kulturnih dobara doprinosi održivom i uključivom rastu (Strategiji Europa 2020.²⁶). Održivom rastu doprinosi učinkovita upotreba kulturnih resursa, očuvanje kulturne baštine i zaštita okoliša koju donosi sam kulturni turizam, dok će uključivom rastu doprinijeti osiguranjem pristupa osobama s invaliditetom te doprinosom regionalnom razvoju, tj. gospodarskom rastu i zapošljavanju. Izravno se projektnim rezultatima daje doprinos pokazateljima postavljenima u području zapošljavanja i klimatskih promjena. U dokumentu „Europa, svjetska destinacija br 1. – novi politički okvir za turizam u Europi“²⁷ potvrđuje važnost razvoja kulturnog turizma te navodi „Europa mora ponuditi održiv i kvalitetan turizam, utemeljen na komparativnim prednostima različitosti kulture i ruralnih dijelova. Svrha ovog cilja je doprinijeti održivosti kulturne baštine uvođenjem kvalitetnih sadržaja, utemeljenih na potrebama turista i lokalne zajednice.

Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske 2014.-2020.²⁸, definira deset ključnih proizvodnih grupa na kojima valja graditi sustav turističkih proizvoda Hrvatske do 2020. godine, a među tim ključnim grupama su upravo kulturni i poslovni turizam. Također jedan od strateških ciljeva je i inovacija ponude kroz fleksibilnije mogućnosti korištenja alternativnih objekata i lokaliteta (npr. Muzeji, palače, trgovi, parkovi). Strategiju razvoja turizma Republike Hrvatske prate i ciljevi Strategije razvoja turizma Varaždinske županije²⁹ koji ističu potencijal liječilišnog turizma Varaždinskih Toplica te predlažu razvoj turizma kroz sljedeće ciljeve; 1) poboljšavanje konkurentnosti ugostiteljske ponude (smještajne i izvansmještajne), 2.) obogaćivanje destinacijskog lanca vrijednosti, 3.) unapređenje destinacijske turističke infrastrukture, 4.) unapređenje međunarodne turističke

²⁵

<https://zdravlje.gov.hr/UserDocsImages/dokumenti/Programi,%20projekti%20i%20strategije/Skracena%20Nacionalna%20strategija%20razvoja%20zdravstva%20-%20HRV%20-%20za%20web.pdf>

²⁶Europa 2020, http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

²⁷<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX:52010DC0352>

²⁸<http://www.mint.hr/default.aspx?id=7973>

²⁹<http://www.varazdinska-zupanija.hr/repository/public/2015/4-savjetovanje/gospodarstvo/rujan/15-09-strategija-razvoja-turizma.pdf>

prepoznatljivosti. Ciljevi i mjere Strategije razvoja grada Varaždinske Toplice u potpunosti su u skladu sa Strategijom razvoja turizma Varaždinske Županije.

Mjera 3.2.2. Očuvanje i promocija kulturno-povijesnih vrijednosti također je u skladu je s mjerama 1.1.1. Razvoj održive turističke i potporne infrastrukture, 1.1.2. Razvoj i promocija turističkih proizvoda i usluga 2.2.2. Poticanje razvoja kulturnog prostora i prepoznatljivosti regije Strategije razvoja Varaždinske županije i 3.1. Unaprijediti društvenu infrastrukturu Lokalne akcijske grupe Sjeverozapad 2014.-2020.

PROVEDBA STRATEŠKOG CILJA 3.

Tablica 52: Prioriteti, mjere i aktivnosti strateškog cilja 3.

	CILJ	PRIORITET	MJERA
3.	Stvaranje preduvjeta za društveni razvoj lokalne zajednice kroz unapređenje društvenih aktivnosti te ulaganje u obrazovanje, kulturu i zdravstvo	3.1. Razvoj infrastrukture za povećanje kvalitete obrazovnih i zdravstvenih usluga	3.1.1. Modernizacija odgojno-obrazovne infrastrukture Popis indikativnih aktivnosti: obnova i opremanje dječjeg vrtića, formiranje jasličke skupine djece, opremanje i uređenje prostora osnovne škole, izgradnja novih školskih sportskih igrališta, nabave novih tehnologija za potporu institucionalnom i izvaninstitucionalnom učenju, infrastrukturni zahvati za povećanje pristupačnosti osobama s invaliditetom Projekt: 3.1.1.1. Uređenje senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama 3.1.1.2. Obnova i rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama 3.1.1.3. Opremanje i izgradnja dječjih igrališta 3.1.1.4. Izgradnja jaslica 3.1.2. Unapređenje zdravstvenih i socijalnih usluga Popis indikativnih aktivnosti: jačanje kapaciteta Specijalne bolnice za medicinsku rehabilitaciju, Spinalna bolnica, povećanje broja timova primarne zaštite, uspostava Doma za umirovljenike i cjelodnevno boravka za umirovljenike i potrebite, provedba preventivnih aktivnosti zdravstvene

			zaštite, poticanje rada udruga koji se bave potrebitima i socijalno ugroženima, edukacija i usavršavanje zdravstvenih djelatnika
			3.1.3. Poticanje zdravstveno-rekreativnih aktivnosti Popis indikativnih aktivnosti: izgradnja sportske dvorane i sportsko-rekreacijskih terena, nogometni kamp; poticanje rada sportsko-rekreativnih udruga; promocija i razvoj programa za poticanje zdravog načina života 3.1.3.1. Sportski park 3.1.3.2. Izgradnja fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama
			3.2. Poticanje društvenih aktivnosti lokalne zajednice 3.2.1. Jačanje kapaciteta za razvoj organizacija za razvoj civilnog društva, gradskih ustanova i javne uprave; Popis indikativnih aktivnosti: potpora projektima organizacija civilnog društva i mladih, adaptacija društvenih domova i prostora za udruge, izgradnja objekata javne namjene i uređenje javnih površina, povećanje učinkovitosti javne uprave u pružanju javnih usluga i komunikaciji s građanima, izgradnja i opremanje Izložbeno galerijskog i prezentacijskog centra, uspostava knjižnice i čitaonice Projekt: 3.2.1.1. Obnova zgrade Trivijalne škole u Varaždinskim Toplicama 3.2.1. Razvoj volonterizma na svim razinama djelovanja Indikativne aktivnosti: uspostava centra za volontiranje, periodična uspostava pravne klinike (volontiranje studenata prava) i savjetovaništa za obitelj (volontiranje studenata socijalnog rada), agronomsko savjetovanište, uspostava skupine volontera za vršnjačko učenje, uspostava skupine volontera za razvoj turizma i dr.

			3.2.2. Potpora aktivnom građanskom sudjelovanju umirovljenika Indikativne aktivnosti: razviti i provesti programe međugeneracijskog učenja, razviti i provesti programe kreativnih radionica, razviti i provesti edukativne radionice za umirovljenike (npr. digitalna pismenost), provesti sportsko-rekreativne aktivnosti, financijski poduprijeti studijske posjete i grupne izlete umirovljenika
--	--	--	---

Tablica 53: Projekti visoke razine spremnosti

3.1.3.2.	Izgradnja fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2021.	500.000,00 HRK
3.1.1.3.	Opremanje i izgradnja dječjih igrališta	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2021.	200.000,00 HRK
3.1.1.1.	Uređenje senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2020.	200.000,00 HRK
3.1.1.4.	Izgradnja a	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2021.	5 milijuna HRK

Tablica 54: Projekti SC1 srednje razine spremnosti

Id.br.	Naziv	Nositelj	Razdoblje provedbe	Procijenjena vrijednost
3.1.3.1.	Sportski park	Grad Varaždinske Toplice	2019.-.2022.	2 milijuna HRK
3.2.1.1.	Obnova zgrade Trivijalne škole u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-.2021.	1,5 milijuna HRK
3.1.1.2.	Obnova i rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama	Grad Varaždinske Toplice	2019.-2022.	7 milijuna HRK

TERMINSKI PLAN REALIZACIJE AKTIVNOSTI I STRATEŠKIH PROJEKATA

Provedba Strategije temelji se na provedbi predloženih aktivnosti i strateških projekata. Aktivnosti se provode kontinuirano do postizanja indikatora, ili duže, sukladno potrebama građana i lokalne samouprave.

Tablica 55: Terminski plan realizacije aktivnosti i strateških projekata u okviru Strateškog cilja 3.

Aktivnosti/projekti	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.+
Aktivnosti mjere 3.1.1.								
3.1.1.1. Uređenje senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama								
3.1.1.2. Obnova i rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama								
3.1.1.3. Opremanje i izgradnja dječjih igrališta								
3.1.1.4. Izgradnja jaslica								
Aktivnosti mjere 3.1.2.								
3.1.3.1. Sportski park								
3.1.3.2. Izgradnja fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama								
Aktivnosti mjere 3.2.1.								
3.2.1.1. Obnova zgrade Trivijalne škole u Varaždinskim Toplicama								
Aktivnosti mjere 3.2.2.								
Aktivnosti mjere 3.2.3.								

6. PROVEDBA I EVALUACIJA STRATEGIJE

Implementacija Strategije razvoja grada Varaždinske Toplice 2014.-2020. predstavlja zahtjevan i kontinuirani proces upravljanja aktivnostima koje će imati značajan utjecaj na organizaciju život stanovnika Grada. Za njeno provođenje potrebno je jasno definirati odgovornosti i ovlaštenja sudionika procesa implementacije, definirati mehanizme provedbe, postupke praćenja i evaluacije odabranih projekata te omogućiti komunikaciju strategije na svim organizacijskim razinama te osigurati informiranje javnosti. Najvažniju ulogu u provedbi Strategije imaju:

- **Gradska uprava/nadležni Upravni odjel** –odgovorno tijelo za provedbu Strategije. U procesu provedbe usko surađuje s Odborom za provedbu te informira građane o napretku provedbe Strategije.
- **Odbor za provedbu** – odbor za provedbu čine najviše 5 zaposlenika gradske uprave i koji su detaljno upoznati sa strateškim usmjerenjima. Odbor za provedbu odgovoran je za nadzor provedbe aktivnosti i strateških projekata te izvještavanje o napretku provedbe.
- **Voditelji projekta** – odabiru se pri samom početku provedbe Strategije, što osigurava i kvalitetu pripreme projekata koji će biti financirani od strane Europskih fondova. Voditelji projekata odgovorni su za provedbu aktivnosti te planiranje, praćenje i ostvarivanje definiranih ciljeva projekata sukladno terminskom planu.

U tablici odgovornosti definirana su zaduženja pojedinog tijela/osobe u procesu provedbe Strategije.

Tablica 56. Tablica odgovornosti u procesu provedbe strategije

Funkcija	Odgovornosti
Gradonačelnica	• imenuje radnu skupinu/odbor za provedbu • odobrava Izvještaj o provedbi Strategije za svaku godinu do kraja 2020.
Gradska uprava/nadležni Upravni odjel	• osigurava stručni kadar za provedbu Strategije • surađuje i nadzire rad odbora za provedbu Strategije • osigurava sufinanciranje/financiranje aktivnosti i projekata • kontinuirano informira građane o provedbi • odobrava izmjene Strategije • odobrava izvještaje o napretku provedbe
Odbor za provedbu Strategije	• provodi nadzor provedbe svih aktivnosti i strateških projekata te kontrolu uspješnosti i učinak provedbe • ispunja Obrasce za praćenje provedbe, te Obrazac za procjenu učinka provedbe Strategije • izvještava gradonačelnika i nadležni Upravni odjel o uspješnosti provedbe Strategije • pruža potporu voditeljima projekata • piše izvještaj o provedbi Strategije • predlaže izmjene Strategije
Voditelj/ica projekta	• provodi projekt uz pomoć suradnika, u skladu s proračunom i s raspoloživim resursima. Piše izvještaj o provedbi projekta.

Strategija sadrži predložene aktivnosti i projekte osmišljene kao odgovor na razvojne prepreke i potencijale prikupljene od strane Grada Varaždinske Toplice. Popis aktivnosti je indikativan što znači da se pojedina aktivnosti može zamijeniti s drugom aktivnošću ukoliko će zamjenska aktivnost proizvesti isti učinak i dati doprinos indikatorima.

Uspješnost provedbe Strategije procjenjuju članovi Odbora za provedbu uz pomoć tablice u Dodatku 1. - Obrazac za praćenje provedbe projekta. Ukupan učinak provedbe Strategije procjenjuje se ispunjavanjem tablice u Obrascu za procjenu učinka provedbe Strategije. Procjena uspješnosti provedbe projekta i procjena učinka projekta dio su Izvještaja o provedbi Strategije. Odbor za provedbu Strategije izraditi će Izvještaj o provedbi Strategije za svaku godinu posebno do 2020.

Tablica 57. Izvješavanje o napretku provedbe Strategije

Dokument/izvještaj	Odgovornost izrade	Odgovornost odobrenja	Vrsta izvještaja
Dodatak 1. – Obrazac za praćenje provedbe projekta	Odbor za provedbu	Gradska uprava/nadležni Upravni odjel	Po završetku projekta
Dodatak 2. - Obrazac za procjenu učinka provedbe Strategije	Odbor za provedbu	Gradska uprava/nadležni Upravni odjel	Godišnji izvještaj
Dodatak 3. – Izvještaj o provedbi Strategije	Odbor za provedbu	Gradonačelnik/ca	Godišnji izvještaj

7. FINANCIJSKI OKVIR

Plan provedbe Strategije obuhvaća i planiranje financijskih izvora sredstava koji će se koristiti za provedbu mjera i aktivnosti. Plan obuhvaća okvirne vrijednosti za provedbu aktivnosti u vremenskom periodu od sedam godina. Financijski izvori planirani su temeljem proračuna Grada Varaždinskih Toplica, planiranih sredstava za provedbu velikih razvojnih projekata i procjene sufinanciranja od strane EU fondova te temeljem procjene provedbe projekata od strane drugih dionika iz područja poljoprivrede, poduzetništva i turizma. Treba naglasiti kako identificirane vrijednosti ovise i o dinamici objave javnih natječaja te može doći do određenih pomaka u planu. Ipak, predstavlja važan okvir za provedbeni tim koji će aktivno pratiti i koordinirati provedbu Strategije te uvoditi određene prilagodbe i izmjene plana prema potrebi.

Tablica 24 prikazuje nekoliko izvora financiranja provedbe Strategije za razdoblje 2014.-2020., odnosno sredstva:

- Grada – podrazumijeva vlastita sredstva Grada koji se financira iz utvrđenih izvora prihoda
- Ministarstava – pružaju potpore za pripremu i provedbu projekata iz različitih područja (pr. Potprogrami MRRFEU i sl.)
- EU fondova – koji uključuju Europski fond za regionalni razvoj, Europski socijalni fond te Mjere ruralnog razvoja i Programe Zajednice
- Ostalih dostupnih izvora – ostali izvori obuhvaćaju investitore, lokalne poduzetnike, udruge, institucije i organizacije

Tablica 58: Financijski izvori provedbe strategije – ukupni trošak provedbe Strategije 2014.-2020.

<i>Izvori sredstava</i>						
<i>Prioritet</i>	<i>Ukupna sredstva</i>	<i>financijska</i>	<i>Lokalni proračun</i>	<i>Državni proračun</i>	<i>Fondovi EU</i>	<i>Ostali izvori</i>
1.1. Potpora jačanju poduzetničke klime i infrastrukture	2.055.000,00		411.000,00	822. 000,00	822.000,00	0,00
1.2. Razvoj turističkih potencijala i selektivnih oblika turizma	22.006.000,00		10.274.000,00	5.732.000,00	6.000.000,00	0,00
1.3. Razvoj postojećih preduvjeta za poljoprivrednu proizvodnju	4.414.000,00		1.774.000,00	1.320.000,00	1.320.000,00	0,00
1.4. Rekonstrukcija i modernizacija infrastrukture	29.723.000,00		5.945.000,00	11.889.000,00	11.889.000,00	0,00
1.5. Pобоljšanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije	13.000.000,00		3.800.000,00	5.600.000,00	3.600.000,00	0,00
1.6. Razvoj infrastrukture za povećanje kvalitete obrazovnih i zdravstvenih usluga	10.858.000,00		3.508.000,00	1.500.000,00	5.850.000,00	0,00
1.7. Poticanje društvenih aktivnosti lokalne zajednice	27.048.000,00		23.198.000,00	1.150.000,00	2.700.000,00	0,00
UKUPNO	109.104.000,00		48.910.000,00	28.013.000,00	32.181.000,00	0,00

Tablica 59. Financijski plan provedbe mjera i projekata 2019.-2020.

Mjera	Aktivnosti i projekti ³⁰	2019.			2020.		
		Vlastita sredstva	Fondovi	Ukupno	Vlastita sredstva	Fondovi	Ukupno
1.1.1. Privlačenje novih investicija kroz uspostavljanje poduzetničke i zdravstveno-turističke zone	Aktivnosti mjere 1.1.1.	310.000	60.000	370.000	300.000	0	300.000
	Projekt 1.1.1.1. Komunalno opremanje turističke zone Varaždinske Toplice	300.000	0	300.000	350.000	0	350.000
	Aktivnosti mjere 1.1.2.	10.000	60.000	70.000	10.000	60.000	70.000
1.1.2. Potpora digitalizaciji, razvoju inovacija i povećanju prihoda iz poduzetničkih aktivnosti							
1.2.1. Razvoj i unapređenje kulturne i turističke infrastrukture	Aktivnosti mjere 1.2.1.	140.000	1.650.000	1790.000	950.000	3.750.000	4.700.000
	1.2.1.1. Obnova i revitalizacije dijela Trga slobode oko župne crkve Svetog Martina u Varaždinskim Toplicama	30.000	0	30.000	100.000	0	100.000
	1.2.1.2. Obnova građevine Kuća Kirinić u Varaždinskim Toplicama	0	0	0	50.000	250.000	300.000
	1.2.1.3. Revitalizacija Perivoja Marije Ružičke Strozzi	50.000	150.000	200.000	50.000	150.000	200.000
	1.2.1.4. Sportski centar Varaždinske Toplice	50.000	0	50.000	200.000	1.000.000	1.200.000

³⁰ Popis aktivnosti vidjeti u poglavljima Provedba cilja (5.1.3., 5.2.3, 5.3.3.). Grad Varaždinske Toplice odabrat će aktivnosti s indikativnog popisa aktivnosti, sukladno financijskim mogućnostima. Opis projekta nalazi se u Katalogu projekata (Dodatak 2.). Financijski pokazatelji navedeni su okvirno, prema raspoloživim izvorima podataka i idejnim projekcijama.

	1.2.1.5. Striparnica i park Alana Forda	10.000	0	10.000	50.000	50.000	100.000
	1.2.1.6. Revitalizacija arheološkog parka Aquae lasae	0	0	0	50.000	150.000	200.000
	1.2.1.7. Revitalizacija parka Ivana Krstitelja Lalangue u Varaždinskim Toplicama	0	0	0	50.000	50.000	100.000
	1.2.1.8. Biciklistička staza Putevima zdenaca	0	0	0	200.000	550.000	750.000
	1.2.1.9. Revitalizacija Starog grada u Pišćanovcu	0	0	0	200.000	50.000	250.000
	1.2.1.10. Obnova i revitalizacija Trga Republike Hrvatske	0	1.500.000	1.500.000	0	1.500.000	1.500.000
1.2.2. Unapređenje kvalitete turističke ponude i usluga te stvaranje prepoznatljivosti grada	Aktivnosti mjere 1.2.2.	0	0	0	100.000	0	100.000
1.3.1. Potpora razvoju obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava	Aktivnosti mjere 1.3.1.	200.000,00	0	200.000	200.000	0	200.000
1.3.2. Poticanje unapređivanja i razvoja različitih oblika poljoprivredne proizvodnje	Aktivnosti mjere 1.3.2.	100.000	0	100.000	200.000	0	200.000
1.3.3. Digitalizacija poljoprivrede	Aktivnosti mjere 1.3.3.	0	0	0	200.000	50.000	250.000
2.1.1. Unapređenje prometne infrastrukture	Aktivnosti mjere 2.1.1.	850.000	1.700.000	2.550.000	1.000.000	1.650.000	2.650.000
	2.1.1.2. Izgradnja, rekonstrukcija i modernizacija nerazvrstanih cesta	500.000	1.000.000	1.500.000	500.000	500.000	1.000.000
	2.1.1.2. Autobusni kolodvor i širi obuhvat	50.000	0	50.000	300.000	350.000	650.000
	2.1.1.3. Sanacija klizišta	300.000	700.000	1000.000	200.000	800.000	1.000.000
	Aktivnosti mjere 2.1.3.	650.000	750.000	1.400.000	2.800.000	2.700.000	5.500.000

2.1.3. Unapređenje energetske i telekomunikacijske infrastrukture	2.1.3.1. Modernizacija javne rasvjete	500.000	500.000	1.000.000	300.000	700.000	1.000.000
	2.1.3.2. Pametna javna rasvjeta	100.000	200.000	300.000	500.000	1.000.000	1.500.000
	2.1.3.3. Izgradnja širokopojsnog interneta	50.000	50.000	100.000	2.000.000	1.000.000	3.000.000
	2.2.1. Poticanje upotrebe obnovljivih izvora energije i termalne vode	50.000	100.000	150.000	200.000	400.000	600.000
2.2.2. Unaprjeđenje sustava gospodarenja otpadom	Aktivnosti mjere 2.2.2.	500.000	2.500.000	3.000.000	100.000	600.000	700.000
3.1.3. Modernizacija odgojno-obrazovne infrastrukture	Aktivnosti mjere 3.1.1.	450.000	50.000	500.000	750.000	11.150.000	11.900.000
	3.1.1.1. Uređenje senzorne staze i vrta u Varaždinskim Toplicama	50.000	50.000	100.000	50.000	50.000	100.000
	3.1.1.2. Obnova i rekonstrukcija zgrade dječjeg vrtića u Varaždinskim Toplicama	200.000	0	200.000	500.000	6.300.000	6.800.000
	3.1.1.3. Opremanje i izgradnja dječjih igrališta	100.000	0	100.000	100.000	0	100.000
	3.1.1.4. Izgradnja jaslica	100.000	0	100.000	100.000	4.800.000	4.900.000
3.1.2. Unapređenje zdravstvenih i socijalnih usluga	Aktivnosti mjere 3.1.2.	100.000	200.000	300.000	100.000	200.000	300.000
3.1.3. Poticanje zdravstveno-rekreativnih aktivnosti	3.1.3.1. Sportski park	200.000	0	200.000	300.000	1.500.000	1.800.000
	3.1.3.2. Izgradnja fitness staze i dječjeg igrališta u Varaždinskim Toplicama	50.000	200.000	250.000	50.000	200.000	250.000
	3.2.1.1. Obnova zgrade Trivijalne škole u Varaždinskim Toplicama	50.000	0	50.000	50.000	1.400.000	1.450.000

3.2.1. Razvoj volonterizma na svim razinama djelovanja	Aktivnosti mjere 3.2.1.	50.000	100.000	150.000	50.000	100.000	150.000
3.2.2. Potpora aktivnom građanskom sudjelovanju umirovljenika	Aktivnosti mjere 3.2.2.	50.000	100.000	150.000	50.000	100.000	150.000
Ukupno				17.770.000,00			56.370.000,00

